

SVERA SOLUTIONS DOO
Antifašističke borbe 24, V sprat 17
11070 Novi Beograd
Tel: +381 11 428 1618
office@svera.rs
www.svera.rs

Svera Solutions d.o.o.
Antifašističke Borbe 24
11070 Novi Beograd
PIB: 112132145
Matični broj: 21612774

Procedure za rad u ESIR SVera – Online fiskalizacija

ESIR verzija: 404/1.0

Revizija: 1020

Copyright © by SVera Solutions d.o.o, 2022

Ovaj dokument je isključivo vlasništvo preduzeća **SVera Solutions** d.o.o. i služi samo za potrebe preduzeća **SVera Solutions** d.o.o. i potrebe preduzeća i službenih organa koja su ovlašćena od strane preduzeća **SVera Solutions** d.o.o.

Umnožavanje, distribucija ili korišćenje ovog dokumenta na bilo koji drugi način i bilo kojim sredstvima nije dopušteno bez pisane saglasnosti preduzeća **SVera Solutions** d.o.o.

Sadržaj

1	Uvod	5
1.1	Termini, izrazi i skraćenice	5
1.2	Bezbednosni zahtevi i upozorenja	5
1.3	Rad sa perifernim uređajima	6
2	Konfigurisanje backoffice i POS modula za rad.....	7
2.1	Instalacija sertifikata za rad sa procesorom fiskalnih računa i podešavanja parametara	7
2.2	Podešavanje pregled poreskih stopa	9
2.2.1	Pregled aktuelni poreskih stopa elektronske fiskalizacije.....	9
2.2.2	Pregled i ažuriranje poreskih stopa.....	9
2.2.3	Usaglašavanje knjigovodstvenih stopa sa elektronskim poreskim stopama	9
2.3	Podešavanje tipova i načina plaćanja	10
2.3.1	Podešavanje tipova plaćanja.....	10
2.3.2	Podešavanja načina plaćanja	11
2.4	Otvaranje korisnika i podešavanja vezano za polje Kasir na fiskalnom računu	11
2.5	Podešavanje fiksnih popusta i cena	12
2.6	Podešavanje štampača za Journal oblik štampe.....	13
2.7	Podešavanje štampača za A4 oblik štampe	13
2.8	Podešavanje podrazumevane vrste štampe u Backoffice modulu	13
2.9	Podešavanje za korišćenje Backoffice modula u okruženju za obuku	13
3	Podešavanja za rad u backoffice modulu.....	15
3.1	Opšte funkcionalnosti Backoffice modula	15
3.1.1	Toolbar – traka sa alatkama.....	15
3.1.2	Unos i brisanje redova	15
3.1.3	Eksport podataka	15
3.1.4	Pregled verzije softvera.....	15
3.2	Šifarnik komitenata	16
3.2.1	Pregled postojećih komitenata:	16
3.2.2	Unos novog komitenta:.....	16
3.3	Šifarnik Artikala	18
3.3.1	Pregled i unos artikala.....	18

3.3.2	Cenovnik.....	21
3.3.3	Uputstvo za importovanje cenovnika	22
3.4	Specifikacija dodatnih polja za potrebe fiskalizacije.....	24
3.5	Prozor Fiskalne kontrole u backoffice modulu	25
3.5.1	Provera statusa	25
3.5.2	Prijava PIN-a i povezivanje sa LPFR.....	26
3.5.3	Import poreza.....	27
3.5.4	Promena procesora fiskalnih računa sa LPFR na VPFR i obratno.....	27
3.6	Nivelacije cena	28
3.6.1	Lista	28
3.6.2	Unos	28
3.6.3	Štampa	29
3.6.4	Knjiženje nivelacija	29
4	Izdavanje računa u backoffice modulu po tipovima fiskalnog računa	30
4.1	Proces izdavanja fiskalnih dokumenata	30
4.2	Profaktura (predračun) – Tip fiskalnog računa: Profaktura Promet	31
4.2.1	Unos	31
4.2.2	Fiskalizacija i štampa profakture.....	33
4.2.3	Refundacija profakture – Tip fiskalnog računa: Profaktura Refundacija	34
4.2.4	Generisanje računa	34
4.2.5	Lista	35
4.3	Izdavanje avansnih računa – Tip fiskalnog računa: Avans Promet	35
4.3.1	Unos	35
4.3.2	Fiskalizacija i štampa avansnog računa.....	37
4.3.3	Refundacija avansnog računa – Tip fiskalnog računa: Avans Refundacija.....	37
4.3.4	Lista	38
4.3.5	Knjiženje avansnih računa.....	38
4.4	MP račun – Tip fiskalnog računa: Promet prodaja.....	39
4.4.1	Unos MP računa	39
4.4.2	Fiskalizacija i štampa MP računa.....	42
4.4.3	Specijalne situacije izdavanja MP računa.....	42
4.4.4	Lista MP računa.....	47

4.5	Izdavanje Refundacije od kupca –Tip fiskalnog računa: Promet refundacija (stari NI obrazac)	48
4.5.1	Unos Refundacije	48
4.5.2	Specijalne situacije	49
4.5.3	Refundacija samo PDV-a	51
4.5.4	Lista	52
4.5.5	Knjiženje refundacija.....	52
4.6	Specifikacija grešaka i problema koji mogu da se dese prilikom fiskalizacije dokumenata	53
4.6.1	Specifikacija grešaka ESIR.....	53
4.6.2	Komunikacija ESIR i PFR-a	53
4.6.3	Greška sa štampačem	54
4.6.4	Poreske stope nisu importovane	54
5	Procedure za rad u front Office modulu SVeru POS	56
5.1	Pokretanje modula POS	56
5.2	Opšte napomene.....	56
5.3	Prozor Fiskalne kontrole SVeru POS modul	57
5.3.1	Provera statusa	57
5.3.2	Prijava PIN-a i povezivanje sa LPFR	59
5.3.3	Promena procesora fiskalnih računa sa LPFR na VPFR i obratno.....	61
5.4	Podešavanje za korišćenje SVeru POS modula u okruženju za obuku	62
6	Izdavanje računa u POS modulu	63
6.1	Obična prodaja	63
6.2	Fiskalizacija računa – Tip fiskalnog računa: Promet prodaja	69
6.3	Prodaja sa kombinacijom plaćanja	69
6.4	Prodaja sa karticom lojalnosti.....	72
6.5	Evidentiranje prodavca na računu	73
6.6	Fiksni popust i cena.....	73
6.7	Fiskalizacija profakture	76
6.8	Izdavanje fiskalnog računa sa identifikacijom kupca	78
6.9	Izdavanje fiskalnog računa sa uključenim opcionim poljem.....	79
6.10	Promet prodaja u slučaju refakcije PDV-a stranom kupcu	81
6.11	Izdavanje kopije fiskalnog računa – Tip fiskalnog računa: Promet kopija	82

1 Uvod

Program Svera podržava rad sa elektronskom fiskalizacijom kroz dva povezana modula:

- 1) BackOffice modul Maloprodaja koji je zapravo deo ERP rešenja Svera, kao i
- 2) Svera POS modula koji je namenjen isključivo za izdavanje fiskalnih računa i ima minimalan skup funkcionalnosti koji je neophodan da bi modul mogao samostalno da funkcioniše u ovom domenu. Modul Svera POS ne može funkcionisati nezavisno od Backoffice modula.

Preporuka je da se prilikom manjeg obima poslovanja fiskalni računi kreiraju i fiskalizuju kroz odgovarajuću funkcionalnost Backoffice modula (npr. do 20 fiskalnih računa dnevno: auto i ostali servisi, manje prodavnice tehničke robe, antikvarnice, prodavnice nameštaja) dok se za intenzivnije načine prodaje (marketi, knjižare, pekare itd...) koristi Svera POS modul koji je prilagođen funkcijama za intenzivnije izdavanje računa.

Napomena: Ukoliko postoji izdavanje avansnih računa tj. koriste se funkcionalnosti Naprednog ESIR-a kako je to specificirano u tehničkoj dokumentaciji poreske onda se izdavanje i fiskalizacija računa može raditi isključivo kroz Backoffice modul, dok se za funkcionalnosti Osnovnog ESIR-a može koristiti i Svera POS modul.

1.1 Termini, izrazi i skraćenice

ESIR – Elektronski sistem za izdavanje računa prema Zakonu o fiskalizaciji ("Sl. glasnik RS", br. 153/2020 i 96/2021, u daljem tekstu: Zakon). Ovo je hardverski ili softverski element, čija je upotreba odobrena od strane Poreske uprave, u koji obveznik fiskalizacije unosi podatke o prometu i iz kojeg se izdaje fiskalni račun

PFR – Procesor fiskalnih računa. Hardverski ili softverski element, čija je upotreba odobrena od strane Poreske uprave, koji razmenjuje podatke sa elektronskim sistemom za izdavanje računa i bezbednosnim elementom, analizira podatke o prometima, formatira podatke kao fiskalni račun, stvara elektronski potpis, prosleđuje fiskalni račun elektronskom sistemu za izdavanje računa, čuva podatke o prometima i prenosi fiskalne podatke u Sistem za upravljanje fiskalizacijom Poreske uprave

LPFR – lokalni procesor fiskalnih računa. PFR koji je instaliran na lokalnoj računarskoj mreži korisnika

VPFR – Virtuelni procesor fiskalnih računa. PFR koji je instaliran na internetu, najčešće se misli na server poreske uprave
 BE – Bezbednosni element - hardverski ili softverski element koji sadrži elektronski sertifikat obveznika fiskalizacije koga koristi procesor fiskalnih računa za potpisivanje računa i Poreska uprava kako bi se sprečilo neovlašćeno korišćenje fiskalnih podataka koji se prenose u Sistem za upravljanje fiskalizacijom Poreske uprave, kao i za očuvanje integriteta podataka

PDV – Porez na dodatu vrednost

MP – Maloprodaja, maloprodajni

VP – Veleprodaja, veleprodajni

Journal – oblik ispisa fiskalnog računa na termalnoj traci propisane širine

A4 - oblik ispisa fiskalnog računa na papiru formata 210 mm x 297 mm

1.2 Bezbednosni zahtevi i upozorenja

Da bi Svera bila operativna za izdavanje fiskalnih računa, neophodno je ispravno instalirati i podesiti LPFR prema uputstvu za podešavanje dobavljača LPFR-a. Pored toga, da bi bilo moguće izdavanje i preko VPFR-a, neophodno je posedovati sertifikat za rad sa VPFR-om.

Pored toga, neophodno je podesiti i konfigurirati same parametre u softveru u skladu sa Zakonom i podzakonskim procedurama, kao što su podešavanje poreskih stopa, ispravno obeležavanje poreskih stopa artikala u skladu sa Zakonom o porezu na dodatu vrednost.

Pored toga, obzirom da je SVERA ESIR koji nema ugrađen štampač, neophodno je podesiti okruženje za rad sa termalnim i/ili laserskim štampačem, kao što su instalacija drajvera za štampač na računaru korisnika, podešavanje štampača za rad u samom programu SVERA.

Pre pokretanja programa treba proveriti da li je štampač na kome će se vršiti štampanje računa uključen i da li su svi kablovi priključeni.

Pre pokretanja programa treba proveriti da li kablovi propisno uključeni u struju i poštovati mere bezbednosti pri rukovanju električnim uređajima pod naponom iz gradske električne mreže.

SVERA neće raditi i neće omogućiti izdavanje fiskalnih računa bez ispravno konfigurisanog LPFR i VPFR.

SVERA neće raditi i neće omogućiti izdavanje fiskalnih računa preko VPFR ako ne postoji internet veza. U tom slučaju, SVERA jedino može obezbediti izdavanje računa preko LPFR, koji mora biti ispravno konfigurisan prema ovom uputstvu.

1.3 Rad sa perifernim uređajima

Program SVERA podržava rad sa perifernim uređajima (npr. barkod čitač, fioka za novac, vaga, termalni, matični, laserski štampač...) koji se povezuju preko odgovarajućih USB ili serijskih portova odnosno preko mrežnih protokola, i na taj način ne ometaju komunikaciju sa odgovarajućim procesorom za izdavanje fiskalnih računa (LPFR ili VPFR).

Pre pokretanja programa treba proveriti da li su svi periferni uređaji kablovi propisno povezani sa računarom na kom je program, da li su kablovi perifernih uređaja ispravno uključeni u struju (ako imaju svoje napajanje) i poštovati mere bezbednosti pri rukovanju električnim uređajima pod naponom iz gradske električne mreže.

2 Konfigurisanje backoffice i POS modula za rad

U ovom poglavlju definisane su procedure za podešavanje sistema i rešavanje eventualnih problema u svakodnevnom radu.

2.1 Instalacija sertifikata za rad sa procesorom fiskalnih računa i podešavanja parametara

Podrazumevano podešavanje programa je da se koristi lokalni procesor fiskalnih računa – LPFR zbog toga što je on svakako obavezan da postoji na prodajnom mestu a i zbog mogućnosti izdavanja fiskalnih računa kada nemamo internet vezu kao poreskoj ili u slučaju pada servera na poreskoj upravi. Da bismo ispravno radili da LPFR-om, neophodno je instalirati odabrani LPFR prema uputstvu tog dobavljača, i potom se povezati sa LPFR prema ovom uputstvu.

Ipak u slučajevima ako na nekom računaru postoji problem sa LPFR-om koji nije moguće odmah otkloniti postoji mogućnost prebacivanja na VPFR. Da bi smo sa VPFR-om uspešno radili neophodno je da instalira sertifikat koji se dobije u elektronskom obliku po uputstvu sa sledećeg linka:

<https://tap.sandbox.suf.purs.gov.rs/Help/view/460933589/%D0%98%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D1%80%D0%B0%D1%9A%D0%B5->

<https://tap.sandbox.suf.purs.gov.rs/Help/view/460933589/%D0%98%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D1%80%D0%B0%D1%9A%D0%B5-%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B8%D1%84%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0/sr-Cyrl-RS>

Za potrebe aplikacije neophodno je da se u stavci menija Administracija - Osobine programa podesi osobina sa ID **678 Registry Profil**, koja nam govori koji profil koristimo u slučaju da se na jednom računaru izdaju računi za više pravnih lica preko istog štampača, pa će to podešavanje dobijati različite redne brojeve za različita pravna lica.

ID	Ime parametra	Vrednost
260	260 Maloprodaja - eksterni program za fiskalnu sta	
252	Fiskal vezan preko F-linka	0
253	Direktorijum za kreiranje f-link fajlova	c:\tehware\flink\kreiranje\
254	Direktorijum za skeniranje f-link fajlova	c:\tehware\flink\skeniranje\
255	Direktorijum za arhiviranja f-link fajlova	c:\tehware\flink\arhiviranje\
256	Direktorijum za greske f-link fajlova	0
313	Tip komunikacije sa fiskalnim uredjajem preko fajlova	0
338	IOSA broj	1000000000000000
471	CG galeb	0
665	Base url	https://castellana.elektronskafiskalizacija.me/
666	Token	eyJ0eXAiOiJKV1QiLCJhbGciOiJIUzI1NiJ9.eyJ1bm9udWVfbmFtZS
667	Tcr Code	ck788xq400
668	CG online fiskalizacija	2
669	Nivo korekcija za QR code (0-3)	1
670	Velicina modula za QR code	3
671	Velicina belog okvira za QR code preporuka 4 x propertie 670	12
677	Trening mod za novu fiskalizaciju	1
678	Registry Profil	1

U registriju pod ključem [HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\WOW6432Node\Tehware\Kasa\Profiles\1] se podešavaju sledeći ključevi:

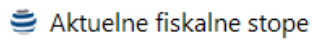
- **CertName** gde se unosi ime sertifikata koje je klijent dobio od poreske uprave.
- U polju **PAC** se unosi PAC broj sa sertifikata radi automatskog povezivanja sa VPFR-om. PAC broj mora biti ispravno unet, jer se koristi za autentifikaciju pri svakom slanju zahtevu za fiskalizaciju bilo kog dokumenta pomoću VPFR.

- U polje **Url** se unosi URL na koji se šalju zahtevi za fiskalizaciju računa preko VPFR-a, na osnovu HTTPS protokola a u skladu sa Tehničkim vodičem Poreske uprave
- U polje **UrlLPfr** se unosi lokalna adresa sa portom preko kojeg se komunicira sa LPFR-om preko HTTP protokola a u skladu sa Tehničkim vodičem Poreske uprave.

2.2 Podešavanje pregled poreskih stopa

2.2.1 Pregled aktuelni poreskih stopa elektronske fiskalizacije

Do ovog pregleda se dolazi preko stavke menija Šifarnici – Artikli i prateći šifarnici – Aktuelne poreske stope. Otvara se prozor gde se vide koje su aktuelne poreske stope elektronske fiskalizacije koje su automatski preuzete sa servera poreske uprave. Od elemenata koji se prikazuju najznačajniji su period važenja (od kada važi nova stopa) kao i polje oznaka jer će ta oznaka služiti za mapiranje poreskih stopa sa knjigovodstvenim poreskim stopama.

RB	Ime Grupe	Kategorija	Stopa	Oznaka	Groupid	Vazi Od
1	ECAL	0	11.00	F	5	19.12.2021 23:00:00
2	N-TAX	0	0	N	5	19.12.2021 23:00:00
3	PBL	2	0.50	P	5	19.12.2021 23:00:00
4	STT	0	6.00	E	5	19.12.2021 23:00:00
5	TOTL	1	2.00	T	5	19.12.2021 23:00:00
6	VAT	0	9.00	A	5	19.12.2021 23:00:00
6	VAT	0	0	B	5	19.12.2021 23:00:00
6	VAT	0	19.00	Ж	5	19.12.2021 23:00:00
7	VAT-EXCL	0	0	C	5	19.12.2021 23:00:00

2.2.2 Pregled i ažuriranje poreskih stopa

na stavci menija Šifarnici / Artikli i prateći šifarnici / Porezi na artikle može se pregledati šifarnik svih aktuelnih poreskih stopa sa šiframa u softveru.

2.2.3 Usaglašavanje knjigovodstvenih stopa sa elektronskim poreskim stopama

U programu Svera postoji šifarnik poreskih stopa koji neophodno usaglasiti sa sistemom poreskih stopa elektronske fiskalizacije. Samo podešavanje se vrši kroz stavku menija **Šifarnici – Artikli i prateći šifarnici – Porezi na artikle**. Otvara se prozor gde se za poreske stope koje se koriste prilikom prodaje artikala u maloprodaji vrši povezivanje sa poreskim stopama elektronske fiskalizacije. U polju **fiskal grupa** se bira odgovarajuća grupa kojom usaglašavamo knjigovodstveni sistem sa elektronskim stopama poreza. Na ovaj način sistem zna prilikom izdavanja računa kojoj fiskalnoj grupi pripada stavka koja je vezana za odgovarajuću šifru poreza. Kao što se vidi sa slike, šifre poreskih stopa su vezane za važeće elektronske šifre poreza i zakonske stope poreza. Zakonske stope se usklađuju sa šiframa poreskih stopa u programu tako što se automatski preuzimaju sa nadležnog državnog servera prilikom uspostavljanja veze sa PFR.

Primer koji je dat na slici je informativnog karaktera i odnosi se na aktivne testne poreske stope u trenutku pisanja ovog uputstva. Na prvoj slici vidimo na koji način se može izabrati iz šifarnika poreskih stopa elektronske fiskalizacije odgovarajuća grupa. Na narednoj slici vidimo standardno podešen sistem sa dve stope PDV-a i stopom bez poreza kako su uparene sa elektronskom fiskalizacijom. Biranjem stopa se može vršiti samo iz šifarnika aktuelnih poreskih stopa.

Napomena: Sva podešavanja poreskih stopa koje se odnose na knjigovodstvene poreske evidencije (obrazac POPDV, knjiga primljenih računa, knjiga izdatih računa) se ne menjaju i ostaju potpuno isto podešena kao i do sada.

Šifra	Kratak opis	Opis	Porez %	Osl. poreza	Odb. poreza	Fiskal Grupa
001	Opsta stopa	Opsta stopa	9.000	☐	☒	A
002	Posebna stopa	Posebna stopa	6.000	☐	☒	Ж
003	Oslobodjen sa pravom	Oslobodjen sa pravom na odbitak	20.000	☒	☒	6 VAT
004	Oslobodjen sa pravom	Oslobodjen sa pravom na odbitak 10%	10.000	☒	☒	6 VAT
005	Oslobodjen bez prava	Oslobodjen bez prava na odbitak	20.000	☒	☐	6 VAT
006	Oslobodjen bez prava	Oslobodjen bez prava na odbitak 10%	10.000	☒	☐	7 VAT-EXCL
007	Porez 20% bez prava	Porez bez prava na odbitak	20.000	☐	☐	
008	Porez 10% bez prava	Porez 10% bez prava na odbitak	10.000	☐	☐	
009	Porez 5% sa pravom	Porez 5% sa pravom na odbitak	5.000	☐	☒	
010	Osl. poreza	Bez poreza	0	☐	☐	C
011	Porez stari 18%	Porez odbitni 18%	18.000	☐	☒	
013	Porez stari 8%	Porez odbitni 8%	8.000	☐	☒	
017	Porez stari bez o18%	Porez bez prava odbitka 18%	18.000	☐	☐	
018	Porez stari bez o 8%	Porez bez prava odbitka 8%	8.000	☐	☐	
AKC	Akciza TNG	Akciza TNG	0	☐	☐	

Šifra	Kratak opis	Opis	Porez %	Osl. poreza	Odb. poreza	Fiskal Grupa
001	Opsta stopa	Opsta stopa	9.000	☐	☒	A
002	Posebna stopa	Posebna stopa	6.000	☐	☒	Ж
003	Oslobodjen sa pravom	Oslobodjen sa pravom na odbitak	20.000	☒	☒	
004	Oslobodjen sa pravom	Oslobodjen sa pravom na odbitak 10%	10.000	☒	☒	
005	Oslobodjen bez prava	Oslobodjen bez prava na odbitak	20.000	☒	☐	
006	Oslobodjen bez prava	Oslobodjen bez prava na odbitak 10%	10.000	☒	☐	
007	Porez 20% bez prava	Porez bez prava na odbitak	20.000	☐	☐	
008	Porez 10% bez prava	Porez 10% bez prava na odbitak	10.000	☐	☐	
009	Porez 5% sa pravom	Porez 5% sa pravom na odbitak	5.000	☐	☒	
010	Osl. poreza	Bez poreza	0	☐	☐	C
011	Porez stari 18%	Porez odbitni 18%	18.000	☐	☒	
013	Porez stari 8%	Porez odbitni 8%	8.000	☐	☒	
017	Porez stari bez o18%	Porez bez prava odbitka 18%	18.000	☐	☐	
018	Porez stari bez o 8%	Porez bez prava odbitka 8%	8.000	☐	☐	
AKC	Akciza TNG	Akciza TNG	0	☐	☐	

2.3 Podešavanje tipova i načina plaćanja

2.3.1 Podešavanje tipova plaćanja

Sam program je vrlo fleksibilan prilikom određivanja broja i načina plaćanja koja će biti definisana u programu zavisno od različitih potreba klijenata za praćenjem određenih parametara kod vrsta plaćanja. Jedino ograničenje je da svaka vrsta plaćanja (detaljno objašnjeno u narednom poglavlju) mora biti vezana za odgovarajući način plaćanja definisan od strane poreske uprave. Ukoliko veza nije ispravno napravljena račun neće biti moguće fiskalizovati. Tipovi plaćanja su zapravo nadgrupe za sve vrste plaćanja koje postoje i omogućavaju lakšu pretragu i odabir plaćanja na modulu Svera POS kao i grupisanje plaćanja na osnovne tipove za potrebe izveštavanja. U tipovima plaćanja mogu da se definišu sledeće stvari:

- Dokument – da li je plaćanje po tipu virmansko tj. da li obavezan unos komitenta da bi se na ispravan način formirale evidencije žirlnih plaćanja na kraju dana.
- Popust – da li se za dato plaćanje odobrava popust jer je moguće zabraniti popuste na određene vrste plaćanja
- Key – shortcut dugme na modul Svera POS koji će biti prečica preko tastature za izbor plaćanja
- Pos terminal – oznaka za kartična plaćanja gde se direktno komunicira sa POS terminalom

- Reader type – vrsta čitača kartica sa kojim se komunicira
- Rate – da li se za dati tip plaćanja odobrava plaćanje na rate

Tip	Katalogska Sifra	Opis	Dokument	Popust	Key	Pos Terminal	Reader Type	Rate
0	Nula	Default tip plaćanja	0	☒	0	☐	Ingenico	☐
1	GOTOVINA	Gotovinska plaćanja	0	☒	F5	☐	Ingenico	☐
2	KARTICE	Plaćanje kreditnim i platnim karticama	0	☒	F6	☐	Ingenico	☐
4	CEK	Plaćanje cekovima	0	☒	F9	☐	Ingenico	☐
3	VIRMAN	Ziralna plaćanja	0	☒	F7	☐	Ingenico	☐

2.3.2 Podešavanja načina plaćanja

Način plaćanja su podvrsta od tipova plaćanja i tu se definišu sva plaćanja koju su podržana u sistemu. Za svaki tip plaćanja je moguće definisati vrše vrsta plaćanja. Takođe za svaku vrstu plaćanja definisanu od strane poreske uprave je moguće definisati više vrsta plaćanja (primer su platne kartice). Od opcija koja se podešavaju naglašavamo sledeće:

- Konto – u slučaju kada je uključen finansijski modul ovim polje se definiše na koji prelazni konto se knjiže uplate koje su dobijene preko ovog načina plaćanja
- Konto provizija – U slučaju načina plaćanja kod kojih se plaća određeni procenat provizije ovde se unosi konto na koji će sa ta provizija knjižiti
- Provizija – visina provizije kod načina plaćanja kod kojih postoji obaveza plaćanja iste
- Tip plaćanja – kom tipu plaćanja pripada izabrana vrsta plaćanja
- Dodatna polja – da li se za vrstu plaćanja su obavezna dodatna polja (npr. opciono polje kupca)
- Fiskal polje – Preko ovog polja vezujemo se za načine plaćanja koji su definisani od strane poreske uprave i bez ovog podatka neće biti omogućena fiskalizacija računa ukoliko se koristi ova vrsta plaćanja.

Platne kartice

Sifra	Naziv	Konto	Konto Provizija	Vidljiv	Vrsta knjiženja	Kasa	Provizija (%)	Gorivo	Tip Plaćanja	Dodatna Polja	Fiskal Polje
1	GOTOVINA	24190		1	1	1	.00	0	GOTOVINA	☐	Gotovina
2	CEK	24194		1	1	1	.00	0	CEK	☐	Ček
3	VIRMAN	24191		1	1	1	.00	0	VIRMAN	☒	Žirhalo
4	INTESA Visa/Master/Maestro	24192	55301	1	1	1	1.20	0	KARTICE	☐	Kartice
5	INTESA Dina	24192	55301	1	1	1	.90	0	KARTICE	☐	Kartice
6	INTESA American	24192	55301	1	1	1	2.60	0	KARTICE	☐	Kartice
7	OSTALE Visa/Master/Maestro	24192	55301	1	1	1	1.30	0	KARTICE	☐	Kartice
8	OSTALE Dina	24192	55301	1	1	1	1.00	0	KARTICE	☐	Kartice
9	Business+ Visa/Master/Maestro	24192	55301	1	1	1	2.00	0	KARTICE	☐	Kartice
10	Business Dina	24192	55301	1	1	1	1.50	0	KARTICE	☐	Kartice
11	Vaucer	24192	55301	1	1	1	2.70	0	KARTICE	☐	Vaučer
12	Mobilni prenos	24195		1	1	1	.00	0	KARTICE	☐	Mobilni prenos

2.4 Otvaranje korisnika i podešavanja vezano za polje Kasir na fiskalnom računu

Za svakog korisnika koji će raditi na izdavanjima fiskalnog računa prilikom otvaranja istog neophodno je da ažurira polje kojem će biti identifikovan kao kasir na fiskalnom računu. Ova akcija se vrši preko stavke menija Administracija – Grupe i Korisnici. Kada se aktivira ova stavka menija dobija se izgled prozora kao na sledećoj slici. Za postojeće korisnike za koje želimo da ažuriramo ovo polje treba duplo kliknuti na tog korisnika programa u tabeli Korisnici. Nakon toga se otvara maska za ažuriranje podataka o korisniku programa. U polje Fiskal Ime je potrebno uneti na koji način će se podaci o korisniku prikazivati na fiskalnom računu. Kod novih korisnika ovo polje se potpuno unosi na identičan način s tim da je kod novog korisnika potrebno dodeliti još i grupu korisničko ime za ulaz u program i opšte podatke o korisniku.

Podesavanje grupe pristupa korisnika

Grupe

ID	Opis
1	Administrator
2	Supervizor
3	Finansijske kartice
4	Supervizor VP+MP

Korisnici

Šifra	Kor. ime	Prezime	Ime	Grupa	R. J.
108	milos	Berbic	Gordan	4	001
110	korisnik1	Pavlović	Nebojša	4	001
111	korisnik2	Čolović	Neda	4	001
112	korisnik3	Petrovic	Marija	4	001

Buttons: Prijava grupe, Pristup po r.j., Unos grupa, Podesavanje grupa, Potvrdi, Potvrdi izmene, Odustani

---

Osnovni | Knjigovodstvo | Veleprodaja | Maloprodaja | MP komisio

Korisnik - unos

Šifra: 108   Kor. ime: milos
 Prezime: Berbic   Lozinka: *****
 Ime: Gordan   Sektor: 4 Supervizor VP+MP
 E-mail: Radna jedinica: Triax
 Barkod: Prodavac: Nevidljiv
 Tim: Neaktivan
 Fiskal ime: Gordan Berbic
 Fiskal kod:

Buttons: Prihvati, Odustani

Nalog: Rad. R.nal.

2.5 Podešavanje fiksnih popusta i cena

U modulu Backoffice i POS nije dozvoljeno davanje proizvoljnih popusta. Preporuka da se davanje popusta realizuje preko sistema loyalty kartica. Ako to nije moguće omogućeno je da se unapred definišu fiksni popusti i/ili cene koje kasir može da odabere za određenu stavku računa. Uslov je da za odabrani artikal nije označena zabrana davanja popusta u šifarniku artikala.

Definisanje popusta se aktivira preko stavke menija Šifarnici – Kartice -Interne Kartice – Loyalty kartice – Fiksni popusti i cene. Nov popust ili fiksna cena se kreiraju dodavanjem reda u otvorenom prozoru de se bira tip popusta, ime koje će se videti u modulu SVERA POS kao i procentualni iznos ili fiksna cena koja će se obračunati na kasi. U primeru sa slike imamo definisanu fiksni cenu od 1 dinara za 3 artikal na račun kao mogućnost davanja popusta od 10% u procentima,

Definisanje fiksnih popusta - cena			
Id Popusta	Vrsta Popusta	Ime Popusta	Procenat/Fiksna Cena
1	Fiksna cena	3. artikal za din	1.00
2	Popust	Popust 10% za stalne kupce	10.00

2.6 Podešavanje štampača za Journal oblik štampe

Pošto se Journal oblik štampe računa uglavnom pre svega zbog isplativosti štampa na posebnim štampačima neophodno je programu da zna na koji tačno štampač treba da se štampa ovaj oblik štampe. Podešavanje se vrši promenom ključa u registriju računa pod ključem [HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\WOW6432Node\Tehware\Kasa]. Pod tim ključem postoji ključ **Stampac**. U tom ključu se podešava ime štampača koje je registrovano u operativnom sistemu u odeljku Printers prilikom instalacije istog.

2.7 Podešavanje štampača za A4 oblik štampe

Prilikom štampanja na A4 oblik štampe se uvek koristi podešeni štampač u aplikaciji kao i kod bilo kog drugog programa.

2.8 Podešavanje podrazumevane vrste štampe u Backoffice modulu

Posebno za backoffice modul postoji mogućnost između dve vrste štampi A4 i Journal oblika zavisno od potreba klijenta. Pošto je oblik štampe svojstvo računara na prodajnom mestu onda se ovo ne podešava u bazi podataka već u odgovarajućem ključu registrija. Tako je moguće da jedan računar koji pristupa istoj bazi ima drugačiji oblik štampe od drugog računara.

Podešavanje se vrši promenom ključa u registriju računa pod ključem [HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\WOW6432Node\Tehware\Kasa]. Podešavanjem ključa VrstaFiskalneStampe na 0 u programu će se podrazumevani oblik štampe prilikom otvaranja dokumenta podesiti na A4 oblik dok za vrednost ključa 1 na Journal oblik.

2.9 Podešavanje za korišćenje Backoffice modula u okruženju za obuku

Ukoliko želimo da radimo u testnom okruženju i da npr. za potrebe obuke izdajemo nefiskalne dokumente tipa OBUKA onda je neophodno podesiti sledeći ključ u stavci menija Administracija – Osobine Programa: 677 Trening mod za novu fiskalizaciju. Kada je u polju Vrednost upisano 1, svi dokumenti koji se izdaju u komunikaciji sa Procesorom fiskalnih računa biće tipa OBUKA. Kada je u polju Vrednost upisano 0, svi dokumenti koji se izdaju biće stvarno izdati i promet će biti fiskalizovan.

Upozorenje: Ovo podešavanje nikako ne sme da se menja na produkcionim bazama podataka već samo na testnim bazama podataka koje služe za obuku zaposlenih. Pristup ovom polju je zaštićen preko dozvola i korisničkih grupa za rad u programu.

260	260 Maloprodaja - eksterni program za fiskalnu sta	
252	Fiskal vezan preko F-linka	0
253	Direktorijum za kreiranje f-link fajlova	c:\tehware\flink\kreiranje\
254	Direktorijum za skeniranje f-link fajlova	c:\tehware\flink\skeniranje\
255	Direktorijum za arhiviranja f-link fajlova	c:\tehware\flink\arhiviranje\
256	Direktorijum za greske f-link fajlova	0
313	Tip komunikacije sa fiskalnim uredjajem preko fajlova	0
338	IOSA broj	1000000000000000
471	CG galeb	0
665	Base url	https://castellana.elektronskafiskalizacija.me/
666	Token	eyJ0eXAiOiJKV1QiLCJhbGciOiJIUzI1NiJ9.eyJ1bmlxdWVfbmFtZS
667	Tcr Code	ck788xq400
668	CG online fiskalizacija	2
669	Nivo korekcija za QR code (0-3)	1
670	Velicina modula za QR code	3
671	Velicina belog okvira za QR code preporuka 4 x propertie 670	12
677	Trening mod za novu fiskalizaciju	1
678	Registry Profil	1

3 Podešavanja za rad u backoffice modulu

U ovom poglavlju definisane su procedure za rad u backoffice modulu Svera. Procedure koje su objašnjene su deo projekta vezano za novu fiskalizaciju.

Objašnjenja i uputstva su data za funkcionalnosti koje će se koristiti u ovoj konkretnoj implementaciji i ne obuhvataju sve funkcionalnosti samog softvera.

3.1 Opšte funkcionalnosti Backoffice modula

3.1.1 Toolbar – traka sa alatkama

Radi lakše i brže obrade dokumenata, u programu Svera postoji toolbar, koji predstavlja traka sa alatkama, odnosno prečicama za određene akcije.

Nakon postavljanja miša, iznad svake ikonice, pojavioće se balončić koji bliže opisuje koju akciju možete sprovesti klikom na tu ikonicu tj. alatku.

3.1.2 Unos i brisanje redova

Podaci za nov red se unose na jedan od sledećih načina:

1. Istovremenim pritiskom na tastere **Ctrl + Insert** na tastaturi;
2. Tako što se klikne mišem na stavku menija **Obrada/Dodaj red**;
3. Desnim klikom na radnu površinu prozora i odabirom gore navedene opcije **Dodaj red** ili
4. Klikom na naročitu sličicu na toolbar–u (paleta sa alatkama) koja izgleda ovako:

Da biste obrisali neki red iz šifarnika, najpre se morate pozicionirati na red koji želite da obrišete. Ako ste to učinili, red možete da obrišete na analogna četiri načina:

1. Istovremenim pritiskom na tastere **Ctrl + Delete** na tastaturi;
2. Tako što se klikne mišem na stavku menija **Obrada/Obrisi red**;
3. Desnim klikom na radnu površinu prozora i odabirom gore navedene opcije **Obrisi red** ili
4. Klikom na naročitu sličicu na toolbar–u, koja izgleda ovako:

Program traži potvrdu za brisanje reda u vidu poruke „Potvrdite brisanje reda br“. Ako odgovorite sa **Yes**, red će biti nepovratno obrisano, a ako odgovorite sa **No**, odložićete akciju brisanja reda.

3.1.3 Eksport podataka

Eksport podataka u razne formate je osnovni deo funkcionisanja programa i u svim prozorima funkcioniše na manje više sličan način. Korisnik treba da stavi fokus na tabelu u aplikaciji i odabere se stavka menija File pa zavisno od toga u kom formatu želimo da eksportujemo podatke odgovarajući eksport. Npr. ako želimo da eksportujemo podatke u Excel biramo Fajl Export u Excel. Prilikom Eksporta imamo mogućnost između Extended Excel i običnog Excel formata. Razlika je u tome što običan Excel daje sirove podatke koji služe za obradu dok u Extended Excelu prilikom eksporta se čuvaju specifičnost tabele koju eksportuje (formati, zaglavlja, sume itd.).

3.1.4 Pregled verzije softvera

Stavka menija: Pomoć – O IS

Opis dokumenta: Prikazuje se prozor sa verzijom softvera, proizvođačem, verzijom ESIR-a

3.2 Šifarnik komitenata

Stavka menija: Šifarnici – Komitenti

Opis dokumenta: U šifarniku komitenata evidentiramo sve podatke o kupcima, dobavljačima i ostalim pravnim i fizičkim licima sa kojima imamo poslovni odnos.

3.2.1 Pregled postojećih komitenata:

Kada pokrenemo gore pomenutu stavku menija otvara nam se prozor u kom možemo klikom na dugme **Pregled** videti sve komitente. Polja u zaglavlju nam služe za lakše filtriranje podataka tako da možemo lakše pronaći traženog komitenta. U primeru koji je dat vidimo u listi sve komitente koji su iz Sombora.

Lista komitenata

Šifra: Pib: Od: 01.01.1900 Do: 04.01.2022

Naziv:

Adresa:

Mesto: Sombor

JMBG: Maticni br:

Email:

Šifra	Kat. šifra	Naziv1	Pun naziv	Naziv2 (kontakt)	Adresa	Mesto	P. broj	Pa
3		A&Z COMPUTERS	A&Z COMPUTERS	ANDREJ ERMENC	Avrama Mrazovica 1	Sombor	25000	
488R1871		ORIS d.o.o	Ogrizovic Rade i sinovi - ORIS	Srdan Ogrizović	Bezdanski put bb	Sombor	25101	
662		MAGNET AMK	MAGNET AMK		Veljka Petrovica 16	Sombor	25000	
677		BRICK-S GZR	BRICK-S GZR		SLAVUJEV VENAC 1	Sombor	25000	
1098X0041		INFOCENTAR	INFOCENTAR	Momcilo	Citaonicka 3	Sombor	25000	
1424R3558		MLAKE DOO	MLAKE DOO	Marko Brkic	Mite Popovica 13 b	Sombor	25000	
1532		ALTUS DOO	ALTUS DOO	Ljubisa Pejcin	Citaonicka 26	Sombor	25000	
1552		SOMBORELEKTRO D.O.O. S	SOMBORELEKTRO D.O.O. S		Adi Endre 27	Sombor	25000	
1618		AGROMETAL	AGROMETAL	Valentina	ROKOVACKI PUT BB	Sombor	25000	
1698		J.P. VOJVODINAŠUME Š.G.	J.P. VOJVODINAŠUME Š.G.	Popovic Aleksandar	Apatinski put 11	Sombor	25101	
3251		A&Z GROUP D.O.O.	A&Z GROUP D.O.O.	Andrej Ermenc	Kneza Miloša 8	Sombor	25000	
3357R1249		BOGDAN ČIRIĆ	BOGDAN ČIRIĆ	Bogdan Čirić	Samka Radosavljevića 19	Sombor	25000	
3502R1376		STOJKOVIĆ DOBRIVOJE	STOJKOVIĆ DOBRIVOJE		Cara Dušana D-2	Sombor	25000	
3545R1419		MTC-SO D.O.O.	MTC-SO D.O.O.	Saša Španović	Đure Jakšića 3	Sombor	25000	
3629R1475		ELEKTRONOVA	ELEKTRONOVA	Saša Zorica	Petra Drapšina 2	Sombor	25000	
3872R2350		CARIĆ SVEN	CARIĆ SVEN	Carić Sven	Rokovački put bb	Sombor	25000	
3968R2422		SVIN GRAFIK	SVIN GRAFIK	Branko	BLAGOJEVIĆEVA 71	Sombor	25000	
4050R2504		PC-FISCAL	PC-FISCAL	Boban	Venac Petra Bojovića 24	Sombor	25000	
4079R2531		VUKIČEVIĆ BRANISLAV	VUKIČEVIĆ BRANISLAV		Šumadijska 24	Sombor	25000	
4112R2554		PROSENICA MIOMIR	PROSENICA MIOMIR		Pariska 9	Sombor	25000	
4169R2599		ŽIVANOVIĆ ALEKSANDAR	ŽIVANOVIĆ ALEKSANDAR		Staparski put 37	Sombor	25000	
4409R2781		NADAREVIC DANIEL	NADAREVIC DANIEL		Branka Čopića 16	Sombor	25000	
4432R2796		MILENOVIĆ JASNA	MILENOVIĆ JASNA		Apatinski put 47	Sombor	25000	
4502		SELEKS D.O.O.	SELEKS D.O.O.	Darko Hostić	Ernesta Kiša 6	Sombor	25000	

3.2.2 Unos novog komitenta:

Ukoliko želimo da dodamo novog komitenta kliknemo na ikonicu **dodaj red** (ovu akciju možemo uraditi i pre i posle kliknutog „pregleda“) i otvoriće nam se maska za unos novog komitenta. Slično dvoklikom na izabranog komitenta nam se otvara ista maska za ažuriranje podataka o komitentu.

Komitent - pregled

? ×

Šifra:	<input type="text" value="80036"/>	Telefoni:	<input type="text" value="011/2227724"/>	<input type="text"/>
Kat. šifra:	<input type="text"/>	Mob. telefoni:	<input type="text" value="069/8914309"/>	<input type="text"/>
Int. naziv:	<input type="text" value="BRESTILL D.O.O."/>	Fax:	<input type="text"/>	
Pun naziv:	<input type="text" value="BRESTILL D.O.O."/>	E-mail:	<input type="text" value="snezanatrepis@brestill.com"/>	
Kontakt:	<input type="text" value="Snežana Trepšić"/>	Homepage:	<input type="text"/>	
Adresa:	<input type="text" value="Omladinskih Brigada 102"/>	JMBG/datum:	<input type="text"/>	<input type="text" value="00.00.0000"/>
P.broj/Mesto:	<input type="text" value="11070"/> <input type="text" value="Beograd"/>	Žiro racun:	<input type="text"/>	
PIB:	<input type="text" value="157541957"/>	K-D / Kat. osiguranja:	<input type="text" value="Kup+Dob"/>	<input type="text"/>
Mat. broj:	<input type="text"/>	Komercijalista / Rabat:	<input type="text"/>	<input type="text" value="0"/>
Šifra del.:	<input type="text"/> PAK: <input type="text"/>	Kredit / Dev. kredit:	<input type="text" value="0.00"/>	<input type="text" value="0.00"/>
PDV broj:	<input type="text"/> ☒	Kor. ime / Lozinka:	<input type="text"/>	
Opština:	<input type="text" value="0"/>	Valuta dana/Rez. dana:	<input type="text" value="0"/>	<input type="text" value="0"/>
Regija/Mesto:	<input type="text" value="0"/> <input type="text" value="0"/>	Cen. osnova / Stara šifra:	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Država:	<input type="text" value="0"/> Ino: ☐	Vrsta zad./Način plać.:	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Nacin zatv.:	<input type="text" value="Nema zatvaranja"/>	Sifra POPDV nab/prodaja:	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kamate i pop.:	<input type="text" value="Bez odnosa"/>	Poljoprivrednik:	☐	JBKJS: <input type="text"/>
Tip komitenta:	<input type="text"/>	Pracenje realizacije:	☐	OIB: <input type="text"/>
Odg.osoba:	<input type="text"/>	Fiz.lice:	☐	Neaktivan: ☐
Dana objave:	<input type="text" value="0"/>	Web:	☐	Stepen problematichnosti: <input type="text" value="0"/>
		Paušal sati / Komitent kontakt:	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Napomena:	<input type="text"/>			
(F9 - novi red)				

Prihvati

Ođustani

Racuni

Lokacije

Import NBS

Opis bitnih polja pri unosu novog komitenta:

Šifra – dodeljuje se sledeća u nizu rastućih brojevnih šifara

Kat. šifra – ovo polje samo unosimo ukoliko želimo da imamo svoje šifre komitenata. Ovo se često koristi prilikom prelaska sa drugog sistema gde se u ovo polje evidentira stara šifra komitenta.

Int. naziv – ili kratki naziv. Interni naziv olakšava sortiranje i traženje komitenata u raznim izveštajima, pregledima i slično.

Pun naziv – pun naziv je naziv pod kojim je komitent evidentiran u Agenciji za privredne registre. Ono sto budete napisali u polju interni naziv po automatizmu će se prepisati u polje pun naziv. Naravno polje pun naziv možete izmeniti.

Primer: Preduzeće je registrovano sa punim nazivom kao Vodoprivredno–hidrograđevinsko društveno preduzeće „Dunav – Morava“ Požarevac u interni naziv radi lakše pretrage možemo upisati samo Dunav – Morava vodopriv.hidrogradj.pred.

a u pun naziv upisati pun naziv iz izvoda iz registra Agencije za privredne registre. Na fakturama će se uvek prikazati pun naziv komitenta.

PIB – Unosi se PIB komitenta. Nije obavezno polje u toku otvaranja komitenta ali je obavezno u pogledu ispravnosti dokumenata koja će biti kreirana na osnovu podataka u šifarniku. Program neće dozvoliti unos dva različita komitenta sa istim brojem PIB-a!

Mat. broj – unosi se matični broj komitenta. Nije obavezno polje.

Šifra del. – unosi se šifra delatnosti komitenta. Nije obavezno polje.

Napomena: Popunjavanje ostalih polja nije obavezno za potrebe maloprodaje i zavisi pod potrebe korisnika za praćenje određenih parametara kod klijenata ukoliko su aktivirani ostali moduli programa.

Import podataka sa NBS-a:

Na osnovu popunjenih polja PIB ili matični broj moguće je importovati podatke sa web servisa NBS-a.

3.3 Šifarnik Artikala

3.3.1 Pregled i unos artikala

Stavka menija: **Šifarnici → Artikli i prateći šifarnici → Artikli**

Opis dokumenta: U šifarniku artikal evidentiramo sve artikle, bilo da su roba, proizvodi, poluproizvodi, sirovine itd., i usluge koje koristimo u svakodnevnom radu. Pre bilo kakve upotrebe nekog artikla (usluge) u sistemu moramo da otvorimo njegovu karticu

Pregled artikala: Kada pokrenemo gore pomenutu stavku menija otvara nam se prozor u kom možemo klikom na dugme **Pregled** videti sve artikle. Polja u zaglavlju nam služe za lakše filtriranje podataka tako da možemo lakše pronaći traženi artikal.

Lista artikala

Šifra:

Kat. Šifra:

Naziv: 350mAh

Dobavljač:

Proizvodjač:

Program:

Brand:

Kategorija:

Kolekcija:

Silueta:

Pot:

Boja:

Pregled

Varijante

Šifre po komitentima

Bar-kodovi

Linkovi

Prošireni tekstovi

Funkcije

Klasifikacija	Šifra	Kataloška šifra	Opis	J. M.	Tarpor	Vrsta robe	Vp Cena	Mp Cena	End-us. cena	Dilerska cena	Min.dev.cena	Nat
▶ BATERIJE & PUNJACI	1	18846HR61-350	Baterija Triax Ni-MH 9V/350mAh	kom	002	Trgovacka roba	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
▶ OGLASI	2	2466BFP301	Baterija Panasonic HHR-P301 3.6V/350mAh	lkom	002	Trgovacka roba	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
▶ OSTALO	3	1973LiPo1350	Čelija Li-Po 3.7V/1350mAh	kom	001	Trgovacka roba	688.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
▶ RACUNARI	4	3348LIPO552035	Baterija LI-PO Triax 552035 350mAh	kom	002	Trgovacka roba	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
▶ USLUGE	5	3258LIPO652030	LIPO baterija 652030 350mAh	kom	002	Trgovacka roba	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
	6	2284PD261B.531	Baterija za HTC BLAC160 3.7/1350mAh	kom	002	Trgovacka roba	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

Unos novog artikla: Ukoliko želimo da dodamo novog komitenta kliknemo na ikonicu **dodaj red** (ovu akciju možemo uraditi i pre i posle kliknutog „pregleda“) i otvoriće nam se maska za unos novog komitenta. Slično dvoklikom na izabranog komitenta nam se otvara ista maska za ažuriranje podataka o komitentu.

Dajemo opis bitnih polja pri unosu novog komitenta:

Šifra – Program automatski dodeljuje prvu narednu numerički šifru. Numerička šifra može da ima vrednost od 1-999999. Preporuka je da se preporučena šifra ne menja sem ako ne postoji unapred definisan plan otvaranja šifara po segmentima.

Kataloška šifra – Program prepisuje vrednost iz polja šifra kao preporučenu vrednost. Ukoliko postoji želja korisnika da artikle označava na specijalni način. Kataloške šifre su alfa-numericke što znači da možemo da upisujemo i ostale znake sem brojeva.

Naziv artikla – Unosimo opis artikla ili usluge koju otvaramo. Maksimalan broj karaktera je 80.

Jedinica mere – biramo jedinicu mere iz padajuće liste.

Tarifa poreza – Biramo jednu od tarifa poreza iz padajuće liste zavisno od tarife kome artikal ili usluga pripadaju. Vrlo retko se biraju tarifne grupe koje nisu 001-Viša stopa PDV-a ili 002- niža stopa PDV-a.

Napomena: Ukoliko se ne odabere ispravna poreska grupa prilikom fiskalizacije dokumenata u maloprodaji može doći do greške prilikom fiskalizacije dokumenta dok u Veleprodajni dokumentima možemo imati loše specifikacije poreskih stopa na izlaznim dokumentima.

Napomena 2: Šifarnik svih aktuelnih poreskih stopa sa šiframa u softveru i važećim zakonskim šiframa i stopama poreza za promet u maloprodajnim objektima koje se preuzimaju sa nadležnog državnog servera prilikom uspostavljanja veze sa procesorom može se pregledati na stavci menija Šifarnici / Artikli i prateći šifarnici / Porezi na artikle

Vrsta artikla – biramo kojoj vrsti pripada artikal koji smo otvorili (trgovacka roba, usluga, proizvodi, poluproizvodi, repromaterijal, komisiona roba, ugostiteljska roba, reparirana roba)

Tip za o.s. – Ukoliko artikal ne koristimo kao osnovno sredstvo stavljam vrednost obična, u suprotnom biramo jednu od ostale dve opcije zavisno vrste osnovnog sredstva (pogledati detaljnije uputstvo o osnovnim sredstvima za više informacija).

Vrsta troška – Predstavlja profitni centar kome želimo da dodelimo sav prihod ostvaren od prodaje ovog artikla ili usluge. Za detalje pogledati uputstvo za šifarnik novčanih tokova.

Mesto tr. - Predstavlja mesto troška na koje će se knjižiti svi rashodi vezani za ovaj artikal ili uslugu. Za detalje pogledati uputstvo za šifarnik novčanih tokova.

VP cena – prodajna cena artikla bez PDV-a. Predlaže se za komitente koji su krajnji kupci naših roba i usluga. (polje **Cen. Osnova** u šifarniku je podešena na „Krajni korisnik“). Promena ove cene automatski menja i MP cenu (dodaje PDV na ovu cenu).

Mp cena – maloprodajna cena artikla (sa PDV-om). Koristi se u maloprodajnim objektima.

Dilerska cena – prodajna cena za kupce koji imaju dilerski status (Cen. Osnova u šifarniku komitenata je podešena na “Dilerske cene”)

Min. cena – minimalna cena bez PDV-a po kojoj artikal može biti prodat. (Cen. Osnova u šifarniku komitenata je podešena na “Minimalne cene”)

Dev nab. cena – devizna nabavna cena. Program nakon svakog novog ulaza izračunava novu vrednost za ovu cenu.

End-user cena – preporučena devizna prodajna.

Dil dev. Cena – preporučena dilerska devizna cena.

Min dev. Cena – minimalna devizna cena po kojoj može da proda artikal.

1.nivo drveta, 2.nivo drveta, 3.nivo drveta, Program – pogledati deo uputstva koji se odnosi na klasifikaciju artikala.

Brand, Kolekcija, Pol, Silueta, Kategorija, Boja – opisna polja koje možemo popuniti sa vrednostima koje želimo bez ograničenja sem u dužini opisa koje je 30 karaktera.

Tip usluge – ukoliko je za vrstu artikla odabrana vrednost usluga ovde možemo klasifikovati uslugu tako što ćemo izabrati jednu od ponuđenih vrednosti. Tipovi usluga se unose kroz stavku menija **Šifarnici → Artikli i prateći šifarnici → Tip usluge**.

Šank lista – koristi se za artikle koji su označeni sa vrstom robe ugostiteljstvo. Označava da li će se artikal prikazivati prilikom formiranje dnevnog lista ugostiteljstva. Detaljnije objašnjenje pogledati u delu uputstva za ugostiteljstvo.

Tarifna grupa - koristi se za artikle koji su označeni sa vrstom robe ugostiteljstvo. Ovim parametrom pravimo razliku između gotovih proizvoda(normirani artikli) i sirovina(nenormirani artikli). Detaljnije objašnjenje pogledati u delu uputstva za ugostiteljstvo.

Kalo - koristi se za artikle koji su označeni sa vrstom robe ugostiteljstvo. Unosi se procenat koji sirovina kalira prilikom obrade u ugostiteljstvu. Detaljnije objašnjenje pogledati u delu uputstva za ugostiteljstvo.

Proizvođač – Iz padajuće liste se bira komitent koji predstavlja proizvođača za izabrani artikal.

Gl. Dobavljač - Iz padajuće liste se bira komitent koji predstavlja glavnog dobavljača za izabrani artikal.

Carinska tarifa – Iz padajuće liste se bira carinska tarifa za izabrani artikal. Ovo polje se popunjava u slučaju se izabrani artikal uvozi.

Država – Iz šifarnika država se bira država iz koje se izabrani artikal uvozi.

Garancija – Unosi se podrazumevani garantni rok za izabrani artikal.

Period zastarelosti – Unosi se period u danima za koji je potrebno prodati artikal od datuma nabavke. Van tog perioda u izveštajima će se artikal označiti kao zastareo.

Masa – Masa artikla u izabranoj jedinici mere

Konto troška – Unosi se konto troška na koji će se knjižiti nabavna vrednost artikla prilikom realizacije u slučaju da želimo da izabrani artikal odvojeno pratimo na klasi 5 kontnog plana.

Ima raster – Označavamo ako se izabrani artikal vodi po rasteru (odeća, obuća i sl.)

Min/Max zalihe – U data polja unosimo minimalne i maksimalne zalihe za izabrani artikal. Ukoliko zalihe u nekom trenutku pređu ove granice artikal će biti posebno označen na lager listi.

Šifra ek. takse – Iz padajuće liste biramo razred kome artikal pripada za obračun ekološke takse. Pogledati dodatak obračunavanje ekološke takse za uvoznu kalkulaciju.

Praćenje po ser. broju – Ovo polje označavamo ukoliko je potrebno da se izabrani artikal prati po serijskom broju.

Vidljiva za web – Ovo polje označavamo ukoliko je aplikacija vezana za B2B aplikaciju i time označavamo da li će se izabrani artikal prikazivati u toj aplikaciji.

Neaktivna – Ukoliko ne želimo da koristimo ovu šifru artikla u dokumentima a postoje knjiženja za izabrani artikal onda ovim polje označavamo da dati artikal ne više da se koristi u kreiranju dokumenata.

Varijanta – Označavamo da li se artikal može prodavati u različitim varijantama. Primer su paketi mobilni operatera gde jednu vrstu telefona zavisno od paketa možemo prodati u više varijanti koje imaju različitu cenu.

Karakteristike – Unosimo karakteristike za izabrani artikal. Unos teksta je slobodan s tim da se za novi red koristi taster **F9** umesto podrazumevanog **ENTER**.

3.3.2 Cenovnik

Menjanje cena u maloprodaji je moguće na dva načina. Jedan je objašnjen u narednim poglavljima preko Nivelacije cena dok je prvi i lakši način preko cenovnika.

Cenovnik je moguće ručno uneti ili importovati iz Excel fajla. Maloprodajne cene je moguće uneti na dve decimale. Sva zaokruživanja iznosa pri izdavanju svih tipova fiskalnih ispisa se vrše na 2 decimale na sledeći način: U slučaju da iznos ima više od dve decimale, zaokruživanje se vrši korišćenjem metoda zaokruživanja naviše. Ako je treća decimala manja od 5, druga decimala će biti zaokružena kao manja vrednost; ako je jednaka ili veća od 5, druga decimala će biti zaokružena kao veća vrednost.

Ručni unos cenovnika se radi aktiviranje odgovarajuće stavke menija prilikom koje se otvara sledeći prozor. U ovoj tabeli je moguće ažurirati jednu ili više cena.

Lager za azuriranje cena

Vr. ažuriranja: 1 Šifarnik artikala

Množilac: 1.000

Vrsta
 Od prod. cene
 Od nab. cene
 Kurs

Azuriraj

Pregled

Magacin: 999 Svi magacini

Kurs: 1.00000

Snimi

Import

Klasifikacija	ID	Katalogska Sifra	Opis	Vrsta	Kolicina	MP cena
▷ BATERIJE & PUNJACI	2956	AVP656	Adapter za Panasonic DMW-BC13E	Trgovacka roba	2.00	813.56
▷ OGLASI	2477	AVP154	Adapter za Panasonic DMW-BCG10	Trgovacka roba	3.00	813.56
▷ OSTALO	2883	AVP197	Adapter za Panasonic DMW-BLE9	Trgovacka roba	6.00	813.56
▷ RACUNARI	2458	AVP341	Adapter za Samsung IA-BH130LB	Trgovacka roba	8.00	813.56
▷ USLUGE	288	AVP226	Adapter za Sharp BT-L226U	Trgovacka roba	3.00	813.56
	869	AVP181	Adapter za Sony NP-BG1	Trgovacka roba	21.00	813.56
	1775	BAKU1213	Baterija aku 12V 1.3Ah	Trgovacka roba	436.00	650.00
	▶ 2365	BAKU1212	Baterija aku 12V 12Ah	Trgovacka roba	34.00	2940.00
	2255	BAKU1218	Baterija aku 12V 18Ah	Trgovacka roba	80.00	4,200.00
	2361	BAKU124.5	Baterija aku 12V 4.5Ah	Trgovacka roba	30.00	1,150.00
	3207	BAKU125	Baterija aku 12V 5Ah	Trgovacka roba	7.00	1,250.00
	1776	BAKU127	Baterija aku 12V 7Ah	Trgovacka roba	1,472.00	1,600.00
	2540	BAKU129	Baterija aku 12V 9Ah	Trgovacka roba	1,493.00	2,040.00
	2416	BAKU67	Baterija aku 6V 7Ah	Trgovacka roba	70.00	1,050.00
	2893	LR03-2-DU	Baterija alkalna LR03 2kom Duracell	Trgovacka roba	950.00	200.00
	2781	LR03-4-PA	Baterija alkalna LR03 4kom Panasonic	Trgovacka roba	372.00	230.00
	2018	LR03-8-PA	Baterija alkalna LR03 8kom Panasonic E	Trgovacka roba	60.00	600.00
	3135	LR6-2-DU	Baterija alkalna LR6 2kom Duracell	Trgovacka roba	588.00	200.00
	2020	LR6-4-PA	Baterija alkalna LR6 4kom Panasonic	Trgovacka roba	456.00	230.00
	1296	LR6-8-PA	Baterija alkalna LR6 8kom Panasonic Evc	Trgovacka roba	96.00	600.00
	3070	LR6-4	Baterija alkalna Triax LR6 (AA) (blister 4 k	Trgovacka roba	3,690.00	190.00
	1936	LIPO602040	Baterija Li-PO Triax 602040 420mAh	Trgovacka roba	180.00	723.60
	45	CR2032-1	Baterija litijum Triax CR2032 1kom. (bl.5)	Trgovacka roba	2,811.00	400.00

Nakon unosa cena u cenovnik da bi smo dobili ispravnu dokumentaciju za KEP knjigu neophodno je formirati nivelaciju cena preko stavke menija **Maloprodaja – Pregledi – Ostalo – Popravka cena**. Klikom na dugme popravka cena formira se i automatski knjiži maloprodajna nivelacija cena na tekući datum.

Razlike u cenama

- □ ×

 Maloprodaja
  Komision

Pregled

Popravka cena

Mag.	Šifra	Kataloška šifra	Barkod	Opis	Količina	Cena na lageru	Cena na cenovniku
MP1	871AVP56		7640127342053	Adapter za Canon NB-5L	1.000	800.00	813.56
MP1	3129PL489B.549		03129	Baterija za Nikon EN-EL14 7.4/900	2.000	3200.00	2542.37
MP1	1716AC20325		7640137782115	Punjač za laptop Triax 20V 3.25A 5.5x2.5	5.000	3000.00	5555.56
MP1	1998AVP315		7640137782894	Adapter za Canon LP-E5	1.000	800.00	813.56
MP1	1936LIPO602040		8018080048388	Baterija Li-PO Triax 602040 420mAh	18.000	750.00	723.60
MP1	2097CL1125B.083		7640137783112	Baterija za Asus F5/F5R A32-F5 11.1/4.4	1.000	4000.00	6500.00
MP1	2942CL2489B.083		7640137787424	Baterija za HP ProBook 4510s HSTNN-OB89 14.4/4	5.000	4900.00	9032.47
MP1	2955AVP655		7640137787219	Adapter za Sony NP-FW50	1.000	800.00	813.56
MP1	1571CL1555B.002		7640137781071	Baterija za Asus A41-X550E 14.4/2.2	6.000	4900.00	8500.00
MP1	584PL20B.043		7640127340974	Baterija za Casio NP-20 3.7/630	1.000	1900.00	1800.00
MP1	625PLC506D.083		7640127342596	Baterija za Sony NP-F550 7.2/2200	2.000	2300.00	2542.37
MP1	637PL56G.734		7640127341810	Baterija za Canon NB-5L 3.7/1120	3.000	1900.00	1830.51
MP1	2707PL133B.335		7640137786373	Baterija za Olympus LI-70B 3.6/600mAh	3.000	1900.00	1830.51
MP1	269AVP135		7640127340424	Adapter za Nikon EN-EL3	1.000	800.00	813.56
MP1	289AVP234		7640127340196	Adapter za Canon NB-2L	1.000	800.00	813.56
MP1	834AVP196		7640127341735	Adapter za Nikon EN-EL9	1.000	800.00	813.56
MP1	869AVP181		7640127342626	Adapter za Sony NP-BG1	2.000	800.00	813.56

Napomena: Kod maloprodajnih objekata koji imaju centralizovanu bazu podataka cenovnik se unosi i ažurira u centralnoj bazi podataka i replikacijom se prenosi na maloprodajne objekte. Nakon prenosa podataka postupak za kreiranje nivelacije je kao i u prethodnom slučaju.

3.3.3 Uputstvo za importovanje cenovnika

3.3.3.1 Fajl za pripremu

Fajl se priprema u ekselu u tri kolone.

Kolona A: unosi se kataloška šifra ili šifra artikla

Kolona B: unosi se dinarska veleprodajna cena / devizna veleprodajna cena. Ako ostane cena 0 ta cena neće ulaziti u cenovnik(artikle).

Kolona C: unosi se dinarska maloprodajna cena / devizna maloprodajna cena. Ako ostane cena 0 ta cena neće ulaziti u cenovnik(artikle).

Nakon kreiranja fajla treba ga snimiti kroz opcije snimanja kao **Other formats (txt - tab delimited)** . Ovako kreiran fajl je spreman za import u cenovnik.

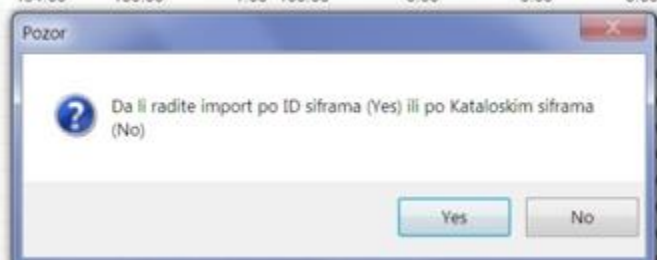
	A	B	C
1	787	0	0
2	730	2400	3600
3	732	2670	4005
4	690	0	0
5	1274	1050	1575
5	1409	1750	2625
7	1361	320	480
3	1363	245	367.5
3	1365	210	315
0	1401	582	873
1	743	3080	4620
2	1111	550	825
3	1340	290	435
4	1406	250	375
5	1405	250	375
6	1404	220	330
7	1337	695	1042.5
8	1351	410	615
9	1345	220	330
0	1329	410	615
1	1353	430	645
2	1332	495	742.5
3	1416	750	1125
4	789	0	0
5	731	2870	4305
6	733	4680	7020
7	1402	980	1470
8	1375	620	930
9	1359	420	630
0	1362	245	367.5
1	1364	90	135
2	1275	3300	4950
3	665	1630	2205

3.3.3.2 Import cena

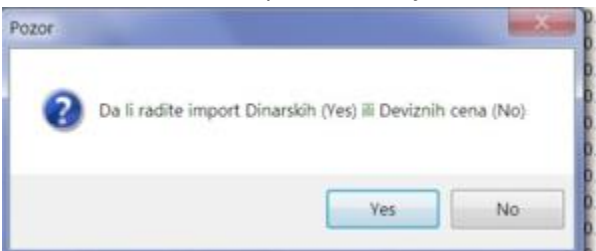
Nakon otvaranja prozora polje **Vr ažuriranja** treba da bude podešena na opciju **1 Šifarnik Artikala**. Ako to nije na taj način podešeno, potrebno je u osobinama programa na liniji 328 staviti vrednost na 1.

Kliknuti na dugme **Import** kao na sledećoj slici. Nakon toga treba odgovoriti na nekoliko pitanja, zavisno od toga na koji način se vrši import. Pogledati slike u nastavku.

Tip šifre artikala sa kojim je korisnik radio prilikom pripreme cenovnika u Excel tabeli

Da li se dinarske cene preračunavaju na osnovu deviznih ili se importuju dinarske cene

3.4 Specifikacija dodatnih polja za potrebe fiskalizacije

U ovom poglavlju će biti objašnjena novouvedena polja prema Zakonu na dokumentima za potrebe nove fiskalizacije. Pošto su polja zajednička za sve dokumente koji mogu biti predmet fiskalizacije zbog preglednosti specifikacija je odvojena u ovo poglavlje

- **Id kupca:** U e-fiskalizaciji račun sa identifikacijom kupca se smatra onim računom koji sadrži identitet kupca. U polje tzv. ID kupca, kasir upisuje jedinstveni identifikacioni broj, koji može biti poreski broj ili broj bilo koje druge legitimacije prema ponuđenom šifarniku. Sam šifarnik je deo standardne baze podataka na osnovu podataka koja je dobijena od strane poreske uprave. Ovo polje se popunjava u situacijama kada je neophodno da se identifikuje kupac (prodaja pravnom licu, refundacija bilo pravnom bilo fizičkom licu, refakcija PDV stranom državljaninu itd.). U dokumentima koji se fiskalizuju kroz Backoffice modul ovo polje se bira iz odgovarajuće padajuće liste dok se u modulu SVERA POS ova opcija aktivira preko odgovarajućeg dugmeta u tom modulu, što je detaljno objašnjeno u poglavlju gde je objašnjen rad SVERA POS modula.
- **Opciono polje kupca:** U polje Opciono polje kupca, korisnik upisuje alfanumeričku oznaku dokumenta koji bliže određuje namenu za koju račun služi. Podatak se unosi kroz 2 polja. U prvom polju **Tip ident. opc.**, bira se podatak iz Šifarnika svih opcionih šifara predviđenih Zakonom, a potom se u polje **Broj dokumenta** unosi namenski broj dokumenta koji predstavlja identifikaciju dokumenta. Na taj način će prilikom zahteva za fiskalizaciju biti poslat konkatenizovan podatak. Npr. ako prijavljujemo refakciju PDV, iz šifarnika biramo opciju za refakciju PDV, a u polju Broj dokumenta unosimo Rešenje o refakciji. Ako je u pitanju prodaja ambasadama, onda iz šifarnika biramo opciju za LNPDV, a u polju Broj dokumenta biramo dokument LNPDV-a koji dokazuje da je u pitanju ambasada.
- **Broj dokumenta:** Ovo polje se popunjava ako je prethodno izabrana neka vrednost za opciono polje kupca u koje unosimo broj dokumenta koje vezujemo za opcione polje Npr. da li prijavljujemo refakciju PDV pa unosimo broj obrasca za refakciju ili prodaja ambasadama gde se onda unosi broj LNPDV obrasca itd...
- **Vrsta štampe:** Softver će omogućiti dve vrste štampi fiskalnih računa u formatu trake (journal) širine od 80mm ili u A4 formatu. U poglavlju za administratore sistema može se videti više na koji način se podešava podrazumevana vrednost za ovo polje. Važna napomena za ovo polje je da se kod štampe A4 formata štampa odvija na štampaču koji je podešen kao podrazumevani štampač kako u sistemu ili u samoj aplikaciji dok se za štampu u obliku isečka program štampa na štampač koji je registrovan u odgovarajućem ključu u registriju operativnog sistema računara.
- **Broj fiskalnog isečka:** Nakon uspešne fiskalizacije u ovo polje će se upisati broj brojača računa kao jednog od obaveznih elemenata fiskalnog računa

Бројач рачуна:	143271/150493ПП
----------------	-----------------
- **Datum fiskalizacije:** Upisuje se PFR datum i vreme kada je izvršena fiskalizacija

ПФР време:	06.06.2021.17:53:48
------------	---------------------
- **JIKR:** Upisuje se jedinstveni PFR broj računa koji je dobijen fiskalizacijom:

ПФР број:	7AAF4DD9-E388350A-150493
-----------	--------------------------
- **URL:** Upisuje se link za proveru računa na osnov kojeg će se generisati QR kod koji će biti sastavni deo fiskalnog računa. Kopiranjem ovog linka u neki od internet pretraživača se dobija isti efekat kao i skeniranjem QR koda.

- **Ref broj:** Ukoliko se račun prilikom fiskalizacije referiše na neki drugi račun u ovo polje se automatski ili ručno (zavisno od konkretne situacije) upisuje referentni broj računa koji će biti poslat sa ostalim elementima računa prilikom fiskalizacije. Npr. ovo polje je obavezno prilikom refundacije kupcu (bivši NI obrazac).
- **Ref vreme:** Ukoliko se račun prilikom fiskalizacije referiše na neki drugi račun u ovo polje se automatski ili ručno (zavisno od konkretne situacije) upisuje referentni datum i vreme računa koji će biti poslat sa ostalim elementima računa prilikom fiskalizacije

3.5 Prozor Fiskalne kontrole u backoffice modulu

Ovaj prozor može da se aktivira sa više mesta:

- Sa svakog od dokumenata koji su predmet fiskalizacije preko dugmeta **Fiskalne kontrole**
- Kroz stavku menija **Maloprodaja – Fiskalne kontrole**.

Namena ovog prozora da kroz niz opcija omogući kontrolu komunikacije između ESIR-a i PFR-a. U nastavku opis svih kontrola koje su dostupne na ovom prozoru.

3.5.1 Provera statusa

Klikom da dugme Provera Statusa sistem vraća trenutni status PFR-a i kroz niz poruka prikazuje koji je status. Na ovaj način korisnik može da ustanovi ako postoji problem koji element u sistemu izaziva taj problem (nije unet pin, čitač nije povezan, PFR nije dostupan, kartica nije u čitači itd.) i na taj način lakše da otkloni problem.

Na narednoj slici vidimo situaciju kada je sistem u redovnom stanju

Fiskal Admin

Prijava PIN-a Odgovor: Pin obavezan:false
Broj kartice:LUBDQPGL
Poslednja izdata faktura:LUBDQPGL-LUBDQPGL-142

Provera statusa

Promeni fis. **LOKALNI**

Import poreza

Statusi:

Sifra	Naziv	Opis
0100	Pin OK	Uneti PIN kod je tačan.
0210	Internet dostupan	Internet konekcija je dostupna. (opciono)

U primeru na sledećoj slici vidimo situaciju kada kartica nije umetnuta. Ukoliko korisnik pokuša da fiskalizuje dokument dok je ovakav status konekcije prilikom izdavanja će dobiti odgovarajuću grešku. Za detaljnije objašnjenje najčešćih grešaka koje sistem može da prikaže pogledati naredno poglavlje.

Fiskal Admin - □ ×

Prijava PIN-a

Provera statusa

Promeni fis. **LOKALNI**

Import poreza

Odgovor: Pin obavezan:false
Broj kartice:LUBDQPGL
Poslednja izdata faktura:LUBDQPGL-LUBDQPGL-142

Statusi:

Sifra	Naziv	Opis
0100	Pin OK	Uneti PIN kod je tačan.
0210	Internet dostupan	Internet konekcija je dostupna. (opciono)
1300	Ne postoji Smart kartica (Sm:Secure element kartica nije umetnuta u E-SDC čitač kartica.	

3.5.2 Prijava PIN-a i povezivanje sa LPFR

Ukoliko podešen sistem da radi preko LPFR-a što je standardna konfiguracija pre izdavanja fiskalnih računa neophodno je da se softver i LPFR poveži između sebe tako što će se korisnik identifikovati preko svog pina. U polje pored dugmeta **Prijava PIN-a** se unosi PIN za karticu koja se nalazi u čitaču koje je povezan za taj računar i klikne se dugme **Prijava PIN-a**. Ako je sve u redu dobijamo sledeću poruku i na taj način smo uspostavili vezu između LPFR-a i softvera i možemo da izdajemo fiskalne račune.

Fiskal Admin - □ ×

Prijava PIN-a

Provera statusa

Promeni fis. **LOKALNI**

Import poreza

Odgovor: Status:0100
Poruka:Pin OK Uneti PIN kod je tačan.

Statusi:

Sifra	Naziv	Opis
-------	-------	------

Ukoliko se desila greška npr. pin nije ispravan možemo dobiti sledeću grešku od LPFR-a

Fiskal Admin - □ ×

Prijava PIN-a

Provera statusa

Promeni fis. **LOKALNI**

Import poreza

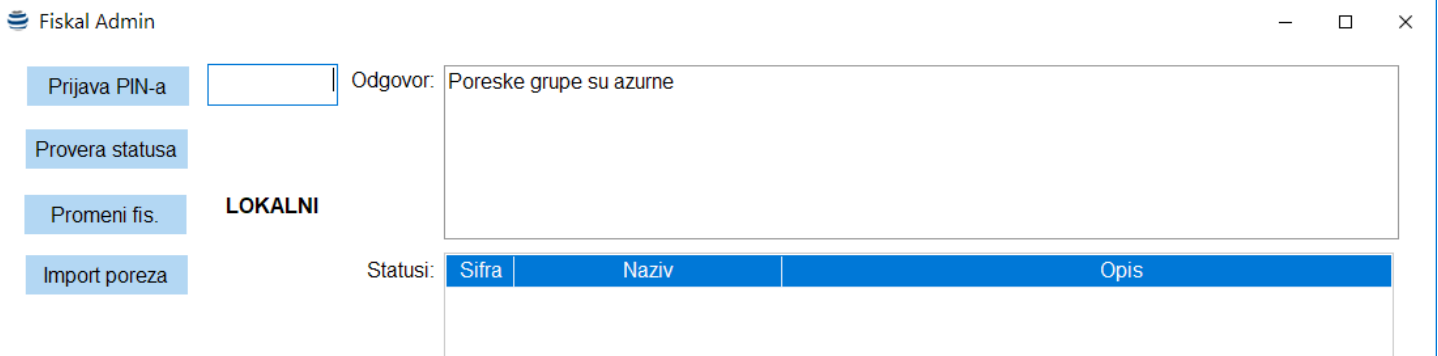
Odgovor: Status:2100
Poruka:Pogrešan PIN Neodgovarajući PIN kod poslat od strane POS uređaja.

Statusi:

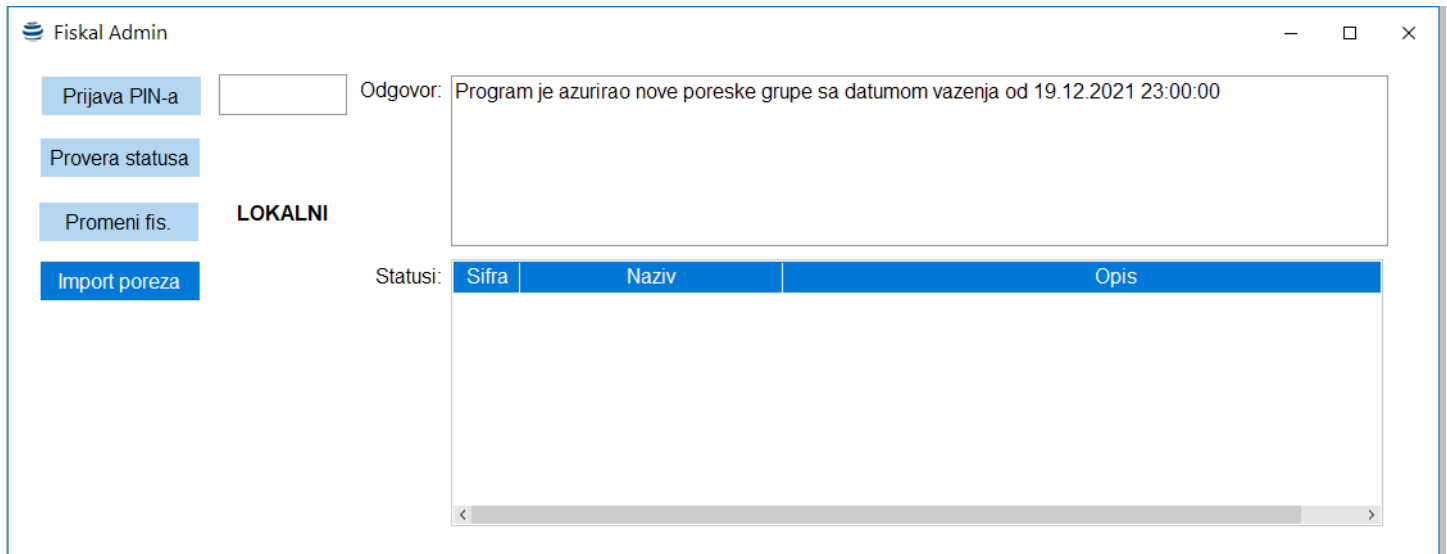
Sifra	Naziv	Opis
-------	-------	------

3.5.3 Import poreza

Softver prilikom uspostavljanja veze ka PFR-om proverava da li su na snazi nove poreske stope. Ukoliko je tako, korisnik dobija informaciju da je pre izdavanja fiskalnih računa neophodno da se ažuriraju poreske stope. Ako je takva situacija onda se klikom na dugme **Import poreza** importuju najnovije poreske stope. Softver podržava neograničen broj poreskih stopa i moguće je proširenje broja poreskih stopa u budućnosti, ukoliko za tim bude potrebe. Prilikom provere poreskih stopa, obzirom da je u softveru predviđeno da postoje 2 decimalna mesta za stopu poreza, softver zaokružuje poresku vrednost na minimum od dve decimale na sledeći način: (zaokružuje drugu decimalu na manje ako je sledeća cifra manja od 5, odnosno na više ako je jednaka ili veća od 5). Ukoliko su poreske stope ažurne a pokrene se ova akcija onda se dobije poruka kao na slici u suprotnom se dobija obaveštenje o novim poreskim stopama koje važe.

Ukoliko na sajtu poreske uprave postoje objavljene nove stope poreza sistem će javiti da je uspešno importovao stope sa početnim datumom važenja istih na narednom primeru

3.5.4 Promena procesora fiskalnih računa sa LPFR na VPFR i obratno

Podrazumevano podešavanje sistema će biti da se računi primarno fiskalizuju preko LPFR-a pre svega zbog eventualnih problema sa internet konekcijom koja se na ovaj način zaobilazi. U situacija kada iz je nekog razloga LPFR van funkcije na računaru i zahteva intervenciju administratora sistema postoji mogućnost da se dok se ne reši problem sa LPFR-om softver prebaci na VPFR. Naravno uslovi da bi se izdavali računi preko VPFR-a je na računaru postoji instaliran digitalni sertifikat za pristup VPFR-u. Detaljnije o instalaciji i podešavanju digitalnog sertifikata u poglavlju za administratore. Prebacivanje sa jednog na drugi PFR se vrši klikom na dugme **Promeni fis.** Nakon toga se promeni tekst pored dugmeta koji ukazuje

korisniku koji je fiskalizator aktivan. Nakon što se reši problem sa LPFR-om preporuka je da se ponovo klikom na ovo isto dugme sistem prebaci na LPFR.

3.6 Nivelacije cena

Dokument nivelacija služi za promenu prodajnih maloprodajnih cena artikala. Jedino kroz ovaj dokument bilo kroz ažuriranje cenovnika ili direktnim unosom novih cena kroz dokument je moguće promeniti maloprodajne cene artikala.

3.6.1 Lista

Da biste videli nivelacije trgovačke robe aktivirajte stavku menija **Maloprodaja – Nivelacija – Listanje**. Klikom na dugme **Pregled** sa desne strane otvara se lista svih nivelacija za odabrani period.

Lista MP nivelacija

Komitent: -1 Datum: 01.01.2021 31.12.2021 Pregled
 Rj/Magacin: Status: Svi Izvrsi
 Akcija: Rasknjizi dokument

Id	Broj	Godina	Magacin	Datum	Napomena	Iznos	Porez	Ozn	Nalog	St	V.e.	V.e. opis
1869	81	2021	MP1	28.09.2021	Generisano iz povracaja u malop: 1160	600.00	100.00 MPN	59		1		
1866	80	2021	MP1	28.09.2021	Generisano iz kalkulacije: 4680	-140.00	-23.33 MPN	59		1		
1863	79	2021	MP1	23.09.2021		-6,000.00	-1,000.00 MPN	58		1	0	Ne ide u evidenciju
1859	78	2021	MP1	08.09.2021		-2,000.00	-333.33 MPN	57		1	0	Ne ide u evidenciju
1857	77	2021	MP1	02.09.2021		500.00	83.33 MPN	56		1	0	Ne ide u evidenciju
1856	76	2021	MP1	02.09.2021	Generisano iz kalkulacije: 4645	100.00	16.67 MPN	56		1		
1855	75	2021	MP1	02.09.2021	Generisano iz kalkulacije: 4644	-300.00	-50.00 MPN	56		1		
1854	74	2021	MP1	02.09.2021		-7,000.00	-1,166.67 MPN	56		1	0	Ne ide u evidenciju

	Šifra	Barkod	Kataloška šifra	Opis	Velicina	Kolicina	Cena pre	Iznos pre	Cena posle	Iznos posle	Razlika
1	1261	01261	CL7450B.083	Baterija za Lenovo ThinkPad SL410 11.1/k		1.000	5400.00	5,400.00	6,000.00	6,000.00	600.00
								5,400.00		6,000.00	600.00

U ovoj listi, kao i u prethodnim dokumentima imamo zaglavlje i stavke. U polju datum možemo definisati period za koji želimo gledati listu nivelacija. Na već opisan način možemo doći do pregleda pred štampu i odštampati željenu nivelaciju. Nivelacije komisione robe nalaze se u stavci menija **MP komisio** – **Nivelacija – Listanje**. Sve opisano za nivelacije trgovačke robe važi i za nivelacije komisioh artikala.

3.6.2 Unos

U ovoj stavci menija popunjavaju se parametri za nivelaciju. U polju magacin odaberemo magacin na kome želimo da radimo nivelaciju. Odaberite Vrstu evidencije. U stavkama odaberite šifru artikla za koji želite da radite nivelaciju. Program će sam popuniti sva ostala polja.

U polje Cena posle unesite cenu po kojoj želite da prodajete odabrani artikal. Pri knjiženju ove nivelacije prodajna cena odabranog artikla biće nivelisana i iznosiće onoliko koliko ste uneli u polje Cena posle.

Možete raditi i grupnu nivelaciju sve robe u odabranom magacinu. Npr. želite da podignete cenu za 10% svoj robi na lageru. Prvo unesete procenat nivelacije pa zatim kliknite na dugme Prenesi lager. Ovim će se sva roba koja postoji na lageru sa količinama koje su na lageru preneti u stavke nivelacije. Ako postoji više hiljada različitih artikala na lageru ovo

može da potraje i više sekundi. Kada je završeno prenošenje sve robe sa lagera u stavkama nivelacije cena posle će se podići za iznos procenta. Ukoliko želite da smanjite cenu za određeni procenat, unosite prefiks minus (-).

Nivelacija za maloprodaju

Magacin: Procenat nivelacije:

Id/Broj: MPN

Datum:

Vrsta evidencije:

Napomena:

Zatvori Prenesi lager

Nov

Klasifikacija	Šifra	Barkod	Kataloška šifra	Opis	Velicina	Kolicina	Cena pre	Iznos pre	Cena posle	Iznos posle	Razlika
▶ BATERIJE & PUNJACI	1	911	0911	CL7847B.384 Baterija za Lenovo ThinkPad T420s 11.1/4		4.00	7,000.00	28,000.00	6,000.00	24,000.00	-4,000.00
▶ OGLASI	▶ 2	2105	8018080096471	CL7847B.360 Baterija za Lenovo ThinkPad T420s 11.1/4		2.00	7,000.00	14,000.00	6,000.00	12,000.00	-2,000.00
▶ OSTALO								42,000.00		36,000.00	-6,000.00
▶ RACUNARI											
▶ USLUGE											

3.6.3 Štampa

Štampa nivelacija se radi na isti način kao i štampa ostalih dokumenata u softveru.

3.6.4 Knjiženje nivelacija

Knjiženje nivelacija se radi analogno kao i knjiženje MP kalkulacija.

4 Izdavanje računa u backoffice modulu po tipovima fiskalnog računa

4.1 Proces izdavanja fiskalnih dokumenata

Tipovi dokumenata koji se obavezno fiskalizuju tj. koji se štampaju preko PFR-a su : Promet, Refundacija prometa, Avans i Predračun. U slučaju da je u pitanju obuka za rad sa ESIR-om, moguće je podesiti program da se štampa kroz Obuku Promet i Refundacija. U slučaju da je potrebno izdati ponovo račun kupcu, moguće je izdati Kopiju Prometa i Kopiju Refundacije.

Tako da sve u svemu, postoji 10 tipova štampi:

1. Promet,
2. Refundacija prometa,
3. Kopija Promet,
4. Kopija Refundacija,
5. Predračun,
6. Predračun Refundacija,
7. Obuka Promet,
8. Obuka Refundacija,
9. Avans,
10. Avans Refundacija.

Tipovi štampe Promet, Refundacija prometa, Avans i Avans Refundacija se registruju kao fiskalni račun, dok se ostali tipovi štampe ne registruju i na tim tipovima štampe je jasno naznačeno da nije u pitanju promet niti refundacija uočljivom labelom „Ovo nije fiskalni račun“.

Prilikom svakog zahteva za štampu (važi za sve tipove štampe) ka PFR-u, protokol komunikacije između ESIR-a i PFR-a je sledeći:

- Pre slanja zahteva za fiskalizaciju prometa, ESIR proverava se da li je bezbednosni element prisutan (status sertifikata u slučaju LPFR-a tj. ispravno instaliran .pfx fajl u slučaju VPFR-a) i ako nije ispravan zahtev se ne prosleđuje PFR-u već se dobija poruka o grešci
- ESIR uz ostale podatke o prodaji, PFR-u šalje poreske labele koje je dobio pri autentifikaciji u zahtevu ka PFR-u. Prilikom svakog povezivanja ESIR-a sa PFR-om proverava se da li postoje nove poreske stope. Ako ih ima, moraju se importovati, inače nije dozvoljena prijava na PFR. Svrha importa poreskih stopa je da pre početka rada u ESIR-u budu usklađene labele i vrednosti poreskih stopa.
- Ako je uspešan odgovor od PFR-a, PFR dodeljuje podatke iz zaglavlja fiskalnog računa (PIB, Naziv obveznika, adresa, prodajno mesto i opština), podatke o oznaci, imenu, stopi i iznosu poreza po svakoj poreskoj stopi, potom PFR vreme, PFR broj računa i brojač računa, kao i jedinstveni link od fiskalnog računa, koji ESIR konvertuje u QR kod odgovarajućih dimenzija. Ako nije uspešan odgovor od PFR-a, ESIR javlja poruku o grešci.
- ESIR koristi podatke koje je dobio u odgovoru od PFR-a, formatira podatke o prodaji uz podatke iz odgovora PFR-a, prema obliku štampe, generiše QR kod od datog linka iz odgovora PFR-a i kreira fiskalni račun, za svaki tip štampe (Promet, Refundacija prometa, Kopija Promet, Kopija Refundacija, Predračun, Predračun Refundacija, Obuka Promet, Obuka Refundacija, Avans, Avans Refundacija)
- Bez obzira kakve su stope u ESIR-u, ESIR će štampati one labele, stope i iznose poreza koje je dobio od PFR-a.
- ESIR ne izostavlja i ne menja na štampi dokumenta nijedan obavezni element koje je dobio od PFR-a (zaglavlje izdavaoca računa, listu poreskih stopa sa labelama, nazivima, procentima i iznosima) i PFR vreme, PFR brojač računa i broj računa, uz napomenu da link ka fiskalnom računu na serveru poreske uprave konvertuje u QR kod na štampi.

4.2 Profaktura (predračun) – Tip fiskalnog računa: Profaktura Promet

Predračun (profaktura) predstavlja neku vrstu ponude kojim jedna zainteresovana strana daje sve potrebne informacije o proizvodu ili usluzi drugoj strani. Značajne karakteristike predračuna su da:

- Predračun nije PDV račun;
- Predračun nije obavezujući niti za jednu stranu;
- Predračun predstavlja ponudu iz koje ne proizilaze pravne i poreske obaveze;
- Predračun može da sadrži sve podatke kao i račun;
- Izdaje se pre prometa proizvoda ili pružanja usluga;

4.2.1 Unos

Formiranje profakture vrši se aktiviranjem stavke menija **Maloprodaja – Profaktura – Unos**. Tom akcijom dobijamo masku kao na slici. Uočiti da postoje 2 dela prozora: zaglavlje i stavke.

Većina polja u zaglavlju je intuitivnog karaktera pa ćemo u daljem tekstu detaljnije objasniti polja koja su od suštinske važnosti za fiskalizaciju i za funkcionisanje softvera.

- **Komitent:** Dvoklikom na polje Komitent otvara nam se lista svih otvorenih komitenata. Pretraga je predefinisana za naziv komitenta, ali ona može da se vrši po bilo kojoj koloni, tako što u polju **Primarna tekst. kolona** odaberemo redni broj kolone koju želimo da pretražujemo, a u polju **Naziv** unosimo deo podatka koji tražimo. Nakon uspešne pretrage, odabrati željenog komitenta i kliknuti na dugme **Izbor**. Ukoliko ne možete naći komitenta, proverite da li je otvoren i po potrebi ga otvorite. **Postupak za otvaranje novog komitenta objašnjen je u poglavlju Šifarnik komitenata.** Takođe, ako se radi o fizičkom licu, komitenta možemo jednostavno da unesemo u polje **Komitent** (bez pretrage), kao i da popunimo ostale podatke o kupcu na isti način. Svi podaci u odabranom komitentu koji se nalaze u bazi podataka biće upisani u odgovarajuća polja, kao na slici. U polju prodavac upisaće se ime i prezime trenutno ulogovanog korisnika, a generisaće se i **Poziv na broj**. Poziv na broj se generiše po modelu 97, a na osnovu kontrolnog broja, broja profakture i šifre MP lokacije a bi se prilikom uplata mogla vezati uplata za tačnu definisanu profakturu. Takođe ukoliko je u šifarniku definisan PIB ili JMBG za izabranog komitenta sistem će popuniti polje PIB/JMBG koje će služiti za identifikaciju kupca ukoliko se koristi ta opcija prilikom fiskalizacije.

Profaktura u maloprodaji

RJ: Triax Komitent: Tip ident:
 Broj: 1 Adresa: Tip ident. opc:
 Datum: 05.01.2022 Grad/ D. grad.: Broj dokumenta:
 Rok plaćanja: 12.01.2022 Tel.: Sfdev/Kurs: 1.0000 Broj fisk. isečka:
 Rok plaćanja: 7 dana Broj LK: Sfdev dod.: Devizna: Vrsta štampe: A4
 Magacin: MP1 JMBG/PIB: Pozivna broj: Dat. fisk:
 Magacin kom: 000
 Datum prom.: 05.01.2022 Naziv: Primarna tekst. kolona: 2
 Rabat:
 Banka: Banca Intesa
 Kreditna banka:
 Napomena:
 Klasifikacija
 ▷ BATERIJE & PUNJACI
 ▷ OGLASI
 ▷ OSTALO
 ▷ RACUNARI
 ▷ USLUGE

Šifra	Naziv komitenta	Kat. šifra	Pib	Žiro-račun	Adresa	Pbroj	Mesto
3207	"DR. MILENA"		106325007		Gazimestanska 10/2	37000	Kruševac
23245	BOTELLI DOO		109208457		Agostina Neta 14a	11070	Novi Beograd
24028	C & LC - GROUP DOO BEOGRAD		106389349		Bulevar Arsenija Čarnojevića 106/2	11070	Novi Beograd
12023	EVROLEND DOO		100184165		Bul. V. Misica 37	11000	Beograd
18670	"NUSIC" FONDACIJA		108153935		MAJKE JEVROSIME 21	11000	Beograd
15907	011 HAPPY HOUSE DOO		108673438		Dobanovački put 60	11080	Beograd
5087	011 MEDICAL GROUP		100397185		Hzrantema 3	11271	Surčin
477	011INFO.COM DOO		102194073	160-70376-20	HILANDARSKA 12	11000	Beograd
10608	012LAB DOO		109024928		DUSANA VUKASOVICA 42/8	11073	Beograd
22712	05 ELEKTROTECH DOO		103691330		Volgina 34	11000	Beograd
782	100 SRPSKIH TRUBA		105592449		Despota Stefana 22	11000	Beograd
6224	11.MAJ D.O.O.		101068762		Radoinja	31318	Kokin Brod
51433	12 POINTS D.O.O.		105622807		RUSALKINA 4A	11253	Sremčica
4427	12 SEPTEMBAR JKP		104200689		Svetosavska 6	31250	Bajina Bašta
19675	13. AVGUST DOO		101012677		Cerova 9/1	11000	Beograd

Zbirno: 0.00 0.00 0.00

- **tip ident:** Za ovo polje pogledati opšte napomene o novouvedenim poljima koji su vezani za novu fiskalizaciju iz tačke 1.2.12 Specifikacija dodatnih polja za potrebe fiskalizacije.
- **tip ident opc:** Za ovo polje pogledati opšte napomene o novouvedenim poljima koji su vezani za novu fiskalizaciju.
- **broj dokumenta:** Za ovo polje pogledati opšte napomene o novouvedenim poljima koji su vezani za novu fiskalizaciju.
- **banka:** Biramo iz šifarnika tekućih računa tekući račun u banci u kojoj želimo da kupac uplati avans po izdatom predračunu
- **kreditna banka:** U slučaju izdavanja računa za potrebe dobijanja kredita za kupca ovde se unosi banka u kojoj će klijent aplicirati za kredit.
- **Način plaćanja:** U ovo polje unosimo pretpostavljeni način plaćanja sa obzirom da u trenutku izdavanja predračuna ne znamo ni da li će se izvršiti promet a kamoli sa kojim načinom plaćanja.
- **Ident kartica:** Unosi se broj loyalty kartice ukoliko je aktiviran modul za kartice da bi se obračunali eventualni popusti koji kupac može da dobije na konačnom računu.
- **Status:** Status predračuna može biti: U radu, Realizovan i storniran.

Ovim smo završili popunjavanje zaglavlja i možemo dodati stavke. To radimo tako što se pozicioniramo ispod naslova kolone **Kataloška šifra** i kliknemo levim klikom. Pojaviće se crna strelica koja pokazuje nadole. Klikom na nju dobijamo padajuću listu svih otvorenih artikala u bazi podataka.

Profaktura u maloprodaji

RJ: Triax	Komitent: 11.MAJ D.O.O.	Tip ident:		
Broj: 1	Adresa: Radoinja	Tip ident. opc:		
Datum: 05.01.2022	Grad/ D. grad: 31318 Kokin Brod	Broj dokumenta:		
Rok plaćanja: 05.01.2022	Tel: 033/88242	Broj fisk.isečka:		
Rok plaćanja:	Sfdev/Kurs: 1.0000	Vrsta štampe: A4		
Magacin: MP - Bellville	Broj LK:	Dat. fisk.:		
Magacin kom: 000	JMBG/PIB: 101068762	JIKR:		
Datum prom.: 05.01.2022	Email:	URL:		
Rabat: 0.00	Prodavac: Saša Stojanović			
Banka: Banca Intesa	Veza:			
Kreditna banka:				
Napomena:				

☐ Kataloska prodaja:
☐ Kupac preuzima:
☐ Rezervisano ☐ Overa:

Klasifikacija	Kataloska Sifra	Barkod	Velicina	Opis	Raspolozivo	Kolicina	Cena	Rabat	Cena sa rab	Isporuka	Zab. Pop.
▷ BATERIJE & PUNJACI	▶ 1 LR6-8x	03036		Baterija alkalna Triaxpower LR6 (AA) 8 ko	21.000	1.00	400.00	10.00	360.00	☐	0
▷ OGLASI											
▷ OSTALO											
▷ RACUNARI											
▷ USLUGE											

U polju za unos možemo pretraživati po delu opisa ili kataloške šifre. Levim klikom na odabranu stavku, podaci o njoj se upisuju u ostatku reda. Kolona cena se povlači sa trenutnog cenovnika i ne može se promeniti. Ukoliko nemamo tog artikla na stanju kolona raspoloživo biće obojena crvenom bojom, inače popuniće se raspoloživom količinom. Za dodavanje više stavki koristiti ikonicu Dodaj red ili uzastopnim pritiskanjem tastera **Enter**. Kada je završeno dodavanje stavki kliknuti na disketu u gornjem levom uglu da se promene sačuvaju. Vrednost iz polja **Broj** je vrednost koju ćete kucati u kasi kada želite da od profakture formirate fiskalni račun. Objašnjenje o tome nalazi se u delu za rad sa modulom **Svera POS**. Ukoliko želimo i kao korisnik imamo prava (u suštini nije svim korisnicima dozvoljeno davanja popusta i softver se podešava shodno zahtevima klijenta) možemo odobriti određeni procenat rabata. Prilikom fiskalizacije računa fiskalizuje se konačna cena sa odobrenim rabatom. U slučaju da je predviđena isporuka kupce onda se štiklira polje **Isporuka**. Ukoliko je u kartici artikla definisano da nije dozvoljeno da se za tu šifru odobravaju popusti polje **zab pop** će imati vrednost 1.

4.2.2 Fiskalizacija i štampa profakture

Kada je završeno unošenje podataka u dokument korisnik može odraditi fiskalizaciju istog. Neophodan uslov za fiskalizovanje dokumenta je da postoji veza između PFR-a i samog softvera. U poglavlju o fiskalnim kontrolama je detaljno objašnjen proces prijavljivanja. Dokument se fiskalizuje klikom na dugme **Izdavanje Računa** kojim se aktivira komunikacija ka odgovarajućem PFR-u i pošalju se podaci o dokumentu koji se fiskalizuje. Ako je uspešno izvršena fiskalizacija u odgovarajuća polja u zaglavlju dokumenta se upisuju podaci koji su dobijeni od strane PFR-a (podaci su dodatno označeni). U zavisnosti od izbora vrste štampe softver štampa fiskalni isečak na odgovarajući štampač. Ukoliko u procesu fiskalizacije dođe do greške pogledati poglavlje o standardnim greškama koje se mogu javiti pri procesu fiskalizacije. Oblici štampe za Journal i A4 format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi.

Profaktura u maloprodaji

RJ: Triax	Komitent: 11.MAJ D.O.O.	Tip ident: PIB kupca
Broj: 1	Adresa: Radoinja	Tip ident. opc:
Datum: 05.01.2022	Grad/ D. grad.: 31318 Kokin Brod	Broj dokumenta:
Rok plaćanja: 05.01.2022	Tel: 033/88242	Sfdev/Kurs: 1.0000
Rok plaćanja:	Broj LK:	Sfdev dod.:
Magacin: MP - Bellville	JMBG/PIB: 101068762	Devizna: ☐
Magacin kom: 000	Email:	Poziv na broj:
Datum prom.: 05.01.2022	Prodavac: Saša Stojanović	Ident kartica:
Rabat: 0.00	Veza:	Vrsta plaćanja: VIRMAN
Banka: Banca Intesa		Status: U radu
Kreditna banka:		Kataloska prodaja: ☐
		Kupac preuzima: ☐
		Rezervisano ☐ Overa: ☐
Napomena:		

Broj fisk.isečka: 80/448PII
 Dat. fisk.: 06.01.2022 12:48:57
 JIKR: BH646YAQ-Dt1Ov1o0-446
 URL: https://sandbox.suf.purs.go

Klasifikacija	Kataloška cifra	Barcode	Velicina	Opis	Raspodjelivo	Količina	Cena	P
---------------	-----------------	---------	----------	------	--------------	----------	------	---

4.2.3 Refundacija profakture – Tip fiskalnog računa: Profaktura Refundacija

Ukoliko korisnik želi da odradi refundaciju predračuna postupak je sledeći: U zaglavlju dokumenta se promeni vrednost polja status na **storniran**. Nakon toga se kao i kod fiskalizacije dokumenta klikom na dugme **Izdavanje Računa** šalju podaci u poresku i podaci u zaglavlju dokumenta se ažuriraju sa podacima dobijenim od strane PFR-a. Kada je dokument dobio status Storno više nije moguće da se promeni.

4.2.4 Generisanje računa

U slučaju kada kupac prihvati uslove sa predračuna moguće je generisati dokument MP račun direktno iz profakture. Na ovaj način izbegavamo dupli unos istih podataka u sistem. Generisanje Mp računa se radi na sledeći način:

1. Klikne se na dugme Dok.za gen.
2. Iz liste dokumenata koji mogu da se generišu izaberi opciju MP račun

Dok. za gen. **Dokumenti**

Dokumenti za gen.:

- VP nalog magacinu - rezervacija robe**
- Proizvodnja radni nalog**
- Porudzbenica**
- Servisni nalog**
- Profaktura**
- MP racun**

3. Klikom na ovu opciju sistem postavlja standardno pitanje da li želite formirati dokument. Odgovorite potvrdno.
4. Ako se nije desila greška prilikom generisanja dokumenta sistem prikazuje poruku o uspešnosti akcije i broju dokumenta koji je generisan
5. Sam generisan MP račun se može otvoriti direktno iz prozora za unos profakture tako što se klikne Dokumenti nakon čega se otvori prozor sa listom svih generisanih dokumenata iz ovog dokumenta. Klikom na odgovarajući red otvara se masko za unos Mp račun u kojoj se pre fiskalizacije samog dokumenta eventualno dopune ili

promene podaci sa profakture (način plaćanja npr.). O samoj fiskalizaciji MP računa pročitati poglavlje posvećeno dokumentu MP račun.

Dokument	Id dok.	Mesto knjiženja
MP racun	145791	001

4.2.5 Lista

Lista svih kreiranih profakture dobija se aktiviranjem stavke menija **Maloprodaja – Profaktura – Listanje profaktura** i klikom na dugme **Pregled**. Izborom statusa u zaglavlju pregleda, možemo da pregledamo nerealizovane (neproknjižen) ili fiskalizovane (proknjižen) profakture. Predefinisan status je **Svi**, što daje listu svih kreiranih profaktura. Realizovane profakture se smatraju one profakture koje su realizovane kroz prodaju kroz maloprodajni račun bilo kroz backoffice modul ove funkcionalnosti ili preko modula SVERA POS (pogledati poglavlje realizacije profaktura u poglavlju u radu sa modulom SVERA POS). Realizovane profakture imaju status 1 dok refundirane (stornirane profakture) imaju status 2. U samoj listi profaktura moguće je pretraživati dokumente po kolonama koje sastavni deo fiskalnih dokumenata (vreme fiskalizacije, PFR broj, Broj fiskalnog isečka itd..). Takođe za realizovane profakture u koloni Račun stoji broj računa (veza) preko koga je profaktura realizovana.

Lista profaktura

Komitent: -1 Datum: 01.12.2021 - 31.12.2022 Pregled
 RjMagacin: Status: Svi Izvrsi
 Akcija: Eksport CRF

Id	Broj	Rj	Magacin	Tip	Datum	Šifra	Kupac	Adresa	P. broj	Mesto	E Mail	Valuta	Iznos	Iznos rabata	Veza	Ozn	Nalog	Status	
1934	1561001	MP1	Profaktura	21.12.2021	6224 11 MAJ D.O.O.		Radoinja		31318	Kokin Brod		21.12.2021	2,000.00	0.00				2	
19348	1560001	MP1	Profaktura	21.12.2021	234234							21.12.2021	800.00	0.00				2	
19347	1559001	MP1	Profaktura	21.12.2021	ewmwer							21.12.2021	1,000.00	0.00				0	
19346	1558001	MP1	Profaktura	21.12.2021	qweqwe							21.12.2021	1,300.00	0.00				0	
19345	1557001	MP1	Profaktura	21.12.2021	782 100 SRPSKIH TRUBA		Despota Stefana 22		11000	Beograd		21.12.2021	1,300.00	0.00				0	
19344	1556001	MP1	Profaktura	15.12.2021	Sasa S		adresa jsiwjs wj iwj w i		11070	Beograd		15.12.2021	4,220.00	0.00				2	
19343	1555001	MP1	Profaktura	14.12.2021	10608012LAB DOO		DUSANA VUKASOVI		11073	Beograd		14.12.2021	800.00	0.00				0	
19342	1554001	MP1	Profaktura	14.12.2021	15907011 HAPPY HOUSE DOO		Dobanovački put 60		11080	Beograd		14.12.2021	23,100.00	0.00				0	
													Ukupno:	34,520.00	0.00				

Magacin	Svi Artikli	Šifra	Kataloška šifra	Sifra Serije	Barkod Unos	Barkod	Velicina	Opis	Raspolozivo	Količina	Cena	Cena Dev	Rabat	Cena
MP1	0	346BLW8707B.565	-1			7640137780579		Baterija za Htc BM65100 3.8/2100/kom	4.000	1.00	2,000.00	0.00	0.00	

4.3 Izdavanje avansnih računa – Tip fiskalnog računa: Avans Promet

4.3.1 Unos

Unos avansnih računa se aktivira preko stavke menija **Knjigovodstvo – Finansijski promet – Unos**. Tom akcijom dobijamo masku kao na slici. Uočiti da postoje 2 dela prozora: zaglavlje i stavke.

Većina polja u zaglavlju je intuitivnog karaktera pa ćemo u daljnjem tekstu detaljnije objasniti polja koja su od suštinske važnosti za fiskalizaciju i za funkcionisanje softvera.

Vrsta dokumenta:

Finansijski promet

Vrsta dokumenta:	Avansni racun	Komitent:	3DS-TIM D.O.O.	Ident.kupca:	106537337	Zatvori	Fajlovi
Radna jedinica:	001	Broj dokumenta:	2	Tip ident:	PIB kupca	Nov	Fisk kontrole
Id/Broj:	2	Kor. osnovice:	0.00	Tip ident. opc:		Šablon	
Datum knjiženja:	07.01.2022	Šifra dev:		Ref.broj:		Avans	
Datum dok.:	07.01.2022	Vrsta knjiženja:	Avansni racun	Ref.vreme:		Ejskal	
Datum prometa:	07.01.2022	Vrsta evidencije:	Nabavka dobara i	Vrsta Stampe:	A4		
Datum plaćanja:	07.01.2022	Avanse uplate:	0.00	Broj FI:	16/452AII		
Broj ugovora:		POPDV:		Dat. fisk.:	07.01.2022 10:20:49		
			Br. PDV:	JIKR:	BH646YAQ-D110v1o0-452		
				URL:	https://sandbox.suf.purs.gov.i		
Napomena:							

Klasifikacija	Šifra	Opis	Količina	Cena	Rabat	Tar.	Vrednost	Prof.c.	Mesto
▶ BATERIJE & PUNJACI	▶ 1	av01							
▶ OGLASI		Avansna uplata - namena avansa	1.00	1,376.15	0	001	1,500.00		
▶ OSTALO				1,376.15	0.00	123.85	1,500.00		
▶ RACUNARI									
▶ USLUGE									

4.3.2 Fiskalizacija i štampa avansnog računa

Kada je završeno unošenje podataka u dokument korisnik može odraditi fiskalizaciju istog. Neophodan uslov za fiskalizovanje dokumenta je da postoji veza između PFR-a i samog softvera. U poglavlju o fiskalnim kontrolama je detaljno objašnjen proces prijavljivanja. Dokument se fiskalizuje klikom na dugme **Fiskal** kojim se aktivira komunikacija ka odgovarajućem PFR-u i šalju se podaci o dokumentu koji se fiskalizuje. Ako je uspešno izvršena fiskalizacija u odgovarajuća polja u zaglavlju dokumenta se upisuju podaci koji su dobijeni od strane PFR-a (podaci su dodatno označeni). U zavisnosti od izbora vrste štampe softver štampa fiskalni isečak na odgovarajući štampač. Ukoliko u procesu fiskalizacije dođe do greške pogledati poglavlje o standardnim greškama koje se mogu javiti pri procesu fiskalizacije. Oblici štampe za Journal i A4 format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi.

4.3.3 Refundacija avansnog računa – Tip fiskalnog računa: Avans Refundacija

Refundacija avansnog računa se radi aktiviranjem istog dokumenta kao kod izdavanja avansnih računa s tim da se bira odgovarajuća vrsta dokumenta u našem slučaju to je Storno avansa. Sledeći važan podatak je polje **Veza** u kojoj se unosi knjigovodstveni ID dokumenta izdatog avansnog računa koji je fiskalizovan. ID dokumenta je jedinstven za odgovarajuću vrstu dokumenta i radnu jedinicu za celu bazu podataka. Ukoliko je uneti broj u redu sistem će automatski popuniti kolone **Ref broj** i **ref vreme** sa podacima sa izdatog avansnog računa. Ukoliko se podaci ne popune to znači da nije izabran dobar broj dokumenta ili taj avansi račun nije ni fiskalizovan. Stavke dokumenta se biraju analogno kao kod izdavanja avansnog računa i popunjavaju sa potpuno isti način. Avans može biti delimično ili potpuno refundiran i ukoliko se refundira više od uplaćenog iznosa program će izdati odgovarajuću poruku. Oblici štampe za Journal i A4 format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi.

Lista neproknjiženih fin. prometa

Tok knjiženja
 Robno
 Fin. nalog
 Poresko
 Troškovi i učinci

Obeleži sve dokumente

Knjiži

Zatvori

Id	Broj	Rj	Godina	V. dok.	Datum	Dok.	Naziv	Iznos	Porez	Ukupno	V.k.	V.k. opis	V.e.	V.e. opis	Status
1115	1001	2022	93	06.01.2022	1	3DS-TIM D.O.O.	917.43	82.57	1,000.00	1	Avansni racun	1	Nabavka dobara i usli	☒	
1116	2001	2022	93	07.01.2022	2	3DS-TIM D.O.O.	1,376.15	123.85	1,500.00	1	Avansni racun	1	Nabavka dobara i usli	☒	

4.4 MP račun – Tip fiskalnog računa: Promet prodaja

MP račun (fiskalni račun) predstavlja osnovni dokument u elektronskoj fiskalizaciji kojim se evidentira promet dobara i usluga. Mp račun se može izdati iz backoffice modula (tema ovog poglavlja) ili iz modula SVERA POS koja je specijalizovana za brzi rad sa računima i tema je zasebnog poglavlja u kojoj su opisane procedure za izdavanje računa u ovom modulu. Ovo je jedini dokument koji se kreira iz modula SVERA POS ali su podaci nevezano od izvora kreirana isti i sve navedeno važi za sve kreirane račune.

4.4.1 Unos MP računa

U ovom poglavlju ćemo se baviti standardnom situacijom za unos računa dok su uputstva za specifične situacije date u posebnim poglavljima.

Formiranje MP računa vrši se aktiviranjem stavke menija **Maloprodaja – MP račun – Unos**. Tom akcijom dobijamo masku kao na slici. Uočiti da postoje 2 dela prozora: zaglavlje i stavke.

Većina polja u zaglavlju je intuitivnog karaktera pa ćemo u daljnjem tekstu detaljnije objasniti polja koja su od suštinske važnosti za fiskalizaciju i za funkcionisanje softvera.

- **Komitent:** Komitenta možemo izabrati iz padajuće liste. Ukucavanjem znakova u polje program automatski filtrira podatke da bi se suzio izbor. Odabirom komitenta se popunjavaju i ostala polja koja su vezana za komitenta (naziv, adresa, identifikacioni broj). Naročito je važno polje **Identifikacioni broj** jer je to podatak koji će se poslati prilikom fiskalizacije računa i koji predstavlja identifikaciju tog komitenta. Za razliku od profakture u ovom prozoru nije moguće ručno unositi komitente već isti moraju biti otvoreni u šifarniku komitenata. Ukoliko se izabere polje komitent neophodne je pre fiskalizacije popuniti i polje tip identifikacije kojom određujemo na koji način smo identifikovali komitenta. Detaljno objašnjenje ove kolone je dati u poglavlju Specifikacija dodatnih kolona.
- **tip ident:** Za ovo polje pogledati opšte napomene o novouvedenim poljima koji su vezani za novu fiskalizaciju.
- **tip ident opc:** Za ovo polje pogledati opšte napomene o novouvedenim poljima koji su vezani za novu fiskalizaciju.
- **broj dokumenta:** Za ovo polje pogledati opšte napomene o novouvedenim poljima koji su vezani za novu fiskalizaciju.
- **banka:** Biramo iz šifarnika tekućih računa tekući račun u banci u kojoj želimo da kupac uplati dug po izdatom fiskalnom računu ukoliko se radi o prenosu sredstava sa računa na račun.
- **Način plaćanja:** Unosi se specifikacija plaćanja. Moguće je uneti više vrsta plaćanja kao i više puta istu vrstu plaćanja ako je tako lakše za kontrolu korisniku programa. Moguće je uneti sve predefinisane načine plaćanja koje su konfigurisane u odnosu na definisane načine plaćanja poreske uprave: Gotovina, Ček, Kartice, Vaučer, Prenos na račun, Instant plaćanje, Drugo bezgotovinsko plaćanje. Prilikom svakog novog unosa plaćanja program predlaže preostali iznos. Ukoliko postoji zatvaranje avansima program predlaže preostali iznos umanjeno za iznos zatvorenog avansa.

- **Ident kartica:** Unosi se broj loyalty kartice ukoliko je aktiviran modul za kartice da bi se obračunali eventualni popusti koji kupac može da dobije na konačnom računu. U ovom slučaju program sam obračunava i upisuje rabata na stavke dokumenta.

Ovim smo završili popunjavanje zaglavlja i možemo dodati stavke. To radimo tako što se pozicioniramo ispod naslova kolone **Kataloška šifra** i kliknemo levim klikom. Pojaviće se crna strelica koja pokazuje nadole. Klikom na nju dobijamo padajuću listu svih otvorenih artikala u bazi podataka. Možemo više puta uneti istu šifru čak i sa različitim popustima ukoliko je to neophodno. Takođe unos stavke u dokument je moguće odraditi i preko barkod skenera tako što se pozicioniramo na kolonu barkod i skeniramo **GTIN** (u daljem tekstu: barkod) sa artikla. Program ako pronađe dati artikal u bazi popunjava sve ostale podatke i korisniku ostaje samo da popuni količinu koja se prodaje. Ukoliko je pogrešno uneta stavka, korisnik je može obrisati pre fiskalizovanja računa. Korisnik ne može da utiče na poresku stopu jer je ona definisana kroz šifarnik artikala gde se prilikom unosa novog artikala vezuje poreska stopa iz šifarnika poreskih stopa za sam artikal, a šifre poreskih stopa su u šifarniku vezane obavezno za poreske stope koje su importovane preko PFR-a (procesor fiskalnih računa). Takođe korisnik ne može da promeni prodajnu cenu jer se ona isključivo menja kroz cenovnik ili dokument MP nivelacija ali je u mogućnosti ukoliko je to sistemskim pravima dozvoljeno da unosi rabat na stavku dokumenta, tako da se konačna cena prema kupcu može promeniti. Kolona količina može da se popuni do maksimalne raspoložive količine koja je na stanju. Ukoliko se pokuša izdavanje veće količine sistem javlja grešku i odbija unos podataka.

Primer kada su unete stavke i program predlaže iznos plaćanja.

Racun

F4 - Zatvori   F6 - Nov

Radna jedinica: Belville

Broj računa: 145792   Smena: 2845

Datum: 06.01.2022

Magacin-lager: MP - Bellville

Mag-komision: KK1

Mag-ugostiteljstvo: MP - Bellville

Banka:

Komitent: 365 ADS

Adresa: Stevana Filipovica 100

Grad: Beograd

Ident. broj kupca: 107699456

Napomena: Napomena o poreskom oslobodjenju:

Broj fisk.isečka:

Rok plaćanja: odmah

Valuta plaćanja: 06.01.2022

Datum prometa: 06.01.2022

Ptt troškovi: 0.00

Broj dokumenta:

Prateci broj:

Magacin prenosa: Sedmica

Mesto isporuke: Beograd

Br otpremnice:

Dostava:

Avans: .00

Br. fakture:

Fis.broj: 99

Tip ident: PIB kupca

Tip ident. opc:

Vrsta štampe: Journal

Dat. fisk.:

IKOF:

JIKR:

URL:

Izdavanje računa   Dok. za gen.   Fiskalne kontrole

Avansi   Dokumenti

Način plaćanja	Iznos
Ukupno:	6,600.00

Klasifikacija	Rb	Kataloška šifra	Barkod	Opis	Veličina	Lager	Količina	Cena	Popust	Konačna cena	Lager senja
▷ BATERIJE & PUNJACI	1	HR14-VA	02820	Baterije Varta Ni-MH HR14 2x 3.0Ah/kom		22.00	2.00	1,400.00	0.00	1,400.00	22.00
▷ OGLASI	2	V364RE	02871	Baterija Renata sathna V364 (SR60)/kom		55.00	1.00	200.00	0.00	200.00	55.00
▷ OSTALO	3	CR2025PA-1	7640137784591	Baterija Panasonic CR2025 1kom/kom		98.00	2.00	200.00	0.00	200.00	98.00
▷ RACUNARI	4	PL489B 549	03129	Baterija za Nikon EN-EL14 7.4/900/kom		2.00	1.00	3,200.00	0.00	3,200.00	2.00
▷ USLUGE											

Primer unosa stavke sa barkodom. Program očekuje očitavanje barkoda nakon čega se popuni i ostali podaci na drugoj slici je primer popunjenog reda.

Racun

F4 - Zatvori F6 - Nov

Radna jedinica: Belville Broj fisk. isečka: Rok plaćanja: odmah Br. fakture: Fis. broj: 99

Broj računa: 145792 Smena: 2845 Datum: 06.01.2022 Valuta plaćanja: 06.01.2022 Tip ident: PIB kupca

Magacin-lager: MP - Belville Datum prometa: 06.01.2022 Tip ident. opc: Vrsta štampe: Journal

Mag-komision: KK1 Ptt troškovi: 0.00 Broj dokumenta: Prateci broj: IKOF: JIKR: URL:

Mag-ugostiteljstvo: MP - Belville Mesto isporuke: Beograd

Banka: Prateci broj: Magacin prenosa: Sedmica

Komitent: 365 ADS 365 ADS Mesto isporuke: Beograd

Adresa: Stevana Filipovica 100 Br otpremnice: Dostava: Avans: .00

Grad: Beograd Ident. broj kupca: 107699456 Avans: .00

Napomena: Napomena o poreskom oslobodjenju:

Klasifikacija	Rb.	Kataloška šifra	Barkod	Opis	Veličina	Lager	Količina	Cena	Popust	Konačna cena	Lager serija
▷ BATERIJE & PUNJACI	1	HR14-VA	02820	Baterije Varta NI-MH HR14 2x 3.0Ah/kom		22.00	2.00	1,400.00	0.00	1,400.00	22.00
▷ OGLASI	2	V364RE	02871	Baterija Renata satna V364 (SR60)/kom		55.00	1.00	200.00	0.00	200.00	55.00
▷ OSTALO	3	CR2025PA-1	7640137784591	Baterija Panasonic CR2025 1kom./kom		98.00	2.00	200.00	0.00	200.00	98.00
▷ RACUNARI	4	PL489B.549	03129	Baterija za Nikon EN-EL14 7.4/900/kom		2.00	1.00	3,200.00	0.00	3,200.00	2.00
▷ USLUGE	5					0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Racun

F4 - Zatvori F6 - Nov

Radna jedinica: Belville Broj fisk. isečka: Rok plaćanja: odmah Br. fakture: Fis. broj: 99

Broj računa: 145792 Smena: 2845 Datum: 06.01.2022 Valuta plaćanja: 06.01.2022 Tip ident: PIB kupca

Magacin-lager: MP - Belville Datum prometa: 06.01.2022 Tip ident. opc: Vrsta štampe: Journal

Mag-komision: KK1 Ptt troškovi: 0.00 Broj dokumenta: Prateci broj: IKOF: JIKR: URL:

Mag-ugostiteljstvo: MP - Belville Mesto isporuke: Beograd

Banka: Prateci broj: Magacin prenosa: Sedmica

Komitent: 365 ADS 365 ADS Mesto isporuke: Beograd

Adresa: Stevana Filipovica 100 Br otpremnice: Dostava: Avans: .00

Grad: Beograd Ident. broj kupca: 107699456 Avans: .00

Napomena: Napomena o poreskom oslobodjenju:

Klasifikacija	Rb.	Kataloška šifra	Barkod	Opis	Veličina	Lager	Količina	Cena	Popust	Konačna cena	Lager serija
▷ BATERIJE & PUNJACI	1	HR14-VA	02820	Baterije Varta NI-MH HR14 2x 3.0Ah/kom		22.00	2.00	1,400.00	0.00	1,400.00	22.00
▷ OGLASI	2	V364RE	02871	Baterija Renata satna V364 (SR60)/kom		55.00	1.00	200.00	0.00	200.00	55.00
▷ OSTALO	3	CR2025PA-1	7640137784591	Baterija Panasonic CR2025 1kom./kom		98.00	2.00	200.00	0.00	200.00	98.00
▷ RACUNARI	4	PL489B.549	03129	Baterija za Nikon EN-EL14 7.4/900/kom		2.00	1.00	3,200.00	0.00	3,200.00	2.00
▷ USLUGE	5	NICDSC2000	8018080093043	Baterija Ni-Cd SC 2000mAh flat top Triax/ko		18.00	1.00	250.00	0.00	250.00	18.00

Primer kompletno popunjenih podataka pre fiskalizacije računa

Racun

F4 - Zatvori	F6 - Nov	Izdavanje računa		Dok. za gen.	Fiskalne kontrole
Radna jedinica: Belville	Broj fisk. isečka: <input type="text"/>	Br. fakture: <input type="text"/>		Avansi	Dokumenti
Broj računa: 145792 Smena: 2845	Rok plaćanja: odmah	Fis. broj: 99		Način plaćanja	
Datum: 06.01.2022	Valuta plaćanja: 06.01.2022	Tip ident: PIB kupca		Iznos	
Magacin-lager: MP - Bellville	Datum prometa: 06.01.2022	Tip ident. opc: <input type="text"/>		GOTOVINA 3,000.00	
Mag-komision: KK1	Ptt troškovi: 0.00	Vrsta štampe: Journal		Vaucer 2,000.00	
Mag-ugostiteljstvo: MP - Belville	Broj dokumenta: <input type="text"/>	Dat. fisk.: <input type="text"/>		▶ CEK 1,850.00	
Banka: <input type="text"/>	Prateci broj: <input type="text"/>	IKOF: <input type="text"/>		Ukupno: 6,850.00	
Komitent: 365 ADS	Magacin prenosa: Sedmica	JKR: <input type="text"/>			
365 ADS	Mesto isporuke: Beograd	URL: <input type="text"/>			
Adresa: Stevana Filipovica 100	Br otpremnice: <input type="text"/>				
Grad: Beograd	Dostava: <input type="text"/>				
Ident. broj kupca: 107699456	Avans: .00				
Napomena: Napomena o poreskom oslobodjenju:					

Klasifikacija	Rb.	Kataloška šifra	Barkod	Opis	Veličina	Lager	Količina	Cena	Popust	Konačna cena	Lager serija
▷ BATERIJE & PUNJACI	1	HR14-VA	02820	Baterije Varta NI-MH HR14 2x 3.0Ah/kom		22.00	2.00	1,400.00	0.00	1,400.00	22.00
▷ OGLASI	2	V364RE	02871	Baterija Renata satna V364 (SR60)/kom		55.00	1.00	200.00	0.00	200.00	55.00
▷ OSTALO	3	CR2025PA-1	7640137784591	Baterija Panasonic CR2025 1kom./kom		98.00	2.00	200.00	0.00	200.00	98.00
▷ RACUNARI	4	PL489B.549	03129	Baterija za Nikon EN-EL14 7.4/900/kom		2.00	1.00	3,200.00	0.00	3,200.00	2.00
▷ USLUGE	▶ 5	NICDSC2000	8018080093043	Baterija Ni-Cd SC 2000mAh flat top Triax/ko		18.00	1.00	250.00	0.00	250.00	18.00
						0	7.00	6,850.00		6,850.00	

4.4.2 Fiskalizacija i štampa MP računa

Kada je završeno unošenje podataka u dokument korisnik može odraditi fiskalizaciju istog. Neophodan uslov za fiskalizovanje dokumenta je da postoji veza između PFR-a i samog softvera. U poglavlju o fiskalnim kontrolama je detaljno objašnjen proces prijavljivanja. Pre slanja zahteva za fiskalizaciju prometa, proverava se da li je sertifikat prisutan tj. da li postoji bezbednosni element i ako nije ispravan, zahtev se ne prosleđuje PFR-u već se dobija poruka o grešci.

Dokument se fiskalizuje klikom na dugme **Izdavanje Računa** kojim se aktivira komunikacija ka odgovarajućem PFR-u, vrše se opisane provere i razmena podataka sa PFR-om za dokument koji se fiskalizuje.

Ako je uspešno izvršena fiskalizacija u odgovarajuća polja u zaglavlju dokumenta se upisuju podaci koji su dobijeni od strane PFR-a (podaci su dodatno označeni). U zavisnosti od izbora podatka u polju Vrsta štampe softver štampa fiskalni isečak na odgovarajući štampač (Journal na termalnom, odnosno A4 na običnom štampaču). A4 štampa može da se odštampa i elektronski, u PDF fajl. Ukoliko u procesu fiskalizacije dođe do greške pogledati poglavlje o standardnim greškama koje se mogu javiti pri procesu fiskalizacije. Oblici štampe za Journal i A4 format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi.

4.4.3 Specijalne situacije izdavanja MP računa

4.4.3.1 Izdavanje kopije računa

Koliko je neophodno da se izda kopija računa postupak je sledeći: Iz liste računa se na standardni način dvoklikom na kolonu broj ili ID računa ulazi u prozor za unos računa. Klikom na dugme **Izdavanje računa** sistem pre izdavanja računa

prikazuju poruku da je račun već fiskalizovan i da će program odštampati kopiju računa. Ovo znači da je za jedan račun moguće izdati jedan i samo jedan fiskalni račun a za svako sledeće iniciranje štampe računa se izdaje kopija računa. Program vodi računa da na fiskalnoj štampi kopije računa ispisuje u polje Referentni broj zapravo broj prodajnog računa čija se kopija štampa. Oblici štampe za Journal i A4 format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi. Za svaku kopiju koja se izdaje postoji evidencija u softveru u kojoj se evidentiraju podaci o originalnom računu i o fiskalnim podacima o štampanoj kopiji.

Primer izdavanja kopije računa.

Racun

F4 - Zatvori F6 - Nov

Radna jedinica: Belville Broj fisk.isečka: 123/449ПП Br. fakture: Fis broj: 99

Broj računa: 145792 Smena: 2845 Rok plaćanja: odmah Tip ident: Broj pasoša

Datum: 06.01.2022 Valuta plaćanja: 06.01.2022 Datum prometa: 06.01.2022 Tip ident. opc: Broj PPO-PDV

Magacin-lager: MP1 Ptt troškovi: 0.00 Vrsta štampe: A4

Mag-komision: KK1 Broj dokumenta: 099999999 Dat. fisk.: 06.01.2022 16:44:16 IKOF:

Mag-ugostiteljstvo: MP - Bellville Prateci broj: Mesto isporuke: Beograd JIKR: BH646YAQ-D11Ov1o0-449

Banka: Komitent: 0 Jon Malkovich Magacin prenosa: Sedmica

Adresa: East end street Br otpremnice: Dostava: Avans: Napomena: Napomena o poreskom oslobođenju:

Izdavanje računa Dok. za gen. Fiskalne kontrole

Avansi Dokumenti

Način plaćanja	Iznos
GOTOVINA	3,000.00
CEK	1,850.00
Vaucer	2,000.00
Ukupno:	6,850.00

Paznja!

! Račun je već fiskalizovan! Program će odštampati kopiju računa

OK

Rb.	Kataloška šifra	Barkod	O	Opust	Konačna cena	Lager senja
1	NICDSC2000	8018080093043	Baterija Ni-Cd SC 2000	0.00	250.00	18.00
2	CR2025PA-1	7640137784591	Baterija Panasonic CR2025	0.00	200.00	98.00
3	HR14-VA	02820	Baterije Varta NI-MH HR14 2x 3.0Ah/kom	22.00	2.00	1,400.00
4	V364RE	02871	Baterija Renata satna V364 (SR60)/kom	55.00	1.00	200.00
5	PL489B.549	03129	Baterija za Nikon EN-EL14 7.4/900/kom	2.00	1.00	3,200.00

Pregled izdatih kopija za račun. U okviru liste MP računa, duplim klikom na podatak u polju JIKR za željeni MP račun, pojavljuje se maska sa pregledom izdatih kopija tog MP računa. U datim primeru vidimo da je za račun sa internim brojem 145792 izdata jedna kopija računa. Ukoliko se iz nekog razloga izdalo više kopija računa svaka će biti prikazana na ovaj listi. Takođe na ovoj listi se mogu videti sve izdate kopije za sve račune uklaňanjem filtera pretrage.

Lista MP racuna

Komitent: -1 Datum: 01.01.2022 - 31.12.2022 Pregled

Rj/Magacin: Status: Svi Izvrsi

Akcija: Storno racuna

RB	ID Račun	Katbr Fiskal	Rj	Br. kase	Prodavnica	Komitent	Br. dok.	Datum	Vreme	Iznos Bez Poreza	Iznos Poreza	Vrednost	Jikr	Creation Date	Re
1	8049 100	001	99	MP1	3DS-TIM D.O.O.		1	07.01.2022	10:41	7,452.83	447.17	5,900.00	BH646YAQ-D11Ov1o0-456	07.01.2022 10:53:13	https://sandbox.suf.purs.gov
2	145791 1	MP1	1	MP1	12 POINTS D.O.O.		1	06.01.2022	13:41	339.62	20.38	360.00			
3	145792 99	MP1	99	MP1				06.01.2022	16:13	6,367.49	482.51	6,850.00	BH646YAQ-D11Ov1o0-449	06.01.2022 16:44:16	https://sandbox.suf.purs.gov
										14,159.94	950.06	13,110.00			

Pregled kopija fiskalnih dokumenata

Datum od: 01.01.2022 Do: 08.01.2022 Pregled

Rj: Dokument: Broj dokumenta:

Sifra Dokumenta	Naziv	Broj Dokumenta	Rj	Rb Kopije	Broj Fiskalnog Isečka	Creation Date	Jikr	Response Url
28MP racun		145792	MP1	1	1155/450KPI	07.01.2022 09:29:00	BH646YAQ-D11Ov1o0-450	https://sandbox.suf.purs.gov/rs/v?w=A0JINJC

4.4.3.2 Izdavanje računa sa identifikacijom kupca

Ukoliko se izdaje račun sa identifikacijom kupca neophodno je uneti dva obavezna podataka u zaglavlje računa. Identifikacioni broj kupca (koji može da se unese ručno ili će sistem popuniti na osnovu komitenta koji će se izabrati iz padajuće liste) i tip identifikacije. Na osnovu ova dva podatka softver će poslati kombinaciju ova dva podataka u obliku 10:107699456 gde je prvi broj tip identifikacije iz šifarnika tipova identifikacije, preuzetog od poreske uprave, u našem primeru 10 za tip identifikacije PIB kupca a drugi podatak nakon dvotačke je sam identifikacioni broj, u ovom slučaju PIB kupca. Naravno sve kombinacije su moguće zavisno od tipa kupca kojim se izdaje ovaj račun. Ovaj podatak će se prikazati na štampi fiskalnog računa u polju ID KUPCA. Oblici štampe za Journal i A4 format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi.

Racun

F4 - Zavori	F6 - Nov	Izdavanje računa		Dok. za gen.	Fiskalne kontrole										
Radna jedinica: Belville	Broj fisk.isečka: <input type="text"/>	Br. fakture: <input type="text"/>		Avansi	Dokumenti										
Broj računa: 145792 Smena: 2845	Rok plaćanja: odmah	Fis.broj: 99		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Način plaćanja</th> <th>Iznos</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>GOTOVINA</td> <td>3,000.00</td> </tr> <tr> <td>Vaucer</td> <td>2,000.00</td> </tr> <tr> <td>▶ CEK</td> <td>1,850.00</td> </tr> <tr> <td>Ukupno:</td> <td>6,850.00</td> </tr> </tbody> </table>		Način plaćanja	Iznos	GOTOVINA	3,000.00	Vaucer	2,000.00	▶ CEK	1,850.00	Ukupno:	6,850.00
Način plaćanja	Iznos														
GOTOVINA	3,000.00														
Vaucer	2,000.00														
▶ CEK	1,850.00														
Ukupno:	6,850.00														
Datum: 06.01.2022	Valuta plaćanja: 06.01.2022	Tip ident. opc: Tip ident: PIB kupca													
Magacin-lager: MP - Bellville	Datum prometa: 06.01.2022	Vrsta štampe: Journal													
Mag-komision: KK1	Ptt troškovi: 0.00	Dat. fisk.: <input type="text"/>													
Mag-ugostiteljstvo: MP - Bellville	Broj dokumenta: <input type="text"/>	IKOF: <input type="text"/>													
Banka: <input type="text"/>	Prateci broj: <input type="text"/>	JKR: <input type="text"/>													
Komitent: 365 ADS	Magacin prenosa: Sedmica	URL: <input type="text"/>													
365 ADS	Mesto isporuke: Beograd														
Adresa: Stevana Filipovica 100	Br otpremnice: <input type="text"/>														
Grad: Beograd	Dostava: <input type="text"/>														
Ident. broj kupca: 107699456	Avans: 0.00														
Napomena: Napomena o poreskom oslobodjenju:															

Klasifikacija	Rb.	Kataloška šifra	Barkod	Opis	Veličina	Lager	Količina	Cena	Popust	Konačna cena	Lager serija
▶ BATERIJE & PUNJACI	1	HR14-VA	02820	Baterije Varta NI-MH HR14 2x 3.0Ah/kom		22.00	2.00	1,400.00	0.00	1,400.00	22.00
▶ OGLASI	2	V364RE	02871	Baterija Renata satna V364 (SR60)/kom		55.00	1.00	200.00	0.00	200.00	55.00
▶ OSTALO	3	CR2025PA-1	7640137784591	Baterija Panasonic CR2025 1kom./kom		98.00	2.00	200.00	0.00	200.00	98.00
▶ RACUNARI	4	PL489B 549	03129	Baterija za Nikon EN-EL14 7.4/900/kom		2.00	1.00	3,200.00	0.00	3,200.00	2.00
▶ USLUGE	▶ 5	NICDSC2000	8018080093043	Baterija Ni-Cd SC 2000mAh flat top Triax/ko		18.00	1.00	250.00	0.00	250.00	18.00
					0		7.00	6,850.00		6,850.00	

4.4.3.3 Izdavanje računa sa uključenim opcionim poljem

Ukoliko imamo situaciju da treba uneti i dodatne podatke o transakciji npr. prodaja ambasadi onda u zaglavlju moraju da se popune još dva polja i to **tip identifikacije opciono** i polje **broj dokumenta**. Prvi podatak se bira iz šifarnika opcija a drugi predstavlja broj dokumenta koji kupac prilaže da bi dokazao status npr. kod ambasada bi to bilo broj LNPDV. Svakako su moguće i druge situacije zavisno od tipa kupca koji prometuje dobra i usluge na prodajnom mestu. Oblici štampe za Journal i A4 format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi.

Racun

F4 - Zatvori	F6 - Nov			Izdavanje računa	Dok. za gen.	Fiskalne kontrole
Radna jedinica: Belville	Broj računa: 145792	Smena: 2845	Broj fisk.isečka:	Br. fakture:	Avansi	Dokumenti
Datum: 06.01.2022	Magacin-lager: MP1	Mag-komision: KK1	Rok plaćanja: odmah	Fis.broj: 99	Način plaćanja	Iznos
Mag-ugostiteljstvo: MP - Bellville	Banka:	Komitent: AMBASADA VELIKE BRITANIJE	Valuta plaćanja: 06.01.2022	Tip ident.: PIB kupca	► GOTOVINA	3,000.00
Adresa: Resavska 46	Grad: Beograd	Ident. broj kupca: 102620346	Datum prometa: 06.01.2022	Tip ident. opc.: Broj LNPDPV	CEK	1,850.00
Napomena: Napomena o poreskom oslobodjenju:			Ptt troškovi: 0.00	Vrsta štampe: A4	Vaucer	2,000.00
			Broj dokumenta: 123456	Dat. fisk.:	Ukupno:	6,850.00
			Prateci broj:	IKOF:		
			Magacin prenosa: Sedmica	JKR:		
			Mesto isporuke: Beograd	URL:		
			Br otpremnice:			
			Dostava:			
			Avans: .00			

Klasifikacija	Rb	Kataloška šifra	Barkod	Opis	Veličina	Lager	Količina	Cena	Popust	Konačna cena	Lager serija
► BATERIJE & PUNJACI	1	NICDSC2000	8018080093043	Baterija Ni-Cd SC 2000mAh flat top Triax/ko		18.00	1.00	250.00	0.00	250.00	18.00
► OGLASI	2	CR2025PA-1	7640137784591	Baterija Panasonic CR2025 1kom./kom		98.00	2.00	200.00	0.00	200.00	98.00
► OSTALO	3	HR14-VA	02820	Baterije Varta NI-MH HR14 2x 3.0Ah/kom		22.00	2.00	1,400.00	0.00	1,400.00	22.00
► RACUNARI	4	V364RE	02871	Baterija Renata satna V364 (SR60)/kom		55.00	1.00	200.00	0.00	200.00	55.00
► USLUGE	► 5	PL489B.549	03129	Baterija za Nikon EN-EL14 7.4/900/kom		2.00	1.00	3,200.00	0.00	3,200.00	2.00

4.4.3.4 Promet prodaja u slučaju refakcije PDV-a stranom kupcu

Ovo je podvrsta prethodne situacije ali je izdvajamo jer je relativno česta situacija. Polja u zaglavlju se popunjavaju na potpuno isti način kao i u prethodnoj situaciji samo se biraju druge vrednosti za tipove identifikacije. Oblici štampe za Journal i A4 format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi.

Racun

F4 - Zatvori	F6 - Nov			Izdavanje računa	Dok. za gen.	Fiskalne kontrole
Radna jedinica: Belville	Broj računa: 145792	Smena: 2845	Broj fisk.isečka:	Br. fakture:	Avansi	Dokumenti
Datum: 06.01.2022	Magacin-lager: MP1	Mag-komision: KK1	Rok plaćanja: odmah	Fis.broj: 99	Način plaćanja	Iznos
Mag-ugostiteljstvo: MP - Bellville	Banka:	Komitent: 0	Valuta plaćanja: 06.01.2022	Tip ident.: Broj pasoša	► GOTOVINA	3,000.00
Adresa: East end street	Grad: London	Ident. broj kupca: PP3456789	Datum prometa: 06.01.2022	Tip ident. opc.: Broj PPO-PDV	CEK	1,850.00
Napomena: Napomena o poreskom oslobodjenju:			Ptt troškovi: 0.00	Vrsta štampe: A4	Vaucer	2,000.00
			Broj dokumenta: 099999999	Dat. fisk.:	Ukupno:	6,850.00
			Prateci broj:	IKOF:		
			Magacin prenosa: Sedmica	JKR:		
			Mesto isporuke: Beograd	URL:		
			Br otpremnice:			
			Dostava:			
			Avans: .00			

Klasifikacija	Rb	Kataloška šifra	Barkod	Opis	Veličina	Lager	Količina	Cena	Popust	Konačna cena	Lager serija
► BATERIJE & PUNJACI	1	NICDSC2000	8018080093043	Baterija Ni-Cd SC 2000mAh flat top Triax/ko		18.00	1.00	250.00	0.00	250.00	18.00
► OGLASI	2	CR2025PA-1	7640137784591	Baterija Panasonic CR2025 1kom./kom		98.00	2.00	200.00	0.00	200.00	98.00
► OSTALO	3	HR14-VA	02820	Baterije Varta NI-MH HR14 2x 3.0Ah/kom		22.00	2.00	1,400.00	0.00	1,400.00	22.00
► RACUNARI	4	V364RE	02871	Baterija Renata satna V364 (SR60)/kom		55.00	1.00	200.00	0.00	200.00	55.00
► USLUGE	► 5	PL489B.549	03129	Baterija za Nikon EN-EL14 7.4/900/kom		2.00	1.00	3,200.00	0.00	3,200.00	2.00

4.4.3.5 Izdavanje računa sa delimičnim ili potpunim zatvaranjem avansa

Da bi smo izdali račun sa zatvaranjem avansa neophodno avanse uplate pre ovog postupka fiskalizujemo zato je preporuka da se prvo pročita poglavlje o izdavanju avansnih računa. Kao što je objašnjeno ukoliko izdajemo avansna račune neophodno je da kupac bude registrovan u bazi podataka da bi sistem mogao da ispravno predloži zatvaranje avansa na konačnom računu. Postupak unosa računa je isti kao kod standardnog izdavanja računa sve do trenutka povezivanja

avansa. Predlog je da se povezivanje avansa odradi pre unosa plaćanja a nakon unosa svih stavki računa da bi sistem mogao ispravno da odrediti ostatak iznosa plaćanja koji je neophodan da bi se zatvorio račun. Avansi se vezuju na sledeći način:

1. Klikne se na dugme **Avansi** u zaglavlju dokumenta
2. Nakon toga se otvara prozor Pregled avansa u kojem možemo da vidimo sve izdate avanse za datog kupca. Klikom na ček-polje **Samo otvoreni avansi** će se prikazati samo avansi koji nisu iskorišćeni.
3. U otvorenom prozoru, klikom na odabrani red iz gornje tabele se prenosi ceo iznos neiskorišćenog avansa u donju tabelu. Na taj način se uspostavlja veza između konačnog računa i svih avansnih računa koji su prethodno fiskalizovani i obezbeđuje neophodnost štampe polja **Ref. Broj** na fiskalnom ispisu konačnog računa. Ukoliko ne želimo da iskoristimo ceo iznos avansa onda je neophodno da unesemo iznos u stavke u stavke povezivanja koji želimo da iskoristimo. U primeru koji je dat na slici sa prvi avans koristimo u potpunosti dok smo od drugog avansa iskoristili deo od 1000 dinara dok 500 dinara ostaje kao ostatak koji može da se iskoristi za drugi fiskalni račun. Napominjemo da za razliku od veleprodaje ove situacije su jako retke u maloprodaji i većina situacija će se svesti na izdavanje jednog avansnog računa i korišćenje u potpunosti celog iznosa avansa na konačnom računu. U polju avansni račun
4. Kada smo završili sa povezivanjem kliknemo da dugme **Zatvori** i time se vraćamo u masku za unos računa s tim da sada u zaglavlju u polje avans vidimo koliko je iznos avansa koji smo vezali za ovaj račun.
5. Nakon toga se unose načini plaćanja kao i kod standardnog računa s tim da sistem sada vodi računa da predlaže preostali iznos koji je umanjen za iznos avansa.
6. Nakon unosa načina plaćanja ostaje da se račun fiskalizuje što se radi kao i kod standardnog računa klikom na dugme Izdavanje računa. Program u ovom slučaju ima komplikovaniju obradu u smislu da pravi fiskalni ispis refundacije za svaki povezan avans s tim da na fiskalnom ispisu konačnog računa u polju Ref. broj ispisuje broj poslednje refundiranog avansnog računa. Kao što je i kod drugih dokumenata naglašeno primeri svih štampi se nalaze u dodatku ovog dokumenta.

Primer zatvaranje avansa

Pregled avansa

Broj	Rj	Datum	Komitent	Veza	TarPor	Popdv	Iznos	Pokriveno	Ostatak
1115 001	06.01.2022	6436	0	001			1,000.00	1,000.00	0.00
1116 001	07.01.2022	6436	0	001			1,500.00	1,000.00	500.00
Ukupno:							2,500.00	2,000.00	500.00

Samo otvoreni avansi

Radna jedinica: Triax
Broj računa: 8049
Datum: 07.01.2022
Magacin-lager: MP1
Mag-komision: 000
Mag-ugostiteljstvo:
Banka:
Komitent: 3DS-TIM D.O.O.
Adresa: Jurija Gagarina 62/3
Grad: Beograd
Ident. broj kupca: 106537337
Napomena: Napomena o poresk

R.broj	Rj fakture	Broj fakture	Rj avansa	Broj avansa	Datum	Iznos	Tarpor	PDV	Ukupno
1	001	8049	001	1115	06.01.2022	917.43	001	82.57	1,000.00
2	001	8049	001	1116	07.01.2022	917.43	001	82.57	1,000.00
						1,834.86		165.14	2,000.00

Primer unosa plaćanja ako postoji avans

Racun

F4 - Zatvori	F6 - Nov			Izdavanje računa		Dok. za gen.	Fiskalne kontrole
Radna jedinica: Triax	Broj fisk. isečka: 124/456ΠΠ	Br. fakture:			Avansi	Dokumenti	
Broj računa: 8049	Smena: 2846	Rok plaćanja: odmah	Fis.broj: 100			Način plaćanja	Iznos
Datum: 07.01.2022	Valuta plaćanja: 07.01.2022	Tip ident: PIB kupca			VIRMAN	5,900.00	
Magacin-lager: MP1	Datum prometa: 07.01.2022	Tip ident. opc:			Ukupno:	5,900.00	
Mag-komision: 000	Ptt troškovi: 0.00	Vrsta štampe: A4					
Mag-ugostiteljstvo:	Broj dokumenta:	Dat. fisk.: 07.01.2022 10:53:13					
Banka:	Prateci broj:	IKOF:					
Komitent: 3DS-TIM D.O.O.	Magacin prenosa: Sedmica	JIKR: BH646YAQ-Dt10v1o0-456					
3DS-TIM D.O.O.	Mesto isporuke: Beograd	URL: XqDvaXiNaywG4iHDH2kDk					
Adresa: Jurija Gagarina 62/36	Br otpremnice:						
Grad: Beograd	Dostava:						
Ident. broj kupca: 106537337	Avans: 2,000.00						
Napomena: Napomena o poreskom oslobodjenju:							

Klasifikacija	Rb	Kataloška šifra	Barkod	Opis	Veličina	Lager	Količina	Cena	Popust	Konačna cena	Lager serija
▶ BATERIJE & PUNJACI	▶ 1	ACPA15	7640137788407	Punjac za laptop Triax 19.5 7.7A 7.4 x 5.0 n		5.00	1.00	7,900.00	0.00	7,900.00	5.00
▶ OGLASI											
▶ OSTALO											
▶ RACUNARI											
▶ USLUGE											

Oblici štampe za Journal i A4 format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi.

4.4.4 Lista MP računa

Lista svih kreiranih MP računa dobija se aktiviranjem stavke menija **Maloprodaja – MP račun – Listanje** i klikom na dugme **Pregled**. Lista računa je zajednička nevezano za modul u kome su se kreirali (backoffice ili Svera POS). Ono što po čemu se mogu prepoznati računi tj. mesto izdavanje je kolona broj kase koja nam govori sa kog računara je MP račun kreiran. U samoj listi računa moguće je pretraživati dokumente po kolonama koje sastavni deo fiskalnih dokumenata (vreme fiskalizacije, PFR broj, Broj fiskalnog isečka itd..). Kao što vidimo u narednom primeru imamo račune koji su izdati na računaru koja predstavlja broj kase 1 i broj kase 3. Kod računa koji su nastali kreiranjem iz profakture kolona brdok se popunjava brojem profakture iz kojeg je dati račun kreiran. Datum i vreme računa ne moraju nužno da se poklapaju sa datumom i vremenom fiskalizacije jer prvi su trenutak kreiranja računa u bazi podataka dok je drugi datum vreme kada je račun uspešno fiskalizovan. U većini slučajeva će razlika između ova dva datuma biti mala tj. predstavljaće trenutak od samog kreiranja računa do fiskalizacije istog.

Lista MP racuna

Komitent: -1 Datum: 01.12.2021 - 31.12.2022 Pregled

Rj/Magacin: Status: Svi Izvrsi

Akcija: Storno racuna

RB	ID Račun	Katbr Fiskal	Rj	Br. kase	Prodavnica	Komitent	Br. dok.	Datum	Vreme	Iznos Bez Poreza	Iznos Poreza	Vrednost	Jikr	Creation Date
▶ 1	145791 0		MP1	1	MP1	11.MAJ D.O.O.	1	06.01.2022	13:41	339.62	20.38	360.00		
2	145789 98		MP1	3	MP1			31.12.2021	10:51	279.12	20.88	300.00	BH646YAQ-Dt10v1o0-445	31.12.2021 10:51:22 https://sandbox.suf.purs.
3	145788 97		MP1	3	MP1			31.12.2021	10:49	733.94	66.06	800.00	BH646YAQ-Dt10v1o0-444	31.12.2021 10:50:05 https://sandbox.suf.purs.
4	145787 0		MP1	3	MP1			30.12.2021	16:18	1,037.74	62.26	1,100.00		01.01.-9999 00:00:00
5	145786 96		MP1	3	MP1			30.12.2021	16:10	1,037.74	62.26	1,100.00	BH646YAQ-Dt10v1o0-443	30.12.2021 16:10:12 https://sandbox.suf.purs.
6	145785 95		MP1	3	MP1			30.12.2021	16:07	1,037.74	62.26	1,100.00	BH646YAQ-Dt10v1o0-442	30.12.2021 16:08:00 https://sandbox.suf.purs.
7	145784 94		MP1	99	MP1			30.12.2021	15:16	229.36	20.64	250.00	BH646YAQ-Dt10v1o0-429	30.12.2021 15:17:21 https://sandbox.suf.purs.
8	145782 94		MP1	3	MP1			29.12.2021	15:43	137.61	12.39	150.00	BH646YAQ-Dt10v1o0-422	29.12.2021 15:43:49 https://sandbox.suf.purs.
9	145781 93		MP1	3	MP1			29.12.2021	12:38	137.61	12.39	150.00	BH646YAQ-Dt10v1o0-420	29.12.2021 12:39:18 https://sandbox.suf.purs.
10	145780 92		MP1	3	MP1			29.12.2021	12:36	1,037.74	62.26	1,100.00	BH646YAQ-Dt10v1o0-419	29.12.2021 12:38:33 https://sandbox.suf.purs.

Rb	Kataloška šifra	Barkod	Opis	Veličina	Lager	Lager serija	Količina	Cena	Popust	Konačna cena
▶ 1	LR6-8x	03036	Baterija alkalna Triaxpower LR6 (AA) 8 kom.		21.000	21.00	1.000	400.00	10.00	360.00

4.5 Izdavanje Refundacije od kupca –Tip fiskalnog računa: Promet refundacija (stari NI obrazac)

Ovaj dokument se koristi kod reklamacija ili vraćanja artikala od strane kupaca.

4.5.1 Unos Refundacije

Do maske za unos Refundacije dolazi se aktiviranjem stavke menija **Maloprodaja – Povraćaj od kupca – Unos**. Kroz ovu masku unose se i trgovačka i komisiona roba kao i reklamacije na pružene usluge. U prvom delu poglavlja će biti objašnjena unos za sva polja koja se popunjavaju na potpuno isti način bez obzira na specifični situaciju koju možemo imati kod refundacije dok će u nastavku sve specifične situacije biti posebno objašnjene sa osvrtom na način na koja polja moraju da se popune da bi smo mogli da fiskalizujemo refundaciju.

Uočiti da postoje 2 dela prozora: zaglavlje i stavke.

Većina polja u zaglavlju je intuitivnog karaktera pa ćemo u daljnjem tekstu detaljnije objasniti polja koja su od suštinske važnosti za fiskalizaciju i za funkcionisanje softvera.

- **Komitent:** Komitenta možemo izabrati iz padajuće liste. Ukucavanjem znakova u polje program automatski filtrira podatke da bi se suzio izbor. Odabirom komitenta se popunjavaju i ostala polja koja su vezana za komitenta (naziv, adresa, identifikacioni broj). Naročito je važno polje **Identifikacioni broj** jer je to podatak koji će se poslati prilikom fiskalizacije računa i koji predstavlja identifikaciju tog komitenta. Za razliku od profakture u ovom prozor nije moguće ručno unositi komitente već isti moraju biti otvoreni u šifarniku komitenata. Ukoliko se izabere polje komitent neophodno je pre fiskalizacije popuniti i polje tip identifikacije kojom određujemo na koji način smo identifikovali komitenta. Detaljno objašnjenje ove kolone je dati u poglavlju Specifikacija dodatnih kolona. Ukoliko se ne radi i komitent koji je evidentiran u bazi podataka dovoljno je uneti podatak u polje ident broj kupca
- **Ident broj kupca:** Sistem popunjava ovo polje automatski u slučaju da biramo komitenta koji je registrovan u bazi ili u slučaju npr. fizičkog lica koji nije evidentirano u bazi kupaca ovaj podatak se unosi ručno. U ovo polje se unosi podatak o nekom identifikacionom dokumentu zavisno od toga čime možemo da identifikujemo kupca. Za detalja pogledati tip ident.
- **Prezime i ime kupca:** Ovo polje služi za internu evidenciju i služi da se dodatno evidentira kupac u smislu nekog kasnijeg kontakta (dodatne informacije u vezi reklamacije itd.)
- **Datum kupovine:** Unosi se kod situacija kada se refundacija odnosi na period pre uvođenja elektronske fiskalizacije i predstavlja datum sa starog oblika fiskalnog računa.
- **BI sa starog računa:** Unosi se kod situacija kada se refundacija odnosi na period pre uvođenja elektronske fiskalizacije i predstavlja Broj fiskalnog isečka sa starog oblika fiskalnog računa.
- **tip ident:** Za ovo polje pogledati opšte napomene o novouvedenim poljima koji su vezani za novu fiskalizaciju.
- **tip ident opc:** Za ovo polje pogledati opšte napomene o novouvedenim poljima koji su vezani za novu fiskalizaciju.
- **broj dokumenta:** Za ovo polje pogledati opšte napomene o novouvedenim poljima koji su vezani za novu fiskalizaciju.
- **Način plaćanja:** Način plaćanja: U ovo polje unosimo način plaćanja kojim kupcu refundiramo iznos.
- **Broj računa:** U ovo polje se unosi knjigovodstveni broj dokumenta izdatog MP računa koji je fiskalizovan. Ukoliko je uneti broj u redu sistem će automatski popuniti podatke **Ref broj** i **ref vreme** sa podacima sa izdatog MP računa. Ovaj podatak je obavezan za unos, jer su u slučaju refundacije podaci Ref broj i Ref vreme obavezni za prikaz na fiskalizovanom ispisu. Ukoliko se podaci ne popune to znači da nije izabran dobar broj dokumenta ili taj fiskalni

račun nije ni fiskalizovan. Na osnovu ovog broja omogućeno je da klikom na dugme **Pren stavke** prenesemo sve stavke sa izdatog fiskalnog računa sa kojim se povezali. U slučaju parcijalne refundacije program kontroliše da li su izabrane stavke zaista prodane na referentnom računu i ne dozvoljava unos stavki koje nisu na tom računu.

Nakon popunjavanja zaglavlja prelazi se na unos stavki dokumenta. Stavke se unose analogno kao i kod drugih dokumenata uz par specifičnosti koje ćemo dati u nastavku:

- Ukoliko se originalni podaci nalazi u bazi podataka i ako je u zaglavlju unet ispravan broj referentnog računa klikom na dugme **Pren stavke** se prenesu sve stavke sa izabranog fiskalnog računa tako da korisnik može eventualno po potrebi da promeni neku stavku ako se ne refundiraju sve stavke ili u kompletnoj količini sa izvornog računa.
- Ukoliko se originalni podaci nalazi u bazi podataka i ako je u zaglavlju unet ispravan broj referentnog računa u padajućoj listi artikala se pojavljuju samo artikli sa referentnog računa. Ova opcija se koristi kada se ne radi refundacija kompletnog računa nego samo jedne stavke
- Ukoliko nemamo originalne podatke u bazi podataka (podaci se nalaze u starom softveru npr. i nisu dostupni za automatsko preuzimanje) onda korisnik unosi stavku pa stavku kao što bi to radio na bilo ko drugom dokumentu i program u tom slučaju ne radi kontrolu jer nema izvorne podatke sa kojima bi mogao da izvrši kontrolu.

U svim situacijama sistem sam obračunava poreske stope na osnovu datuma referentnog računa tj. na osnovu datuma fiskalizacije računa za koji se radi refundacija.

Nakon popunjavanja stavki moguće je fiskalizovati refundaciju. Na narednoj slici vidimo najstandardniju situaciju kada imamo refundaciju od fizičkog lica gde smo uneli broj lične karte i podaci o referentnom računu se nalaze u bazi podataka.

Povracaj robe u magacin maloprodaje

Magacin: MP - Belville	BI sa starog računa: <input type="text"/>	Povracaj PDV-a: ☐	Fis.broj: 101	Zatvori	Fiskalne kontrole
Id/Broj: 1	Broj racuna: 145792	Zamena: ☐	Ref.broj: BH646YAQ-D11Ov1o0-449	Nov	
Datum: 07.01.2022	ID kase: <input type="text"/>	Stari sistem: ☐	Ref.vreme: 06.01.2022 16:44:16	Pren stavke	
Dat. kupovine: 06.01.2022	Br. Fis isecka: <input type="text"/>	Stari fiskal: ☐	Vrsta štampe: A4	Fiskal	
Evidencija: Prodaja dobara i usluga	Ime i prezime kupca: Marko Markovic		Dat. fisk.: <input type="text"/>		
POPDV: 3.6	Ident. broj kupca: 123456		IKOF: <input type="text"/>		
Vr. knjizenja: Povracaj u MP	Tip ident: Broj lične karte		JIKR: <input type="text"/>		
Komitent: <input type="text"/>	Tip ident. opc: <input type="text"/>		URL: <input type="text"/>		
Mag. Komisijon: 000	Broj dokumenta: <input type="text"/>				
Napomena: <input type="text"/>	Nacin placanja: GOTOVINA				

Klasifikacija	Kataloška šifra	Opis	Barkod	Količina	Porez	MP cena	Vrednost	Šifra Popdv
▷ BATERIJE & PUNJACI	1	NICDSC2000 Baterija Ni-Cd SC 2000mAh flat top Triax/kom	8018080093043	1.00	9.00	250.00	250.003.6	
▷ OGLASI	2	CR2025PA-1 Baterija Panasonic CR2025 1kom./kom	7640137784591	2.00	6.00	200.00	400.003.6	
▷ OSTALO	3	HR14-VA Baterije Varta NI-MH HR14 2x 3.0Ah/kom	02820	2.00	6.00	1,400.00	2,800.003.6	
▷ RACUNARI	4	V364RE Baterija Renata satna V364 (SR60)/kom	02871	1.00	9.00	200.00	200.003.6	
▷ USLUGE	5	PL489B.549 Baterija za Nikon EN-EL14 7.4/900/kom	03129	1.00	9.00	3,200.00	3,200.003.6	

4.5.2 Specijalne situacije

4.5.2.1 Izdavanje kopije Tip fiskalnog računa: Refundacija kopija

Nakon fiskalizacije računa se na sličan način kao i kod fiskalnog računa izdaje kopija računa ponovnim klikom na dugme **Fiskal**. Ukoliko je refundacija već fiskalizovana program će javiti poruku da je dokument fiskalizovan i da će se izdati kopija dokumenta. U slučaju kopije refundacije specifičnost je da prilikom njene štampe postoji mesto za potpis kupca. Oblici štampe za Journal i A4 format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi. Za svaku kopiju koja se izdaje postoji evidencija u softveru u kojoj se evidentiraju podaci o originalnoj refundaciji i o fiskalnim podacima o štampanoj kopiji.

4.5.2.2 Refundacija računa koji je fiskalizovan u novoj fiskalizaciji i podaci o originalnom računu se nalaze u bazi podataka.

Ovo je situacija koja je već objašnjena kroz uvodni primer ovog poglavlja.

4.5.2.3 Refundacija računa koji je fiskalizovan po staroj fiskalizaciji a podaci o originalnom računu se nalaze u bazi

Ako je fiskalni račun po kome se radi refundacije iz starog sistema fiskalizacije u onda je za to uvedena novo polje **stari fiskal** kojim sistemu govorimo da se referentni podaci prave po drugačijem šablonu tj. onda kao referentni broj sistem šalje podatak u obliku XXXXXXX-XXXXXXX-broj fiskalnog isečka sa originalnog fiskalnog računa. Ako taj broj nije čitljiv ili nije dostupan onda je moguće uneti i interni (knjigovodstveni) broj računa. U svakom slučaju korisnik mora da popuni polje **BI sa starog računa** jer se on postavlja kao sufiks prilikom štampanja fiskalnog računa u polju ref broj.. Ostala polja se popunjavaju na potpuno identičan način kao u standardnoj situaciji. Takođe je neophodno popuniti polje **datum kupovine** jer će na osnovu tog polja sistem poslati referentno vreme u PFR i isto će se štampati u odgovarajućem polju.

4.5.2.4 Refundacija računa koji je fiskalizovan po staroj fiskalizaciji a podaci o originalnom računu se ne nalaze u bazi

U situaciji kada originalni podaci o računu ne postoje u bazi podataka a radi se o računu koji je izdat po starom modelu fiskalizacije postupak je potpuno identičan kao u prethodnom slučaju s tim da ovde pored svega nabrojanog u prethodnoj stavci treba da se čekira i polje **Stari sistem** jer time govorimo softveru da je slobodan unos stavki. Referentni broj i ref vreme se na isti način kreiraju kao u prethodnom slučaju.

Povracaj robe u magacin maloprodaje

Magacin: MP - Belleville **BI sa starog računa: 123** Povracaj PDV-a: Fis.broj: 101 Zatvori Fiskalne kontrole

Id/Broj: 2 Broj racuna: 0 Zamena: Ref.broj:

Datum: 07.01.2022 ID kase: 123 **Stari sistem:** Ref.vreme:

Dat. kupovine: 12.02.2021 Br. Fis.isecka: **Stari fiskal:** Vrsta Stampe: A4 Nov

Evidencija: Prodaja dobara i usluga Ime i prezime kupca: marko Markovic Dat. fisk.:

POPDV: 3.6 Ident. broj kupca: 123456 IKOF:

Vr. knjizenja: Povracaj u MP Tip ident: Broj lične karte JIKR:

Komitent: Tip ident. opc: URL:

Mag. Komisijon: 000 Broj dokumenta:

Nacin placanja: GOTOVINA

Napomena:

Klasifikacija	Kataloška šifra	Opis	Barkod	Količina	MP cena	Porez	Vrednost	Šifra Popdv
▶ BATERIJE & PUNJACI	▶ 1	13 UPS APC BK650EI, Back-UPS CS 650VAk	7640127311112	1.00	1,000.00	9.000	1,000.003.6	

▶ OGLASI
▶ OSTALO
▶ RACUNARI
▶ USLUGE

4.5.2.5 Refundacija računa koji je fiskalizovan po novoj fiskalizaciji ali su podaci sa računa nedostupni u bazi podataka

Ovo je situacija npr. kada kupac refundira račun koji je izdat po novom sistemu fiskalizacije ali podaci o tom računu nisu dostupni u bazi podataka radi automatske obrade. U tom slučaju korisnik mora ručno da popuni polja **ref broj** i **ref vreme** sa podacima koje vide na štampanom obliku računa. Takođe u ovoj situaciji se čekira **stari sistem** da bi se omogućilo korisniku da unese stavke koje se reklamiraju ali se **stari fiskal** NE čekira da bi sistem prosledio ispravan referentni broj i vreme u PFR jer u ovom slučaju dostupni su referentni podaci sa originalnog računa po novom sistemu fiskalizacije.

Povracaj robe u magacin maloprodaje

Magacin: Maloprodaja	BI sa starog racuna:	Povracaj PDV-a: ☐	Fis.broj: 69	Zatvori	Fiskalne kontrole
Id/Broj: 15	Broj racuna: 0	Zamena: ☐	Ref.broj: LUBDQPGL-LUBDQPGL-300	Nov	
Datum: 20.12.2021	ID kase:	Stari sistem: ☒	Ref.vreme: 21.11.2021 13:25:47	Pren stavke	
Dat. kupovine: 00.00.0000	Br. Fis.isecka:	Stari fiskal: ☐	Vrsta štampe: A4	Fiskal	
Evidencija: Prodaja dobara i usluga	Ime i prezime kupca:	Dat. fisk.:			
POPDV: 3.6	Ident. broj kupca: 123455	IKOF:			
Vr. knjizenja: Povracaj u MP	Tip ident: Broj lične karte	JIKR:			
Komitent:	Tip ident. opc:	URL:			
Mag. Komisijon: 000	Broj dokumenta:				
Napomena:	Nacin placanja: GOTOVINA				

Klasifikacija	Katalogska šifra	Opis	Barkod	Količina	Porez	MP cena	Vrednost	Šifra Popdv
▶ BATERIJE & PUNJACI	▶ 1	CL1261B.083 Baterija za Acer Aspire One D260 11.1/4.4/k		082	1.00	6.00	100.00	100.003.6
▶ OGLASI								
▶ OSTALO								
▶ RACUNARI								
▶ USLUGE								

4.5.3 Refundacija samo PDV-a

Ovo je slučaj kada je izdat račun u specijalnoj situaciji kada postoji mogućnost kupovine bez PDV-a ili postoji osnov za refakciju PDV-a. Ovaj tip dokumenta se **NE FISKALIZUJE** jer je u fiskalizaciji osnovnog dokumenta već evidentirano u sistemu poreske da se radi o oslobođenju od PDV-a. Ovaj vrsta evidencije služi za ispravno knjiženje ovih vrsta transakcije u KEP knjigu i evidenciju POPDV, U ovom slučaju obavezno je popuniti sledeća polja u zaglavlju:

- Čekirati opciju **Povraćaj PDV-a**
- **Komitent** – Popunjava se samo ako je račun bio plaćen virmanski tj. ako postoji potreba da se na knjiženju analitičkih stavki za tog komitenta umanjí ukupan iznos PDV

Ovde je takođe moguće preneti sve stavke klikom na dugme **Prenesi stavke** ili ih dodati pojedinačno kao i kod ostalih situacija. Kada je dodavanje stavki završeno, sačuvati dokument. Ako smo sigurni da je sve kako treba, dokument proknjižiti klikom na ikonicu **Knjiži** u toolbaru. Ovaj dokument neće promeniti robno stanje artikala, već samo finansijski umanjiti dnevni pazar za iznos PDV povraćaja. Ukoliko pokušamo da fiskalizujemo dokument koji ima čekiranu ovu opciju dobićemo odgovarajuću poruku i sistem neće ući u proces izdavanja fiskalnog dokumenta.

Upozorenje: Povraćaj PDV-a se odnosi na ceo račun, pa je za ovu situaciju obavezno u stavkama navesti sve stavke sa fiskalnog računa, tj. PDV ne može da se vraća samo za pojedine stavke sa datog računa. Program će vas pustiti da unesete samo pojedine stavke i sačuvate dokument, ali je preporuka da to nikako ne radite.

Povracaj robe u magacin maloprodaje

Magacin: Maloprodaja | BI sa starog racuna: 125 | Povracaj PDV-a | Fis.broj: 69

Id/Broj: 16 | Broj racuna: 0 | Zamena: | Ref.broj: | Završi | Fiskalne kontrole

Datum: 21.12.2021 | ID kase: | Stari sistem: | Ref.vreme: | Nov

Dat. kupovine: 18.10.2020 | Br. Fis.isecka: | Stari fiskal: | Vrsta štampe: A4 | Pren stavke

Evidencija: Prodaja dobara i usluga | Ime i prezime kupca: | Dat. fisk.: | Ejskal

POPDV: 3.6 | Ident. broj kupca: | IKOF: |

Vr. knjiženja: Pdv oslobodjenje | Tip ident: | JIKR: |

Komitent: | Tip ident. opc: | URL: |

Mag. Komisijon: 000 | Broj dokumenta: |

Nacin placanja: GOTOVINA

Napomena:

Pozor

Pdv oslobodjenje se ne fiskalizuje. Podaci su fiskalizacijom vec prosledjeni poreskoj upravi!

OK

Klasifikacija	Katalogska šifra	Opis	Vrednost	Sifra Popdv
▶ BATERIJE & PUNJACI	▶ 1	LI-3000 Čelija 3.7V Li-Ion 3000mAh/kom	500.00	3.6

4.5.4 Lista

Lista svih kreiranih refundacija dobija se aktiviranjem stavke menija **Maloprodaja – Povraćaj od kupca – Listanje** i klikom na dugme **Pregled**. Izborom statusa u zaglavlju pregleda, možemo da pregledamo neproknjižene ili proknjižene refundacije u knjigovodstvenom smislu. Predefinisan status je **Svi**, što daje listu svih kreiranih refundacija. U samoj listi refundacija moguće je pretraživati dokumente po kolonama koje sastavni deo fiskalnih dokumenata (vreme fiskalizacije, PFR broj, Broj fiskalnog isečka itd..). Takođe duplim klikom na kolonu JIKR je moguće videti da li bilo štampu kopija za izabranu refundaciju.

Lista povrata u maloprodaju

Komitent: -1 | Datum: 01.01.2022 | 31.12.2022 | **Pregled**

RijMagacin: | Status: Svi | **Izvrši**

Akcija: Export u navision

Id	Broj	Godina	Magacin	Datum	V.k.	V.k. opis	V.e.	V.e. opis	Nab. vrednost	Osnovica Poreza	Porez	Rabat	Vrednost	Dat. Kupovine	Broj Racuna	Marko
▶ 1178	2	2022	MP1	07.01.2022	1	Povracaj u MP	8	Prodaja dobara i uslu	0.00	917.43	82.57	0.00	1,000.00	12.02.2021	123	marko
1177	1	2022	MP1	07.01.2022	1	Povracaj u MP	8	Prodaja dobara i uslu	2,432.87	6,367.49	482.51	0.00	6,850.00	06.01.2022		Marko
Ukupno:									2,432.87	7,284.92	565.08	0.00	7,850.00			

Katalogska šifra	Opis	Barkod	Količina	MP cena	Porez	Vrednost	Sifra Popdv
▶ 1	13 UPS APC BK650EI, Back-UPS CS 650VA/k	7640127311112	1.000	1000.00	9.00	1,000.00	3.6

4.5.5 Knjiženje refundacija

Da bi se podaci ispravno upisali u KEP knjigu neophodno je nakon fiskalizacija proknjižiti povraćaje u maloprodaju a najkasnije do kraja dana. Knjiženje se vrši kroz stavku menija **Maloprodaja – Povraćaj od kupca – Knjiženje** ili klikom na ikonicu **Knjiži dokument** u samoj masci za unos dokumenta (objašnjeno u osnovnim operacijama nad dokumentima).

Lista neproknjizenih povracaja u maloprodaju

Tok

Robno veleprodaja Obeleži sve dokumente

Robno maloprodaja

Finansijski

Id	Broj	Godina	Magacin	Datum	Valuta	Vrednost	Rabat	Porez	Kurs	V.k.	V.k. opis	V.e.	V.e. opis	Status
1178	2	2022	MP1	07.01.2022		1,000.00	0.00	82.57	1.00	1	Povracaj u MP	8	Prodaja dobara i uslu	☐
1177	1	2022	MP1	07.01.2022		6,850.00	0.00	482.51	1.00	1	Povracaj u MP	8	Prodaja dobara i uslu	☐

4.6 Specifikacija grešaka i problema koji mogu da se dese prilikom fiskalizacije dokumenata

U ovom poglavlju ćemo dati spisak *najčešćih* grešaka koje se mogu pojaviti prilikom fiskalizacije dokumenata i kratka objašnjenja kako iste otkloniti. Sistem kod prikazivanje grešaka prikazuje dva osnovna tipa grešaka: Jedan se odnosi na sam Softver Svera a drugi tip grešaka su greške koji sistem dobija od fiskalizatora.

4.6.1 Specifikacija grešaka ESIR

U ovu grupu spadaju obaveštenja od sistema koji se generišu pre slanja tj. fiskalizacije računa i uglavnom se odnose na tačnost unetih podataka i kontrolu obaveznih elemenata računa pa tako korisnik može dobiti poruku da nedostaje broj dokumenta ili referentni broj. Takođe tu imamo opšte greške na stavkama da npr. količina i cena moraju biti uneti itd.

4.6.2 Komunikacija ESIR i PFR-a

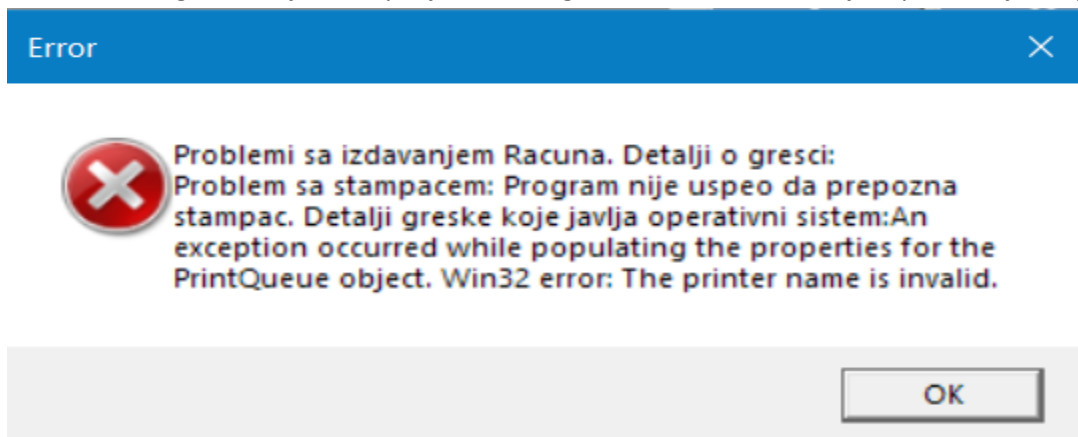
Korisnik može dobiti sledeće greške:

- **Opšta greška: An error occurred while sending the request.** U slučaju da ne postoji veza ka PFR-u. U slučaju VPFR- to može značiti nedostupnost servera, nedostatak internet konekcije dok kod konekcije ka LPFR-om može značiti da je iz nekog razloga LPFR servis oboren i nije dostupan.
- **Opšta greška: Program nije uspeo da pronađe sertifikat.** Ova greška se pojavljuje ako se radi preko VPFR-a prilikom pokušaja autentifikacije sa VPFR-om a na računaru ne postoji, nije instaliran ili nije ispravno instaliran BE elektronskog sertifikata koji se preuzima od poreske uprave.
- **Greška prilikom slanja zahteva: 2400 SDC uređaj nije podešen za slanje zahteva (nedostaje kartica, uređaj nije povezan).** Ukoliko kartica sa BE (bezbednosnim elementom) nije ubačena u čitač ili sam čitač a pokuša se fiskalizacija računa dobija se ova greška. Još jednom napominjemo da nije moguća štampa fiskalnog računa ukoliko sistem nije povezan sa jednim od procesora fiskalnih računa (LPFR ili VPFR)
- **1400 Neophodna provera Ukupna prodaja i povrat dostigli 75% SE ograničenja. Vreme je za sprovođenje provere.** Ova greška se javlja u slučaju da nema dovoljno memorije za stabilan rad LPFR-a tj. ako se dugu nije vršilo slanje podataka na poresku. Rešenje je da se osposobi internet veza da bi LPFR mogao da prosledi podatke o fiskalizovanim računima
- **2310 Nevažće poreske stope:** Ova greška se može javiti ukoliko artikal koji se prodaje na fiskalnom računu nema dobro definisanu poresku stopu. Rešenje je proveriti artikle sa fiskalnog računa i proveriti poreske tarife koje su dodeljene artiklu prilikom otvaranja istog.
- **2800 Obavezno polje (nedostaju podaci u okviru obaveznih polja fakture):** Ukoliko nedostaje neki podatak prilikom fiskalizacija bilo kog dokumenta koji treba fiskalizovati u PFR-u. Ovo je greška koja se ne očekuje ili se očekuje izuzetno retko da se desi jer sistem pre izdavanja fiskalnog računa proverava da li su svi neophodni elementi za dati dokument koji treba fiskalizovati uneti u softver.

- **2801 Dužina vrednosti u polju je duža od očekivane.:** Ukoliko je neka vrednost duža od očekivane za neki podatak prilikom fiskalizacija računa u PFR-u. Ovo je greška koja se ne očekuje ili se očekuje izuzetno retko da se desi jer sistem pre izdavanja fiskalnog računa proverava da li su svi neophodni elementi za dati račun uneti u softver na ispravan način. Greške sa kodovima 2802, 2803 i 2804 i 2805 su potpun analogne prethodnoj grešci samo govore o drugim nedostacima u okviru validacije polja. Sistem će tačno javiti na koji se redni broj i koje polje u okviru poslatih podataka odnosi greška (npr. da li dužina naziva artikla predugačka što nije realna situacije jer je u softveru svakako ograničen ovaj podatak)

4.6.3 Greška sa štampačem

Pre same fiskalizacije program ispituje status štampača i ukoliko operativni sistem javi neku nepravilnost u vezi štampača dobija se odgovarajuća poruka. U nastavku je oblik poruke u grešci a zbog jednostavnosti samo će nakon toga biti navedene tekstualne poruke o grešci koje mogu da se pojave. Napomena: Greške koje su pojavljuju su uglavnom sistemskog karaktera i uglavnom zavise od samog tipa štampača koji je instaliran i preko kojeg se štampaju fiskalni isečci tako da su moguća manja odstupanja u tekstu greše naročito u delu koji se prosleđuje iz operativnog sistema

- Ako štampač koji je naveden u podešavanju nije instaliran dobija se poruka *Problem sa štampačem Program nije uspeo da prepozna štampač*
- Ako je štampač isključen dobija se poruka: *Stampac nije raspoloživ*
- Ako štampač ima problema sa papirom dobija se poruka: *Stampac nema papira*
- Ako je štampač zauzet dobija se poruka: *Stampac je zauzet*
- Ako je štampač pauziran dobija se poruka: *Stampac je pauziran*

4.6.4 Poreske stope nisu importovane

Ovo je vrlo važna greška pa je odvajamo zbog značaja koji ima na funkcionisanje sistema. Ukoliko nove poreske stope nisu importovan u backoffice moduli sistem će prilikom prijave pina javiti grešku kao na slici. Ova greška znači da je neophodno da se ažuriraju poreske stope i nakon toga je moguće nastaviti sa procesom prodaje.

The screenshot displays the BOS software interface. On the left is a vertical menu with the following items: 'Smena', 'Administracija', 'Pos terminal', 'Fiskal', and 'Online Fiskal'. The 'Administracija' item is highlighted. In the center, there are several buttons: 'Provera Statusa', 'Prijava Pina', a text input field containing '7768', and 'Promeni fiskalizator'. Below these buttons, the text 'LOKALNI' is visible. On the right side, a yellow message box contains the text: 'Poreske stope nisu sinhronizovane. Neophodno je pokrenuti sinhronizovanej poreskih stopa u glavnom modulu za nastavka rada'. The interface has a blue header bar with the BOS logo and name.

5 Procedure za rad u front Office modulu SVeru POS

U ovom poglavlju definisane su procedure za rad u front Office modulu SVeru POS. Objašnjenja i uputstva su data za funkcionalnosti koje će se koristiti u implementaciji elektronske fiskalizacije računa i ne obuhvataju sve funkcionalnosti samog softvera. Preporuka je da se ovaj modul koristi u situacijama kada korisnik ima veći intenzitet prodaje. Takođe u modulu SVeru POS je podržano štampanje fiskalnih računa samo u obliku Journala (traka širini 80mm). O podešavanjima vezanim za ispravno korišćenje ovog modula pogledati uputstvo za administratore sistema. Modul SVeru Pos ne može raditi samostalno bez modula Backoffice već je samo dopuna za implementacija u kojima se zahteva veći obim i brzina izdavanja računa. Zato je ovom modulu podržano minimalno upravljačkih funkcija programa koliko je neophodno da modul može da funkcioniše. Sva podešavanja korisnika, samog sistema, poreskih stopa, artikala, ulaza, cena itd. se obavlja kroz funkcionalnosti Backoffice sistema.

5.1 Pokretanje modula POS

Pre pokretanja programa proverite da li je štampač na kome će se vršiti štampanje računa uključen i da li su svi kablovi priključeni.

Program se pokreće klikom na ikonicu SVeru POS na desktopu vašeg računara. Izgled ikonice SVeru POS:

Otvara se prozor za logovanje, gde je potrebno uneti svoje korisničko ime i lozinku.

Zatvaranje programa radi se kombinacijom tastera **Alt+F4** na tastaturi.

5.2 Opšte napomene

U nastavku ćemo navesti opšte funkcionalnosti koje važe za ovaj modul da ih ne bismo u svakom posebnom poglavlju posebno navodili:

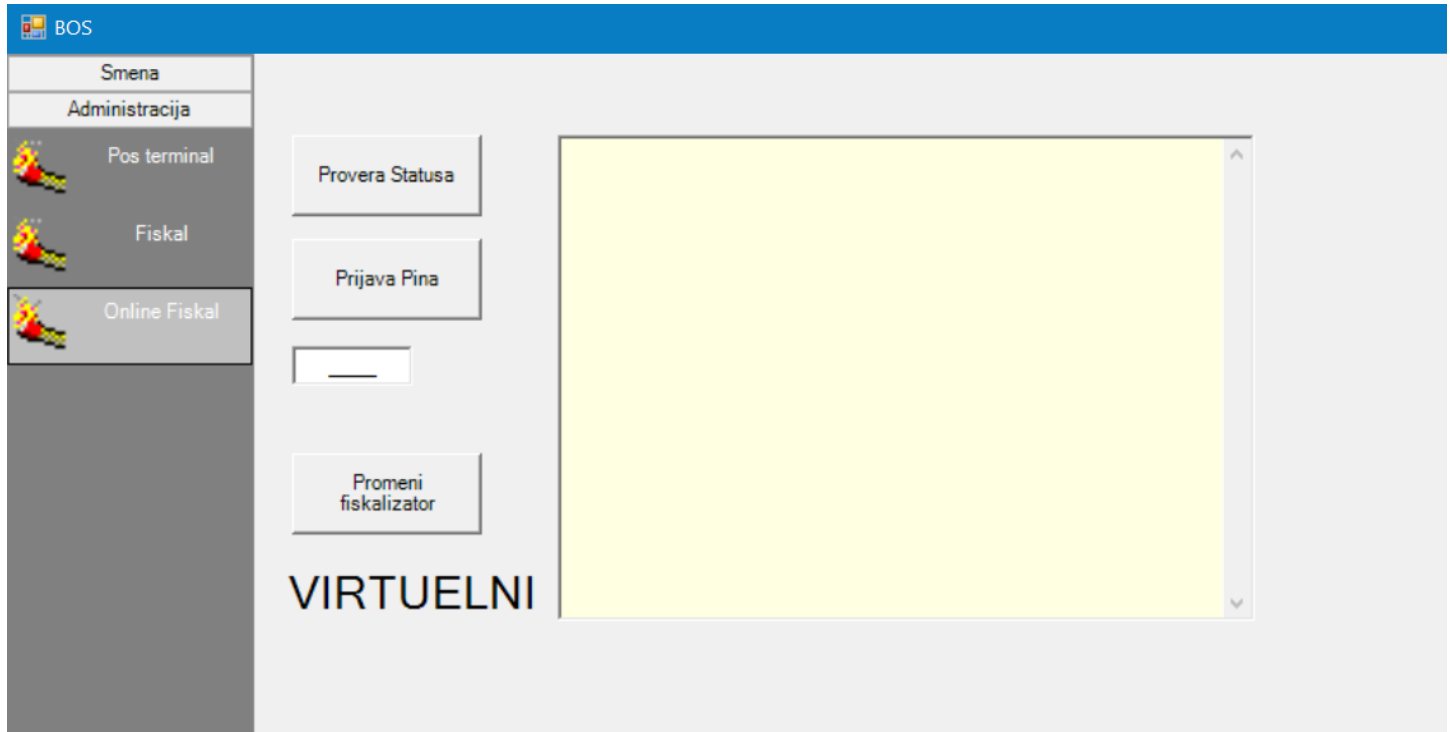
- Modul SVeru POS može raditi preko ekrana osetljiv na dodir, ili i kombinacijom korišćenja miša i tastature. Modul je moguće koristiti i u režimu tastature isključivo ne koristeći miša.
- Sa dugmetom ESC na tastaturi ili klikom na dugme C ili CE se uvek poništava poslednja akcija
- Sa dugmetom ENTER ili klikom na dugme POTVRDI na kasi uvek se potvrđuje poslednje uneti podatak ili odabrana Akcija
- Modul se uvek nalazi u tačno određenom stanju i nije moguće podatke unositi preko reda već se korisnik uvek usmerava na tačno određeni način unosa podataka
- U modulu je moguće raditi sa svim tipovima barkod skenera i oni ni na koji način ne ometaju fiskalizaciju dokumenata pošto su potpuno ravnopravni periferni uređaj kao i tastatura.
- U modulu je moguće korišćenje specijalizovanih tastatura koji se koriste za POS sisteme
- Štampanje fiskalnih računa i svih drugih nefiskalnih isečaka se isključivo vrši na štampačima koji podržavaju papirne trake širine do 80mm.

- U modulu SVERA POS nije moguće proizvoljno unositi popuste. Određivanje obračuna popusta zavisi od podešavanja sistema npr. da li je aktiviran modul za korišćenje loyalty kartica gde se popust obračunava na osnovu pravila koja su definisana ili se korisniku dozvoljava da izabere popust iz unapred definisanog skupa mogućih procentualnih ili vrednosnih popusta zavisno od artikla koji se prodaje.

5.3 Prozor Fiskalne kontrole SVERA POS modul

Ovaj prozor može da se aktivira na sledeći način: Klikom na dugme **BOS** pa odabirom opcija **administracija** i nakon toga odabir opcije **Online fiskal**

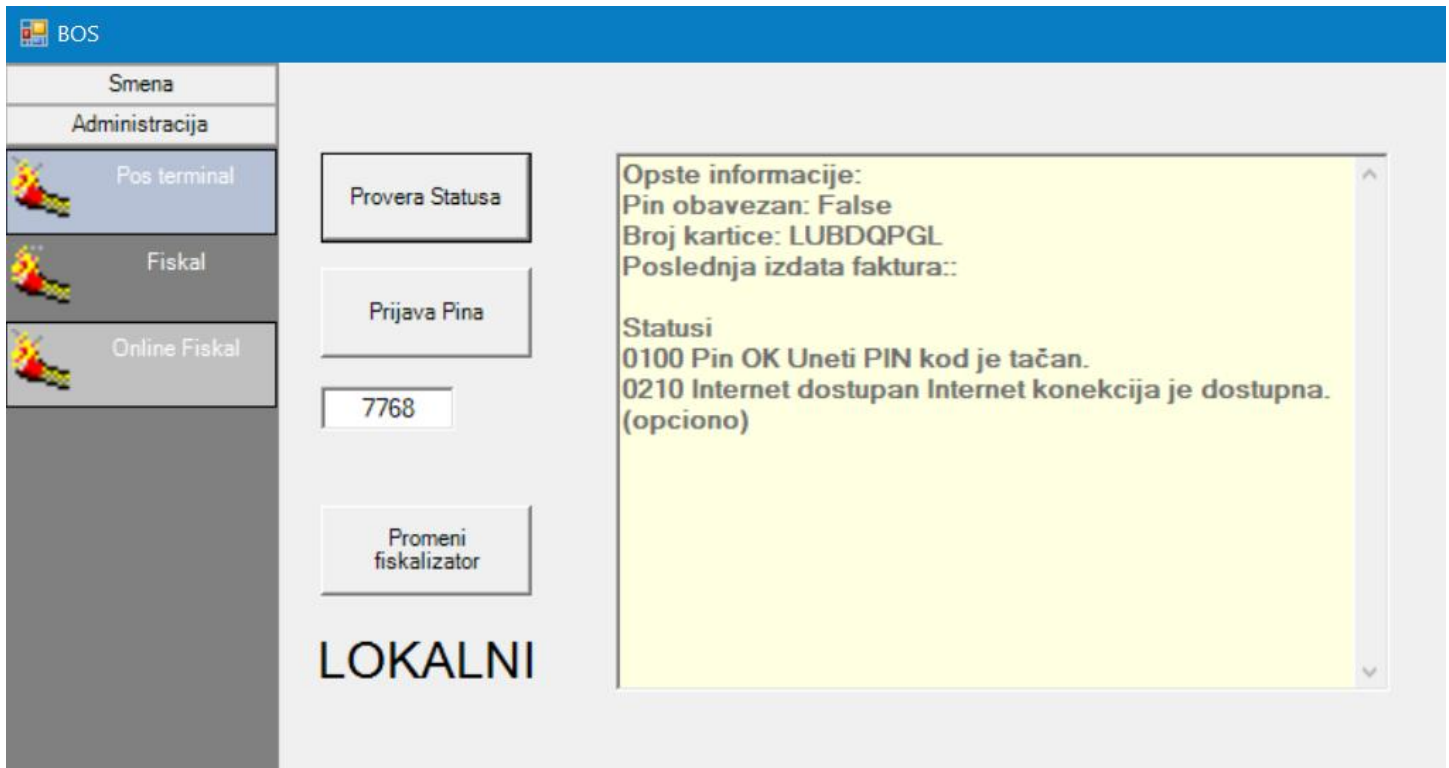
Namena ovog prozora da kroz niz kontrola omogući kontrolu komunikacije između ESIR-a i PFR-a. U nastavku opis svih kontrola koje su dostupne na ovom prozoru.

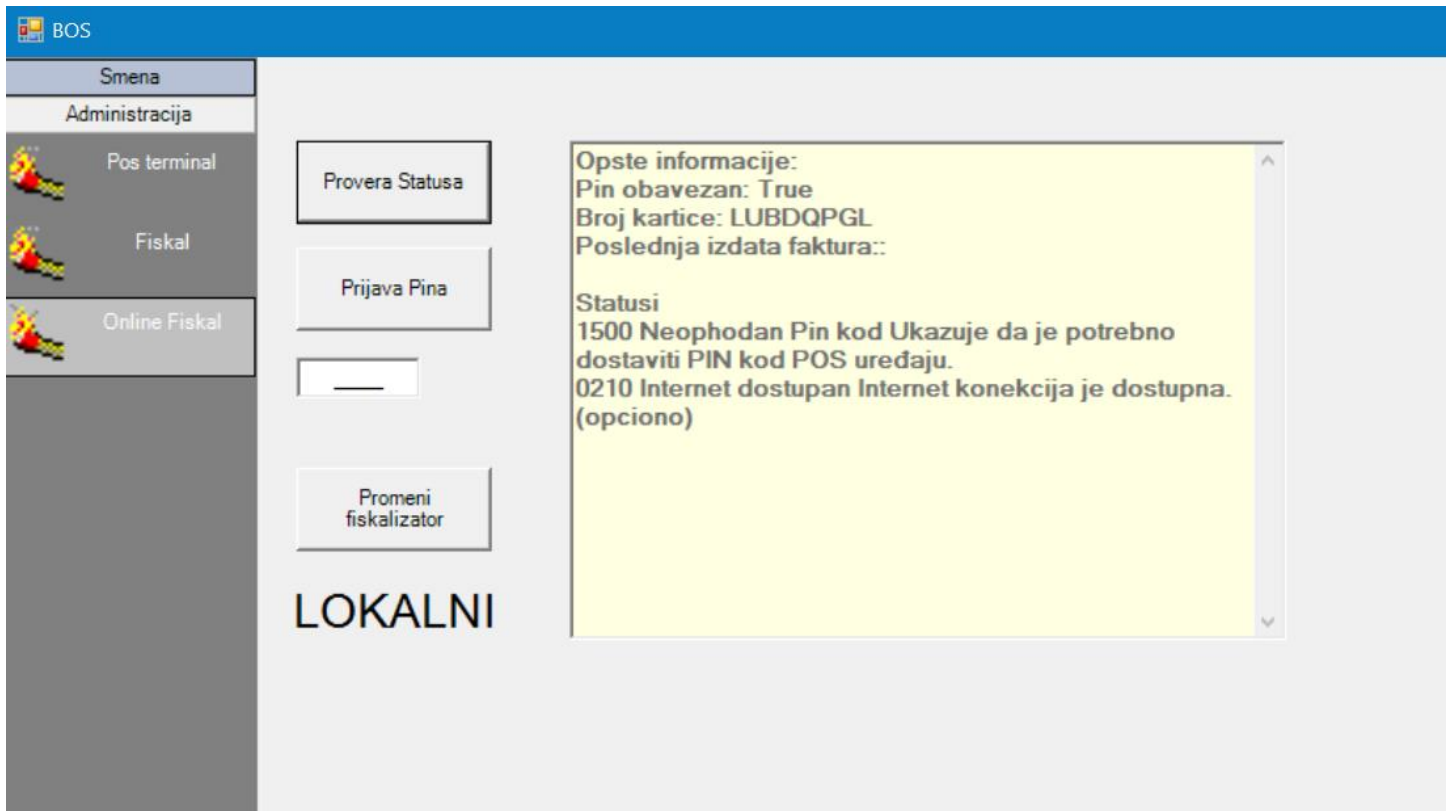
5.3.1 Provera statusa

Klikom na dugme Provera Statusa sistem vraća trenutni status PFR-a i kroz niz poruka prikazuje koji je status. Na ovaj način korisnik može da ustanovi ako postoji problem koji element u sistemu izaziva taj problem (nije unet pin, čitač nije povezan, PFR nije dostupan, kartica nije u čitači itd.) i na taj način lakše da otkloni problem.

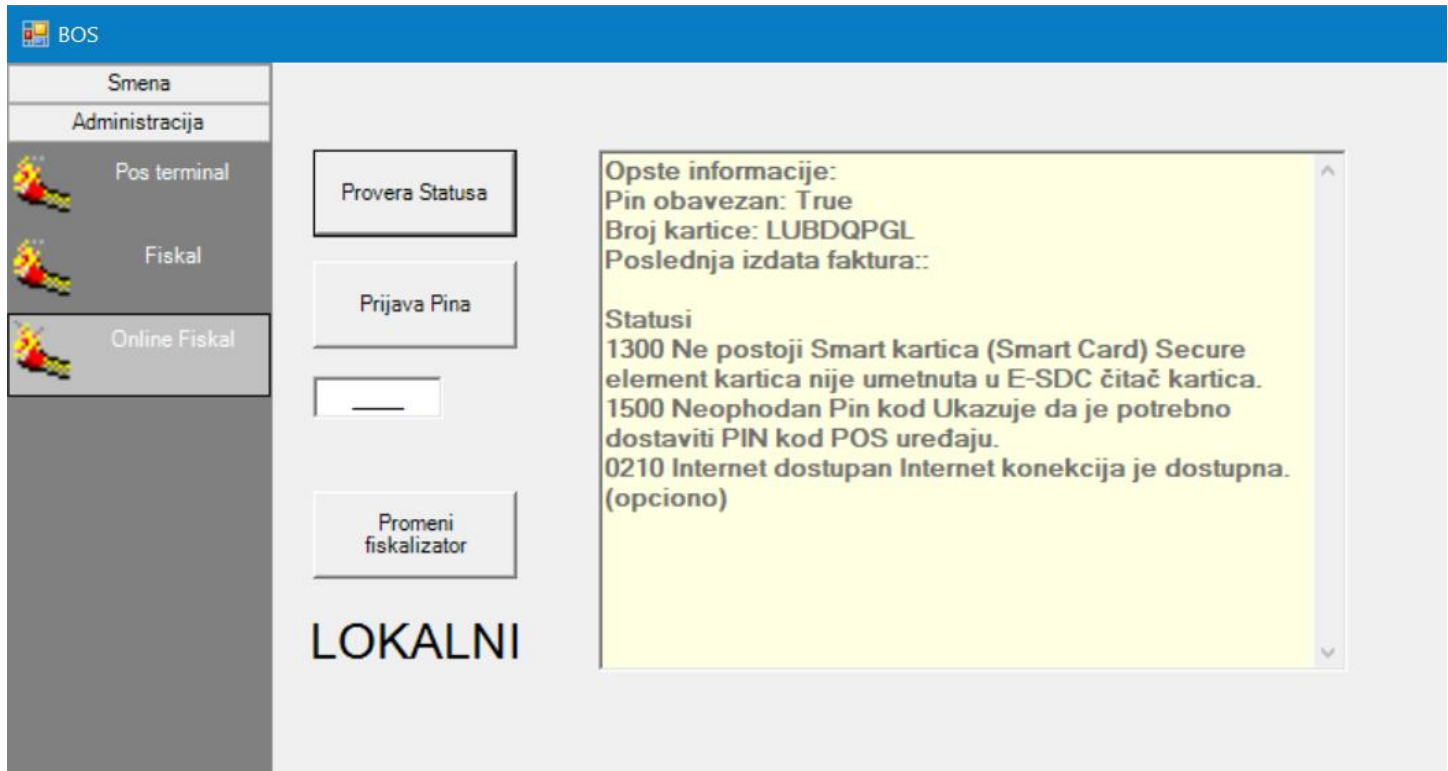
Na narednoj slici vidimo situaciju kada je sistem u redovnom stanju

Ovo je primer kada je kartica umetnuta i čitač je ispravan ali pin još nije unet

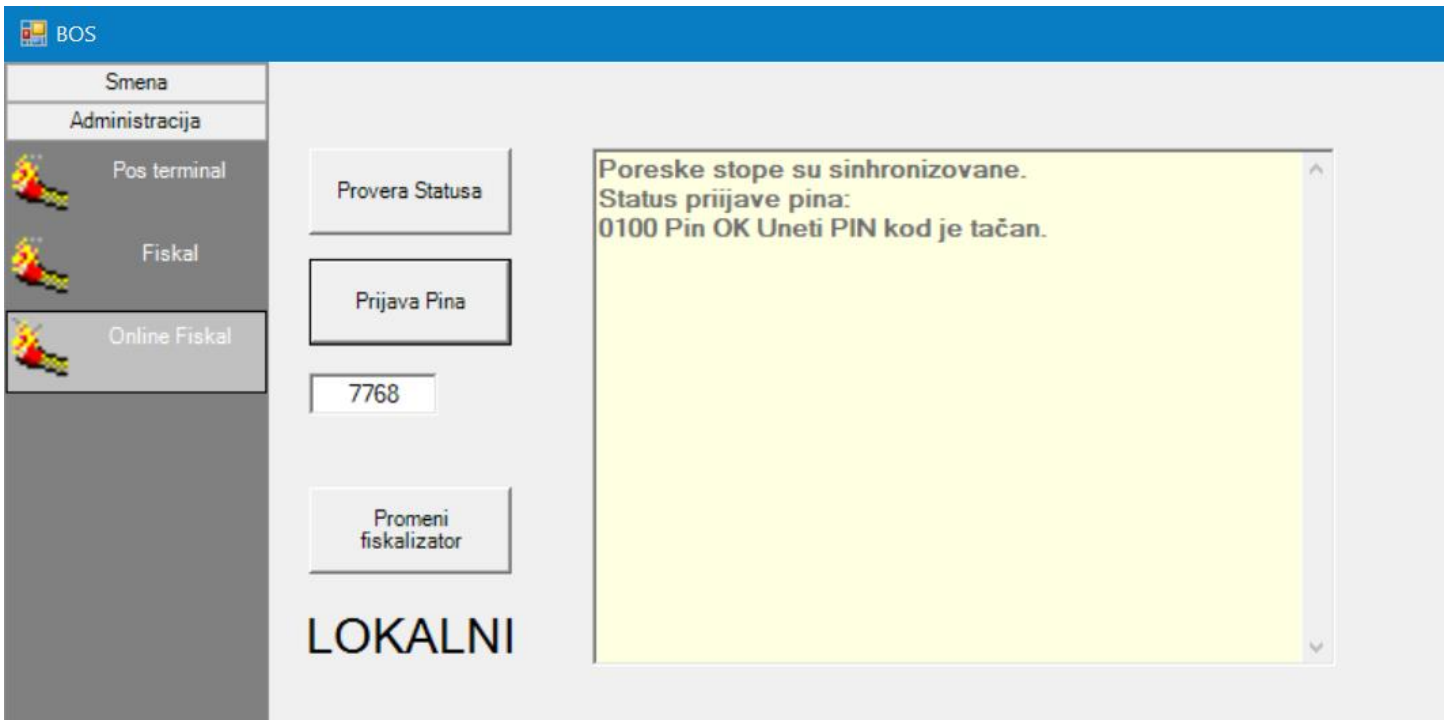

U primeru na sledećoj slici vidimo situaciju kada kartica nije umetnuta. Ukoliko korisnik pokuša da fiskalizuje dokument dok je ovakav status konekcije prilikom izdavanja će dobiti odgovarajuću poruku o greški.

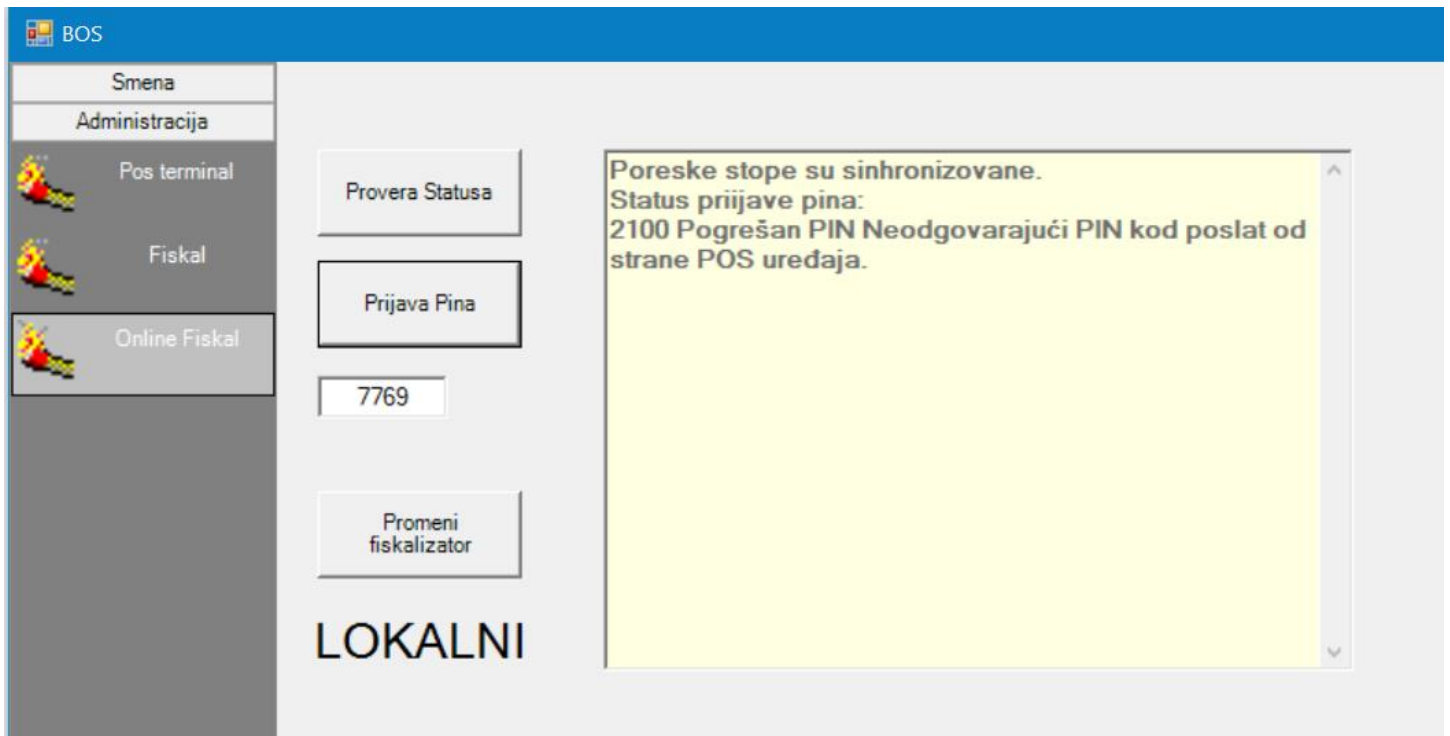

5.3.2 Prijava PIN-a i povezivanje sa LPFR

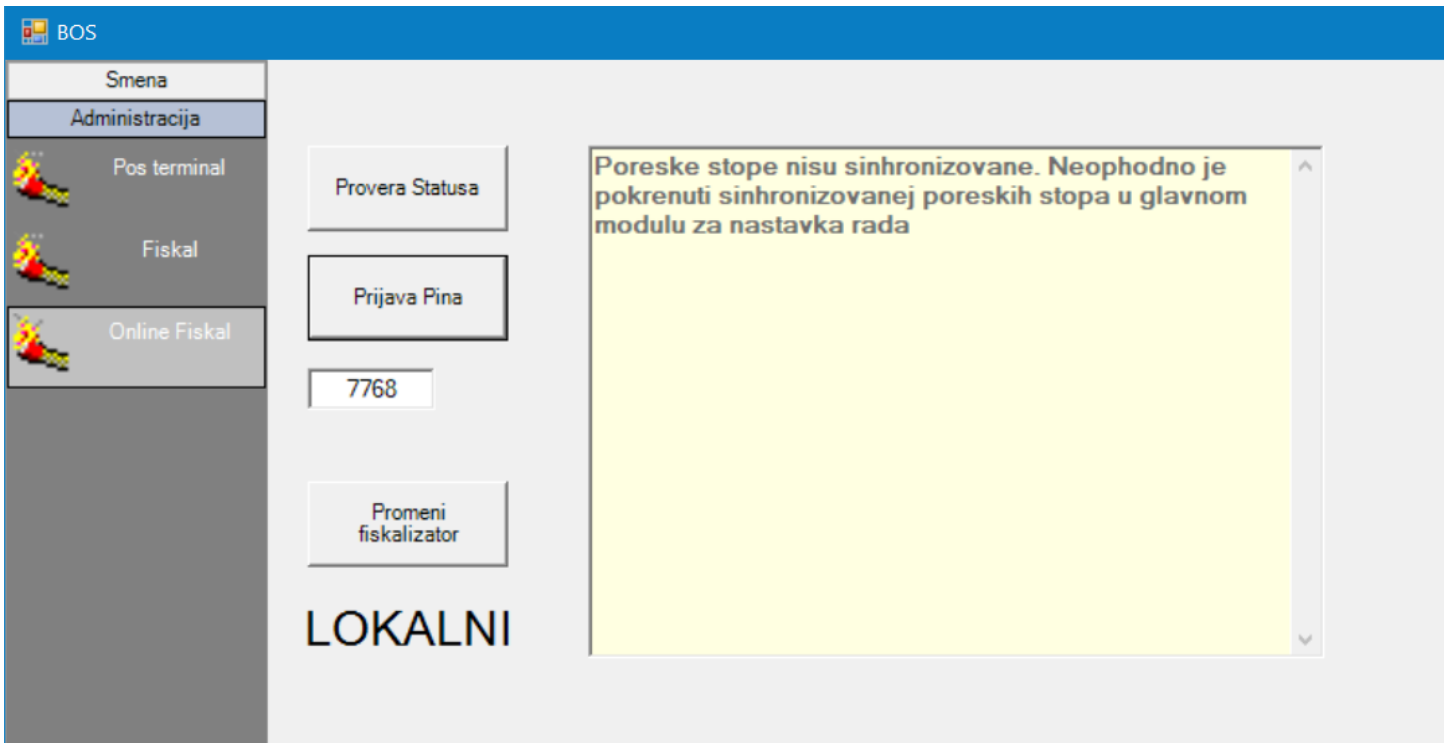
Ukoliko podešen sistem da radi preko LPFR-a što je standardna konfiguracija pre izdavanja fiskalnih računa neophodno je da se softver i LPFR poveži između sebe tako što će se korisnik identifikovati preko svog pina. U polje pored dugmeta **Prijava PIN-a** se unosi PIN za karticu koja se nalazi u čitaču koje je povezan za taj računar i klikne se dugme **Prijava PIN-a**. Ako je sve u redu dobijamo sledeću poruku i na taj način smo uspostavili vezu između LPFR-a i softvera i možemo da izdajemo fiskalne račune. Prilikom prijave PIN-a softver proverava da li su poreske stope ažurirane i ako nisu ne dozvoljava prijavu već korisnika porukom obaveštava da je neophodno da se ažuriranje odradi u Backoffice modulu (pogledati poglavlje **Prozor fiskalne kontrole backoffice**).

Ukoliko se desila greška npr. pin nije ispravan možemo dobiti sledeću grešku od LPFR-a

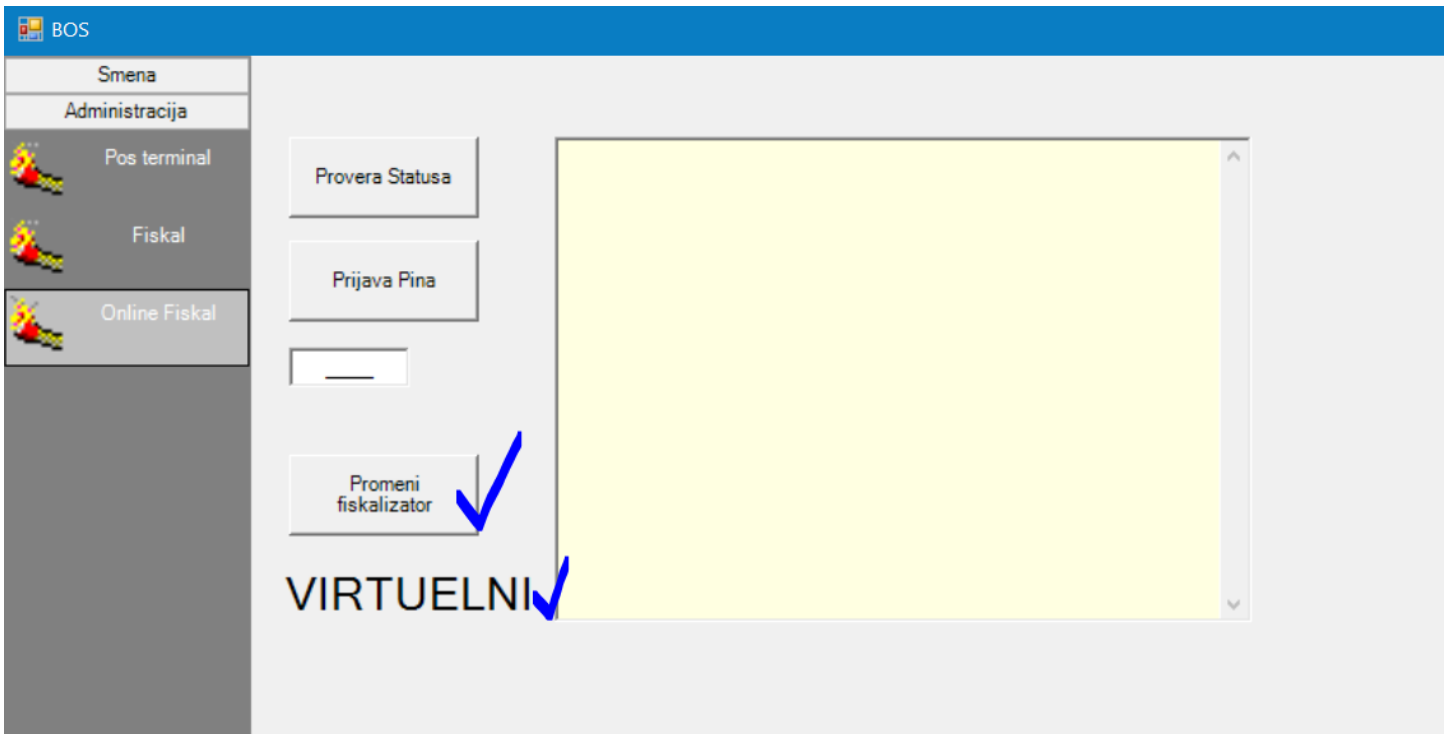

Ukoliko nije urađena sinhronizacija poreskih stopa sistem javlja sledeću poruku

5.3.3 Promena procesora fiskalnih računa sa LPFR na VPFR i obratno

Podrazumevano podešavanje sistema će biti da se računi primarno fiskalizuju preko LPFR-a pre svega zbog eventualnih problema sa internet konekcijom koja se na ovaj način zaobilazi. U situacija kada iz je nekog razloga LPFR van funkcije na računaru i zahteva intervenciju administratora sistema postoji mogućnost da se dok se ne reši problem sa LPFR-om softver prebaci na VPFR. Naravno uslovi da bi se izdavali računi preko VPFR-a je na računaru postoji instaliran digitalni sertifikat za pristup VPFR-u. Detaljnije o instalaciji i podešavanju digitalnog sertifikata u poglavlju za administratore. Prebacivanje sa jednog na drugi PFR se vrši klikom na dugme **Promeni fiskalizator**. Nakon toga se promeni tekst pored dugmeta koji ukazuje korisniku koji je fiskalizator aktivan. Nakon što se reši problem sa LPFR-om preporuka je da se ponovo klikom na ovo isto dugme sistem prebaci na LPFR.

5.4 Podešavanje za korišćenje Svera POS modula u okruženju za obuku

Podešavanje testnog moda za modul Svera POS se vrši promenom ključa u konfiguracionom fajlu ovog modula DotKasaExe.Config koji se nalazi u istom folderu gde i izvršna datoteka (exe fajl) ovog modula. Ključ koji je neophodno da se promeni je `<add key="TestMode" value="False"/>` tako što se isti stavi na `<add key="TestMode" value="True"/>`. Nakon ovog modul izdajemo samo dokumente tipa OBUKA. Važe ista napomena da je preporuka da se ovo podešavanje radi samo na testnom okruženju za potrebe obuke.

6 Izdavanje računa u POS modulu

6.1 Obična prodaja

Za početak, videćemo kako se vrši unos artikala i načine plaćanja. Klikom na dugme **Artikli** (ili taster **Space** na tastaturi), otvoriće se prozor sa spiskom artikala u maloprodajnom objektu. Pretraživanje artikala može da se vrši unošenjem dela šifre, naziva, **GTIN-a (u daljem tekstu: barkoda)** ili stare šifre artikla (**KB broj**), u polju **Traži**. Program će na osnovu unetih podataka u prozoru za pretragu filtrirati artikle koji se nalaze u listi. Kada se nađe željeni, izabрати ga **klikom** na liniju artikla, ili **strelicama** na tastaturi se pozicionirati na isti, pa pritisnuti **Enter**.

Napomena: Ako nakon pretrage pritisnete Enter, a bez prethodnog pozicioniranja na željenu stavku, prvi artikal u listi će biti „spušten u kasu“.

SVERA POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test in

Copyright by SVERA

Cetiranje   Pregled totala   Log Out   Storno racuna   **Kraj fisk. dana**   **BOS**

TOTAL: 0.00
Placeno: 0.00
Kusur: 0.00

Artikal   **Cena**

Pretraga artikala

Broj racuna : 14

R. br.   Opis   Traži:

Sifra robe	Naziv	Barkod	Velicina	Cena	Kolicina
LIPO552035	Baterija LI-PO Triax 552035 350mAh	3348		700.00	147.00
6HR61-350	Baterija Triax Ni-MH 9V/350mAh	8018080096549		1500.00	11.00
PD261B.531	Baterija za HTC BLAC160 3.7/1350mAh	7640137784188		1200.00	1.00
LiPo1350	Čelija Li-Po 3.7V/1350mAh	8018080891946		1300.00	1.00
LIPO652030	LIPO baterija 652030 350mAh	3258		700.00	1.00

KOLICINA
Provera barkoda
Fiksna Cena
Opcije

U polju **Artikal** pojaviće se naziv artikla i njegova cena, a polje ispod je promenilo ime u **Unesi količinu**. Default vrednost za količinu je **1**, a ukoliko se željena razlikuje, potrebno je uneti je i pritisnuti **Enter**.

SVera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test
 Copyright by SVera

Cetiranje Pregled totala Log Out Storno racuna Kraj fisk. dana BOS

TOTAL: 0.00
 Placeno: 0.00
 Kusur: 0.00

Artikal: Baterija LI-PO Triax 552035 350mAh/ko   Cena: 700.00

Unesi kolicinu :

Broj racuna : 145790

R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost

1 2 3
 4 5 6
 7 8 9
 0 00 .
 C CE
 POTVRDA

U slučaju da korisnik želi da, pre „spuštanja u kasu“, proveri količinu ili cenu tog artikla preko barkoda, to može da uradi putem tastera **F5** na tastaturi. Pritiskom na **F5**, polje **Unos**, menja naziv u **Provera Barkoda**, nakon čega je potrebno skenirati barkod ili ga uneti ručno, pa pritisnuti taster **Enter**. Kao posledica pojaviće se prozor koji sadrži šifru, naziv, cenu i količinu skeniranog artikla. Još jedan **Enter** zatvara novoootvoreni prozor, a ga može se zatvoriti i klikom na dugme **Izlaz** ili na **X** u gornjem desnom uglu.

Korisnik ne može da utiče na poresku stopu jer je ona definisana kroz šifarnik artikala gde se prilikom unosa novog artikala vezuje poreska stopa iz šifarnika poreskih stopa za sam artikal, a šifre poreskih stopa su u tom šifarniku vezane obavezno za poreske stope koje su importovane preko PFR-a (procesor fiskalnih računa).

Svera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Tes

Copyright by Svera

Cetiranje Pregled totala Log Out Storno racuna Kraj fisk. dana BOS

TOTAL: 0.00
Placeno: 0.00
Kusur: 0.00

Artikl Cena
Provera Barkoda : 2009120325138

Broj racuna : 145790

R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost

Podaci o artiklu

Parametri

Šifra artikla: ASWWWS

Opis artikla: Baterija mh250

Cena: 100

Količina: 1

Izlaz

1 2 3
 4 5 6
 9
 .
CE
 POTVRDA

Artikli KOLICINA
Storno stavke Provera barkoda
 NOV RACUN
 Popust % Fiksna Cena
 Loyalty card
 Radnik
 Id Kupca Opcije

Ukoliko se artikli očitavaju barkod čitačem, potrebno je prvo definisati količinu, tako što se klikne na dugme **KOLICINA** (ili **F2** na tastaturi), unese željena količina i pritisne taster **Enter** (ili klik na dugme **potvrda**). Zatim se skenira artikal barkod čitačem, nakon čega će se barkod pojaviti u polju **Unos**. Ukoliko je barkod ručno unet, potrebno je potvrditi uneti podatak, pritiskom na taster **Enter**, što uzrokuje „spuštanje stavke u kasu“ sa zadatom količinom, te može da se nastavi sa unosom sledeće stavke. U slučaju skeniranja artikla barkod čitačem nema potrebe za potvrdom.

U slučaju da sistem nije prepoznao skeniran barkod u donjem redu crvenom bojom će biti ispisano:

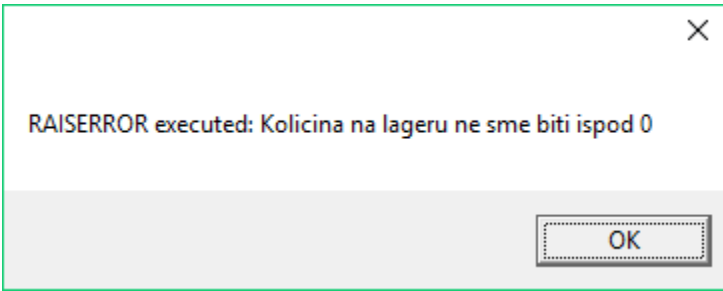
Problem sa barkodom xxxxxxxxxx sistem nije uspeo da pronađe podatke o barkodu u sistemu.

Ovo znači da ili dati artikal nije unet u bazu podataka ili barkod nije dobro vezan za same artikle. Pogledali unos poglavlju unos artikala gde sa unosom barkodova.

Ukoliko je stavka računa pogrešno unešena, moguće je brisati tako što se najpre pozicionira na tu stavku klikom na tu stavku, pa potom klikom na dugme **Storno stavke**.

Kada se jednom artikal unese kao stavka, nije više moguće menjati količinu za tu stavku, tako da ili će se artikal obrisati klikom na dugme **Storno stavke** ili će se uneti eventualno dodatna količina kroz novu stavku.

Ukoliko se prilikom izbora količine odabere veća količina od trenutno raspoložive na lageru, program će javiti grešku i izabrani artikal neće biti dodat u stavke računa.

Koji god način unosa artikala da je odabran rezultat je dodata stavka na listi artikala za prodaju.

Svera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test

Copyright by Svera

Cetiranje
Pregled totala
Log Out
Storno racuna
Kraj fisk. dana
BOS

TOTAL: 0.00

Placeno: 0.00

Kusur: 0.00

Artikal
Cena

Kolicina : 3

Broj racuna : 145790

R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost

123

456

789

000.

C
CE

POTVRDA

Artikli
KOLICINA

Storno stavke

NOV RACUN

Popust %

Loyalty card

Radnik

Id Kupca

Provera barkoda

Fiksna Cena

Opcije

Svera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Tes
 Copyright by Svera

Celiranje Pregled totala Log Out Storno racuna Kraj fisk. dana BOS

TOTAL: 150.0
 Placeno: 0.0
 Kusur: 0.0

Artikal: _____ Cena: _____
 Unos: _____

Broj racuna : 145790				
R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost
1	Adapter F2 na F1/kom	150.00	1.000	150.00

1 2 3
 4 5 6
 7 8 9
 0 00 .
 C CE
 POTVRDA

Artikli	KOLICINA
Storno stavke	Provera barkoda
NOV RACUN	
Popust %	Fiksna Cena
Loyalty card	
Radnik	
Id Kupca	Opcije

Nakon unosa stavki, potvrditi račun tasterom **Enter** na tastaturi ili klikom na dugme **potvrda**, i biramo jedan ili neke od kombinacija načina plaćanja. Moguće je uneti sve predefinisane načine plaćanja koje su konfigurisane u odnosu na definisane načine plaćanja poreske uprave: Gotovina, Ček, Kartice, Vaučer, Prenos na račun, Instant plaćanje, Drugo bezgotovinsko plaćanje. Predefinisani način plaćanja je **Gotovina**, a ukoliko je plaćanje drugačije, izabrati klikom na dugmad sa desne strane ili tastaturom na sledeći način (ovo su osnovni tipovi plaćanja prilikom konfiguracije sistema moguće je odrediti vrste i načine plaćanja u šifarniku tipova i vrsti plaćanja):

Svera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test
Copyright by Svera

Cetiranje Pregled totala Log Out Storno racuna Kraj fisk. dana BOS

TOTAL: 150.00
Placeno: 0.00
Kusur: 0.00

Artikl _____ Cena _____
GOTOVINA 150.00

Broj racuna : 145790				
R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost
1	Adapter F2 na F1/kom	150.00	1.000	150.00

1	2	3
4	5	6
7	8	9
0	00	.
C		CE
POTVRDA		

F5 GOTOVINA
F6 KARTICE
F9 CEK
F7 VIRMAN

Ukoliko se unese veći iznos od iznosa računa program izračunava kolike je kusur odnosno povraćaj novca u toj situaciji. Primer na sledećoj slici gde je uplaćeno 200 dinara za prethodni računa a kusur je 50 dinara:

Svera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test
Copyright by Svera

Cetiranje Pregled totala Log Out Storno racuna Kraj fisk. dana BOS

TOTAL: 150.00
Placeno: 200.00
Kusur: 50.00

Artikl _____ Cena _____
Unos: _____

Broj racuna : 145790				

1	2	3
---	---	---

F5 GOTOVINA

Ukoliko želimo da storniramo neku od stavki računa, to se radi tako što se odabere stavka koju storniramo i onda se klikne na crveno dugme **Storno stavke** (ili kombinacija **Ctrl+S** na tastaturi) i program će obrisati odabrani red. Dugme **NOV RACUN** (**F4** na tastaturi) stornira ceo račun, tj. briše sve stavke i inicijalizuje nov račun i postavlja kasu u poziciju za unos novog računa. Ovo se koristi u situacijama ako ne kupac npr. ne može da plati račun (ne prolazi kartica i sl.).

SVera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test

Copyright by SVera

Cetiranje Pregled totala Log Out Storno racuna Kraj fisk. dana BOS

TOTAL: 1250.00
Placeno: 0.00
Kusur: 0.00

Artikel: _____ Cena: _____
 Unos: _____

Broj racuna : 145793

R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost
1	Adapter F2 na F1/kom	150.00	1.000	150.00
2	Adapter USB 3.7V INPUTmicro5/1A output4.2/1A/kom	1100.00	1.000	1100.00

1 2 3
 4 5 6
 7 8 9
 0 00 .
 C CE
 POTVRDA

Artikli KOLICINA
 Storno stavke Provera barkoda
 NOV RACUN
 Popust % Fiksna Cena
 Loyalty card
 Radnik
 Id Kupca Opcije

6.2 Fiskalizacija računa – Tip fiskalnog računa: Promet prodaja

Kod svih načina izdavanja proces fiskalizacije računa je identičan program kada se izvrši naplata i unesu svi traženi elementi zavisno od toga da li se popunjavaju neka dodatna polja ulazi u proces fiskalizacije. Softver prvo proverava da li je štampač koji je unet u podešavanjima za modul SVera POS upaljen i da li javlja neku grešku koju operativni sistem može da prepozna. Ukoliko se desi takva situacija program prosleđuje grešku od operativnog sistema i zabranjuje proces fiskalizuje da ne bi smo došli u situaciju da se račun fiskalizuje a nije ga moguće odštampati. Ukoliko se od štampača ne dobije negativan odgovor program prvo fiskalizuje račun a nakon toga račun štampa na odgovarajućem štampaču u formi Journala širine 80mm. Oblici štampe za Journal format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi.

6.3 Prodaja sa kombinacijom plaćanja

Račun može biti plaćen u nekoliko kombinacija. Zapravo, moguće je kombinovati sve načine plaćanja. Naravno preporuka je da se virtumanski načini plaćanja ne kombinuju sa gotovinskim zbog otežanog praćenja salda po kontima kupaca ukoliko je uključen finansijski modul.

Primer: Ukupan iznos računa je 1250.00 din. Kupac je odlučio da će platiti na sledeći način: 50.00 din. gotovine, pustiće jedan ček na 1000 din. i ostatak će da plati karticom.

Procedura prodaje ostaje ista do izbora načina plaćanja. Program će predložiti gotovinsko plaćanje na ceo iznos računa. Taj iznos može da se izmeni, tj. da se unese samo deo ukupne sume, koji će program da evidentira, a za ostatak iznosa potrebno je izabrati drugi način plaćanja, npr. **ček (F9)**. I u ovom slučaju može da se unese samo deo ostatka iznosa računa,

pa da za naredno plaćanje izaberi novi način, npr. **kartice (F6)**. Tada program pita o kojoj kartici je reč, gde je potrebno izabrati jednu od ponuđenih (VISA, MASTER, MAESTRO, DINA, AMERICAN EXPRESS još jednom napominjemo da su načini plaćanja prilagodljivi i zavise od konkretnih zahteva klijenata), kojom se plaća preostali deo ukupnog iznosa računa. Sledi ilustrovani prikaz:

Svera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Tes
Copyright by Svera

Cetranje
Pregled totala
Log Out
Storno racuna
Kraj fisk. dana
BOS

TOTAL: 1250.00 ✓

Placeno: 0.0

Kusur: 0.0

Artikal	Cena
GOTOVINA	50 ✓

Broj racuna : 145793				
R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost
1	Adapter F2 na F1/kom	150.00	1.000	150.00
2	Adapter USB 3.7V INPUTmicro5/1A output4.2/1A/kom	1100.00	1.000	1100.00

1	2	3
4	5	6
7	8	9
0	00	.
C		CE
POTVRDA		

F5 GOTOVINA
F6 KARTICE
F9 CEK
F7 VIRMAN

S Vera POS Verzija 1.0 Rev 1010

Test

Copyright by S Vera

Cetiranje
Pregled totala
Log Out
Storno racuna
Kraj fisk. dana
BOS

TOTAL: 1250.00
Placeno: 50.00
Kusur: -1200.00

Artikal Cena

CEK 1000

Broj racuna : 145793

R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost
1	Adapter F2 na F1/kom	150.00	1.000	150.00
2	Adapter USB 3.7V INPUTmicro5/1A output4.2/1A/kom	1100.00	1.000	1100.00

1	2	3	F5 GOTOVINA F6 KARTICE F9 CEK F7 VIRMAN
4	5	6	
7	8	9	
0	00	.	
C		CE	
POTVRDA			

SVera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Tes
 Copyright by SVera

Cetiranje Pregled totala Log Out Storno racuna Kraj fisk. dana BOS

TOTAL: 1250.00
Placeno: 1050.00
Kusur: -200.00

Artikal Cena

INTESA Visa/Master/M 200.00

Broj racuna : 145793

R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost
1	Adapter F2 na F1/kom	150.00	1.000	150.00
2	Adapter USB 3.7V INPUTmicro5/1A output4.2/1A/kom	1100.00	1.000	1100.00

1	2	3
4	5	6
7	8	9
0	00	.
C		CE
POTVRDA		

F5 GOTOVINA
F6 KARTICE
F9 CEK
F7 VIRMAN

Nakon unosa svih plaćanja nastavljamo regularnu proceduru zatvaranja, fiskalizacije i štampanja računa (**Enter** ili klik na dugme **potvrda**).

6.4 Prodaja sa karticom lojalnosti

U slučaju da kupac pri kupovini želi da iskoristiti popust sa kartice lojalnosti, neophodno je, u bilo kom momentu pre plaćanja, uneti broj njegove kartice, tako što se klikne na dugme **Loyalty card (F3)** na tastaturi i unese broj kartice u polje **Provucite karticu**. Određenu karticu možemo i da pretražimo, tako što pritisnemo taster **Enter**, otkucamo deo naziva korisnika kartice u polje **Traži**, odaberemo željeni i prihvatimo ga ponovnim pritiskom na **Enter**. Program na osnovu podataka sa kartice pripadnosti određene grupe za popuste i sl. računa cene sa popustom i iste prikazuje na ekranu. Ostatak procedure izdavanja računa je potpuno identičan kao kod ostalih tipova računa.

Svera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test

Copyright by Svera

Cetiranje Pregled totala Log Out Storno racuna Kraj fisk. dana BOS

TOTAL: 1250.00
Placeno: 0.00
Kusur: 0.00

Artikal Cena

Provucite karticu :

Broj racuna : 145793

R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost
1	Adapter F2 na F1/kom	150.00	1.000	150.00
2	Adapter USB 3.7V INPUTmicro5/1A output4.2/1A/kom	1100.00	1.000	1100.00

1 2 3
 4 5 6
 7 8 9
 0 00 .
 C CE
 POTVRDA

Artikli KOLICINA
 Storno stavke Provera barkoda
 NOV RACUN
 Popust % Fiksna Cena
 Loyalty card
 Radnik
 Id Kupca Opcije

6.5 Evidentiranje prodavca na računu

Ukoliko je poslovna politika klijenta takva da se svaka prodaja pridružuje određenom prodavcu u sklopu prodavnice pre izdavanja računa u bilo kom trenutku treba kliknuti na dugme **Radnik**. Tada je moguće unese broj kartice radnik u polje **Provucite karticu**. Određenog prodavca možemo i da pretražimo, tako što pritisnemo taster **Enter**, otkucamo deo naziva korisnika kartice u polje **Traži**, odaberemo željenog prodavca i prihvatimo ga ponovnim pritiskom na **Enter**.

6.6 Fiksni popust i cena

Ukoliko je poslovna politika klijenta takva da se dozvoljava davanje popusta iz određenog opsega dostupnih popusta ili npr. fiksne cene (akcija treći artikal za 1 din npr.) to je omogućeno preko dugmeta **Popust%** i **Fiksna cena**. O podešavanjima za ove parametre treba pogledati deo za administratore sistema. Opcija se aktivira tako što se prvo označi artikal i onda se klikne mišem na jedno od ova dva dugmeta. U prozoru koji se pojavio, bira se opcija koja odgovara i dalje se nastavlja sa izdavanjem računa na standardan način.

Primer: druga stavka se prodaje za 10% popusta.

Svera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test
Copyright by Svera

Cetiranje
Pregled totala
Log Out
Storno racuna
Kraj fisk. dana
BOS

TOTAL: 1250.00
Placeno: 0.00
Kusur: 0.00

Artikal Cena

Unos:

Broj racuna : 145793				
R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost
1	Adapter F2 na F1/kom	150.00	1.000	150.00
2	Adapter USB 3.7V INPUTmicro5/1A output4.2/1A/kom	1100.00	1.000	1100.00

Popust

Vrsta popusta

Popust 10% za stalne kupce ✓

Izlaz

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	00	.	C	CE
POTVRDA													

Artikli	KOLICINA
Storno stavke	Provera barkoda
NOV RACUN	
Popust % ✓	Fiksna Cena
Loyalty card	
Radnik	
Id Kupca	Opcije

Treća stavka se prodaje za 1 din.

S Vera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test
Copyright by S Vera

Cetiranje
Pregled totala
Log Out
Storno racuna
Kraj fisk. dana
BOS

TOTAL: 1340.00
Placeno: 0.00
Kusur: 0.00

Artikal
Cena

Unos:

Broj racuna : 145793				
R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost
1	Adapter F2 na F1/kom	150.00	1.000	150.00
2	Adapter USB 3.7V INPUTmicro5/1A output4.2/1A/kom	990.00	1.000	990.00
3	Adapter za 18650/kom	200.00	1.000	200.00

Popust

Vrsta popusta	Izlaz
3. artikal za din	

1	2	3
4	5	6
7	8	9
	00	.
CE	POTVRDA	

Artikli	KOLICINA
Storno stavke	Provera barkoda
NOV RACUN	
Popust %	Fiksna Cena
Loyalty card	
Radnik	
Id Kupca	Opcije

Konačan oblik računa pre fiskalizacije

SVera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test

Copyright by SVera

Cetiranje
Pregled totala
Log Out
Storno racuna
Kraj fisk. dana
BOS

TOTAL: 1141.00

Placeno: 0.00

Kusur: 0.00

Artikal **Cena**

Unos:

Broj racuna : 145793				
R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost
1	Adapter F2 na F1/kom	150.00	1.000	150.00
2	Adapter USB 3.7V INPUTmicro5/1A output4.2/1A/kom	990.00	1.000	990.00
3	Adapter za 18650/kom	1.00	1.000	1.00

1	2	3
4	5	6
7	8	9
0	00	.
C		CE
POTVRDA		

Artikli	KOLICINA
Storno stavke	Provera barkoda
NOV RACUN	
Popust %	Fiksna Cena
Loyalty card	
Radnik	
Id Kupca	Opcije

6.7 Fiskalizacija profakture

U slučaju kada se kupcu izda profakture, na osnovu koje on izvrši uplatu, pa dođe po robu, postoji mogućnost da se u MP račun kroz Front Office modul učitaju stavke sa profakture. Sve što je potrebno je da se u polje **Unos**, unese broj profakture (koja je prethodno kreirana u backoffice modulu) i pritisne taster **Enter** ili klik na dugme **potvrda**. Korisniku ostaje samo da odabere način plaćanja i da završi račun. Nakon toga se automatski popunjavaju sve stavke računa sa stavkama profakture s tim da ako neka stavka zbog raspoloživosti na lageru ne može biti dodata sistem će je ignorisati.

U primeru na slici smo kreirali profakturu broj 11 koju sada želimo da realizujemo na kasi

Profaktura u maloprodaji

Rj: Belville	Komitent: MArko markovic	Tip ident:	
Broj: 11	Adresa:	Tip ident. opc:	
Datum: 10.01.2022	Grad/ D. grad:	Broj dokumenta:	
Rok plaćanja: 10.01.2022	Tel:	Broj fisk.isečka: 81/461PPI	
Rok plaćanja:	Sfdev/Kurs: 1.0000	Vrsta štampe: A4	
Magacin: IMP - Belville	Sfdev dod.:	Dat. fisk.: 10.01.2022 13:07:30	
Magacin kom: 000	Devizna: ☐	JIKR: BH646YAQ-D110v1o0-461	
Datum prom.: 10.01.2022	Prodavac: Saša Stojanović	URL: https://sandbox.suf.purs.gov	
Rabat: 0.00	Veza:		
Banka: Banca Intesa	Status: U radu		
Kreditna banka:	Kataloska prodaja: ☐		
	Kupac preuzima: ☐		
	Rezervisano ☐ Overa: ☐		
Napomena:			

Klasifikacija

- BATERIJE & PUNJACI
- OGLASI
- OSTALO
- RACUNARI
- USLUGE

	Kataloska šifra	Barkod	Velicina	Opis	Raspolozivo	Kolicina	Cena	Rabat	Cena sa rab.	Isporuca	Zab. Pop.
	1	PL56G.734	7640127341810	Baterija za Canon NB-5L 3.7/1120/kom	3.000	1.00	1,900.00	0.00	1,900.00	☐	0
	▸ 2	PL540D.387	7640127350133	Baterija za Panasonic CGA-D54 7.2/5.4/k	2.000	1.00	5,500.00	0.00	5,500.00	☐	0

SVERA POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test
Copyright by SVERA

Cetiranje Pregled totala Log Out Storno racuna Kraj fisk. dana BOS

TOTAL: 0.00
Placeno: 0.00
Kusur: 0.00

Artikel Cena
 Unos: 11

Broj racuna : 145797

R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost

1	2	3
4	5	6
7	8	9
0	00	.
C		CE
POTVRDA		

Artikli	KOLICINA
Storno stavke	Provera barkoda
NOV RACUN	
Popust %	Fiksna Cena
Loyalty card	
Radnik	
Id Kupca	Opcije

Rezultat treba da bude skup identične stavki kao na profakturi ako se sve stavke raspoložive na lageru prodavnice.

SVERA POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test
Copyright by SVERA

Cetiranje Pregled totala Log Out Storno racuna Kraj fisk. dana BOS

TOTAL: 0.00
Placeno: 0.00
Kusur: 0.00

Artikel Cena
 Unos:

Broj racuna : 145797

R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost
1	Baterija za Panasonic CGA-D54 7.2/5.4/kom	5500.00	1.000	5500.00
2	Baterija za Canon NB-5L 3.7/1120/kom	1900.00	1.000	1900.00

1	2	3
4	5	6
7	8	9
0	00	.
C		CE
POTVRDA		

Artikli	KOLICINA
Storno stavke	Provera barkoda
NOV RACUN	
Popust %	Fiksna Cena
Loyalty card	
Radnik	
Id Kupca	Opcije

Daljni tok izdavanja računa je potpuno identičan kao da su unete stavke.

6.8 Izdavanje fiskalnog računa sa identifikacijom kupca

Ukoliko se izdaje račun sa identifikacijom kupca neophodno je uneti dva obavezna podatka prilikom rada sa računom. Pre svega klikom na dugme **ID kupca** određujemo koja će se vrsta identifikacije koristiti na osnovu šifarnika identifikacija kupaca. Na ovaj program prepoznaje da je neophodne pre fiskalizacije računa da se unese podataka o kupcu. Podatak o kupcu se unosi nakon izbora načina plaćanja gde program pre izdavanja računa zahteva unos identifikacije. Identifikacioni broj kupca (koji može da se unese ručno ili će sistem popuniti na osnovu komitenta koji će se izabrati iz padajuće liste). Na osnovu ova dva podatka softver će poslati kombinaciju ova dva podatka u obliku 10:107699456 gde je prvi broj tip identifikacije u našem primeru PIB kupca a drugi broj iza dvotačke je identifikacioni broj u ovom slučaju PIB kupca. Naravno sve kombinacije su moguće zavisno od tip kupca kojim se izdaje ovaj račun. Ovaj podatak će se prikazati na štampi fiskalnog računa u polju ID KUPCA. Oblici štampe za Journal format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi.

Prilikom kreiranja računa ukoliko se radi o kupcu za kojeg je potrebno uneti identifikaciju potrebno je kliknuti na dugme **Id kupca**. Iz padajuće liste, koja se pojavila, bira se odgovarajući podatak. U našem primeru smo izabrali PIB kupca. Ovu opciju je moguće aktivirati u bilo kom trenutku rada sa računom pre fiskalizacije i štampe računa.

SVera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test

Copyright by SVera

Celiranje Pregled totala Log Out Storno racuna Kraj fisk. dana BOS

TOTAL: 1100.00
Placeno: 0.00
Kusur: 0.00

Artikal Cena
 Unos:

Broj racuna : 145795

R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost
1	Adapter USB 7.4V INPUTmicro5/2A output8.4/0.8A/kom	1100.00	1.000	1100.00

1 2 3 Artikli KOLICINA
4 5 6 Storno stavke Provera barkoda

Radnici

Sifra	Opis	Napomena	Izlaz
10	PIB kupca	Domaće pravno lice identifikovano PIB-om	
11	JMBG	Domaće fizičko lice koje obavlja samostalnu delatnost identifikovano JMBG-om	
20	Broj lične karte	Domaće fizičko lice	
21	Broj izbegličke legitimacije	Domaće fizičko lice	
22	EBS	Strano fizičko lice koje ima prijavljeni boravak u Srbiji	
23	Broj pasoša	Domaće fizičko lice	

Fiksna Cena Opcije

Prilikom izdavanja računa nakon unosa načina plaćanja ako je kliknuto na dugme **ID kupca** program zahteva podatak o identifikaciji kupca. Postoje dve mogućnosti: ukoliko je kupac registrovan u bazi podataka klikom na **Enter** dok nije unet

podatak, prikazuje se šifarnik komitenata, odakle je moguće filtriranjem podataka izabrati odgovarajućeg komitenta. U suprotnom se unese samo identifikacija (npr. broj lične karte, pasoša i sl.).

SVera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test
 Copyright by SVera

TOTAL: 1100.00
 Placeno: 1100.00
 Kusura: 0.00

Identifikacija kupca:

Broj racuna : 145795

R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost
1	Adapter USB 7.4V INPUTmicro5/2A output8.4/0.8A/kom	1100.00	1.000	1100.00

Komitenti

Trazi:

Sifra	Naziv	PIB	Grad	Adresa
2015	ADRENALIN D.O.O.	103876470	Beograd	Đorđa Vajferta 78
22244	DRENAK DOO	109614639	Novi Beograd	Vojvodjanska 115

Daljni postupak je potpuno identičan kao kod ostalih tipova računa. Oblici štampe za Journal format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi.

6.9 Izdavanje fiskalnog računa sa uključenim opcionim poljem

Ukoliko imamo situaciju da treba uneti i dodatne podatke o transakciji npr. prodaja ambasadi onda je neophodno da se aktivira i opcija **opcije** da bi se prilikom kreiranja računa popunila još dva polja i to tip identifikacije opciono i polje broj dokumenta. Prvi podatak se bira iz šifarnika opcija aktivacijom opcije a drugi predstavlja broj dokumenta koji kupac prilaže da bi dokazao status npr. kod ambasada bi to bilo broj LNPDV. Svakako su moguće i druge situacije zavisno od tipa kupca koji prometuje dobra i usluge na prodajnom mestu. Ovu opciju je moguće aktivirati u bilo kom trenutku rada sa računom pre fiskalizacije i štampe računa.

Na prvoj slici vidimo padajuću listu koja se pojavljuje nakon aktiviranja **opcije** a druga slika je trenutak kada program zahteva unos broja dokumenta.

S Vera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test
Copyright by S Vera

Cetiranje Pregled totala Log Out Storno racuna Kraj fisk. dana BOS

TOTAL: 1100.00
Placeno: 0.00
Kusur: 0.00

Artikl _____ Cena _____
Unos: _____

Broj racuna : 145795

R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost
1	Adapter USB 7.4V INPUTmicro5/2A output8.4/0.8A/kom	1100.00	1.000	1100.00

1 2 3 Artikli KOLICINA
4 5 6 Storno stavke Provera barkoda

Radnici

Sifra	Opis	Napomena
30	Broj PPO-PDV	
31	Broj ZPPO-PDV	
32	Broj MPPO-PDV	
33	Broj IPPO-PDV	
40	Broj jednonamenskog vaučera	Ukoliko ima broj
21	Broj LNPDV	

Izlaz

S Vera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test
Copyright by S Vera

Cetiranje Pregled totala Log Out Storno racuna Kraj fisk. dana BOS

TOTAL: 1100.00
Placeno: 1100.00
Kusur: 0.00

Artikl _____ Cena _____
Opciono polje kupca: _____

Broj racuna : 145795

R. br.	Opis	Cena	Kolicina	Vrednost
1	Adapter USB 7.4V INPUTmicro5/2A output8.4/0.8A/kom	1100.00	1.000	1100.00

1 2 3 F5 GOTOVINA
4 5 6 F6 KARTICE
7 8 9 F9 CEK
0 00 . F7 VIRMAN
C CE
POTVRDA

Oblici štampe za Journal format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi.

6.10 Promet prodaja u slučaju refakcije PDV-a stranom kupcu

Ovo je podvrsta prethodne situacije ali je izdvajamo jer je relativno česta situacija. Polja u zaglavlju se popunjavaju na potpuno isti način kao i u prethodnoj situaciji samo se biraju druge vrednosti za tipove identifikacije. Oblici štampe za Journal format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi.

Kod klika na dugme **ID kupca** biramo opciju 30 broj Pasoša

SVERA POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test in

Copyright by SVERA

Cetiranje Pregled totala Log Out Storno racuna Kraj fisk. dana BOS

TOTAL: 1100.00
Placeno: 0.00
Kusur: 0.00

Artikel Cena
 Unos:

Broj racuna : 145795 1 2 3 Artikli KOLICINA

R. br.	Radnici	Sifra	Opis	Napomena	Izlaz
1		11	JMBG	Domaće fizičko lice koje obavlja samostalnu delatnost identifikovano JMBG-om	
		20	Broj lične karte	Domaće fizičko lice	
		21	Broj izbegličke legitimacije	Domaće fizičko lice	
		22	EBS	Strano fizičko lice koje ima prijavljeni boravak u Srbiji	
		23	Broj pasoša	Domaće fizičko lice	
		30	Broj pasoša	Strano fizičko lice koje se identifikuje pasošem	

ID kupca Opcije

Kod klika na dugme **Opcije** biramo opciju 11 Broj obrasca za refakciju. Nakon ovog koraka ostali koraci su identični postupku opisanim u prethodnim poglavljima sa izdavanjem računa sa identifikacijom kupca i opcijama.

Svera POS Verzija 1.0 Rev 1010 Test
 Copyright by Svera

Cetiranje Pregled totala Log Out Storno racuna Kraj fisk. dana BOS

TOTAL: 1100.00
 Placeno: 0.00
 Kusur: 0.00

Artikal Cena
 Unos:

1 2 3

Broj racuna : 145795 Artikli KOLICINA

R. br. 1 Radnici

Sifra	Opis	Napomena
10	Broj ZPPPDV	
11	Broj obrasca operatera za refakciju	
20	Broj SNPDV	
30	Broj PPO-PDV	
31	Broj ZPPO-PDV	
32	Broj MPPO-PDV	

Izlaz

Id Kupca Opcije

6.11 Izdavanje kopije fiskalnog računa – Tip fiskalnog računa: Promet kopija

U modulu SVERA POS je moguće izdati kopije računa na sledeći način: Potrebno je kliknuti na dugme **BOS** (Back office system), pa se nakon toga izabere opcija **Računi**. Nakon toga se pojavljuje ekran gde možemo filterom po datumima da izlista spisak računa koji su izdati za traženi period. Izaberemo period i klikom na dugme pregled dobijamo listu računa iz tog perioda. Označimo račun za koji želimo da odštampamo kopiju. Na njemu možemo videti pregled artikala i usluga koji su prodani tom prilikom. Ako je proverom ustanovljeno da je to zaista taj račun kliknemo na dugme ŠTAMPAJ. Otvara se nov prozor u kome ne treba ništa menjati ukoliko je račun već fiskalizovan već je neophodno kliknuti na dugme STAMPAJ. Program vodi računa da na fiskalnoj štampi ispisuje u polje Referentni broj zapravo broj prodajnog računa čija se kopija štampa. Ovo znači da je za jedan račun moguće izdati jedan i samo jedan fiskalni račun a svaki sledeće iniciranje štampe računa po pravilu se izdaje kopija računa. Oblici štampe za Journal format za ovu vrstu dokumenta su definisani u dodatku ovog dokumenta u poglavlju Specifikacija štampi. Za svaku kopiju koja se izdaje postoji evidencija u softveru (backoffice modul) u kojoj se evidentiraju podaci o originalnom računu i o fiskalnim podacima o štampanoj kopiji.

BOS
✕

Smena

Akcija nad smenom

Racuni

Period:

Br. rač	Vreme	Vrednos(BI	Ref broj
145797	07.01.2022 18:36:13	(null) (null)	(null)
145796	07.01.2022 18:30:49	1100.00 128/460ПП	BH646YAQ-Dt1Ov1o0-460
145795	07.01.2022 18:17:02	1100.00 127/459ПП	BH646YAQ-Dt1Ov1o0-459
145794	07.01.2022 16:45:32	(null) (null)	(null)
145793	07.01.2022 17:00:19	1251.00 126/458ПП	BH646YAQ-Dt1Ov1o0-458
145792	06.01.2022 16:13:07	6850.00 123/449ПП	BH646YAQ-Dt1Ov1o0-449
145791	06.01.2022 13:41:02	360.00 (null)	(null)
145790	07.01.2022 15:58:29	150.00 125/457ПП	BH646YAQ-Dt1Ov1o0-457

Br. rač	Opis	Kolicina	Cena
145796	Adapter USB 7.4V INPUTmicro5/2A output8.4/0.8A/kom	1.00	1100.00

Stampa racuna broj:145796

GOTOVINA

1100.00

TOTAL : **1100.00**

Placeno **1100.00**

F5
GOTOVINA

F6
KARTICE

F9
CEK

F7
VIRMAN

1	2	3
4	5	6
7	8	9
0	00	.
C		CE
POTVRDA		